Go sum creator celi ⁊
terre: unꝰ in deitate cū p̄re ⁊
spū sc̄o. Ego sū qui ī p̄riar
chis et p̄phetis loq̄bar: ⁊ quē
ipi expectabāt. Ob quorū
desideriū. et iuxta p̄missionē
meā. assūpsi carnē sine pc̄ō
et cōcupiscēcia: ingrediens
viscera v̄ginea tanquā sol
splendēs p̄ lapidē mūdissim.
Quia sicut sol vitrū ingre
diēdo nō violat: sic nec v̄gini
tas virgīs in assūptione hu
manitatis mee corrupta est.
Ego aūt sic assūpsi carnē. ut
non dereliquerē deitatē: ⁊ nō
minor erā in deitate cū p̄re
et spū sc̄o oīa regens et im
plens: licet ī utero virginis
essē cū humanitate. Quia si
cut splendor nūquā separat
ab igne: sic deitas mea nūq̄
ab hūanitate separata est.
nec in morte. Deinde corpꝰ
ipsū mūdissimū a peccato:
pro peccatis oīm a planta
pedis usq̄ ad v̄ticē lacerari
volui ⁊ cruci affigi. Hoc eciā
cotidie nūc in altari īmolat:
ut tanto amplius homo me
diligeret. et beneficia mea re
coleret. Sz nūc ex toto oblitꝰ
et neglectus sū et ꝯtēptus: et
tanq̄m rex a p̄prio regno ex
clusus. in cuiꝰ loco latro pessi
mus electus ē et honorat. In
hōine deniq̄ regnū meū esse
volui: et sup̄ eum iure rex et
dn̄s esse deberē: quia feci eū
et redemi. Sed nunc fregit ⁊
p̄phanauit fidem: quā michi
promisit in baptismo. Viola
uit et spreuit leges meas: q̄s
ei p̄posui. Diligit volūtatem
p̄priā: et me audire ꝯtēpnit.
Insup̄ et pessimū latronē sup̄
me exaltat: et ei fidem suam
dedit. Qui vere latro ē: q̄a
aīam hōinis quā p̄prio san
guine redemi. ipse mala sug
gerendo et falsa pollicendo
ad se rapit. Nec ideo rapit.
ut q̄si potentior me sit: cū ita
sim potens ut oīa possim v̄bo.
ita iustꝰ ut nec minimū quid.
eciā si oēs sancti rogarēt. fa
cerē cont iusticiā. Sz q̄z hō
libero arbitrio datꝰ volūtarie.
mādatis meis ꝯtēptis consen
tit dyabolo: ideo iustū est ut
homo tyrānidē eiꝰ experiat:
q̄z ipse dyabolꝰ a me bonus
factꝰ. Sz mala volūtate sua
corruēs. q̄i meus seruꝰ est ad
vīdictā maloꝝ. Sz licz modo
ita despectꝰ sim. tn̄ ita miseri

cors su. ut quicumqz misericordiam mea
petierit et se humiliauerit: i
dulgeo eis qd commiserat. et
ab iniquo latrone liberabo eos.
Qui at in contemptu meo perstite
rit. visitabo sup eos iusticiam
mea: ita ut audientes contremis
cent: et q experient dicet. Ve
qa unqua nati et concepti sum
ve qr unqua dnm maiestatis
ad ira puocauim. Tu at fili
a mea qua elegi mi et cu qua
spu meo loquor. dilige me to
to corde: no sicut filiu aut fili
a seu pntes sz plus qm aliqd in
mundo: qr ego q creaui te. in
nullo mebris meis peperci
ad suppliciu p te. Et adhuc
sic caritate diligo aiam tua:
ut antequa ea carere. adhuc ite
ru p ea si possibile eet cruci
affigerer. Imitare humilitate
mea: qr ego rex glie et angelo
pannis vilibus indutus fui. ad co
lumpna nudus staba. oia obpbria
et derisioes audiui auribus
meis. Pone ecia volutate
mea volutati tue: qr mater
mea dna tua a principio usqz
ad fine nuqua aliud volut. n
qd ego. Si hoc feceris: tunc
cor tuu erit cu corde meo: et
inflamabit dilectioe mea. q
admodu aliqd inflamat ab
igne. Anima tua iplebit de
me. et ego ero in te: ita ut oia
tpalia tibi fiat amara. et ois
voluptas carnis qi venenu.

Reqescres i brachiis deitatis
mee: nulla ibi e voluptas car
nis. sz gaudiu et delectatio sps.
q aia delectata interius et ex
tius plena e gaudio: nec ali
qd cogitat vel cupit n gau
diu qd habet. Dilige ergo
me solu: et oia habebis et ha
bundabis. Nuqd no scriptu e. q
oleu vidue no defecit. usqzquo
dns dedit pluuia sup tra iux
vbu pphe. Ego su verus ppha.
si vba mea credideris et co
pleueris ea: oleu id e gaudi
u et exultacio tibi no defici
ent usqz in sepitnu.

¶ Verba dni nri ihesu xpi ad filia in sponsa sibi assuptam. de vere fidei articulis. Et que sit ornameta et signa et volutas que sponsa respectu sponsi debet habe. Caplm scdm

Ego sum creator celi
et tre: maris et om
niu que in eis sunt.
Ego sum vnus cu patre et
spiritu sancto: no sicut dii
lapidei vel aurei ut olim di
cebat: nec plures ut tuc pu
tabat. Sz vnus deus pr et filius
et sps scs: trinus in personis.
vnus i substancia. oia creans
et a nullo creatus. imutabilis
et oipotes. manes sine prin
cipio et sine fine. Ego su qui
de vgine natus su. no amit
tes deitate. sz associans ea
humanitati: ut i vna psona

verus sit fili⁹ dei ⁊ v̄gīs fili⁹.
Ego sū q̄ in cruce pependi
⁊ mortuus fui et sepultus:
deitate illesa ꝑmanēte. Ca
licz ex hūanitate et carne
quā ego solus fili⁹ assūpsi
mortu⁹ fui: tn̄ in deitate ī q̄
cū p̄re et spū sc̄o un⁹ erā d̄s
uiuebā. Ego idē ipe sū q̄ sur
rexi a mortuis et ascēdi in
celū: qui et nūc cū spū meo
loquor tecū. Ego elegi te et
assūpsi te m̄ in sponsā. ut
ostendā tibi secreta mea: q̄e
sic m̄ placet. Tu eciā quodā
iure facta es mea: cū ī mor
te mariti tui volūtatē tuā
ī manus meas assignasti.
Cū eciā eo defūcto. cogitas
ti et rogasti quō pro me
paup̄ esse posses: et volu
isti oīa ꝑ me relinquē: ideo
de iure facta es mea: et
oportuit me ꝑ tāta carita
te tibi ꝓuidē. Ptēa assūo
te m̄ in sponsam et ī meā
ꝓpriā delectacionē: qualē de
ū decet habē cū aīa casta.
Ad sponsā ergo ꝑtinet pa
tā eē qn̄ spons⁹ voluerit
nupcias facē: ut sit orna
ta decent̄ et mūda. Tūc bn̄
mūdaris. si cogitacio tua sit
sp̄ circa pcīn tua: quō ī bap
tismo de pcīo adē te mūda
ui: quociēs in pcīn lapsa es:
te supportaui id ē sustinui.
Debet eciā habē spōsa sig
na sponsi sui in pectore:

hoc ē attēdē bn̄ficia et opa
q̄ ꝑ te feci: scz q̄ notabiliter
te ditaui. tibi dando corpus
et aīam. sanitatē ⁊ tpalia:
q̄ dulcit̄ te reduxi cū pro te
mortu⁹ sū: et hēditatē tibi
restituī. si volūs habē. Spō
sa eciā d̄z facē volūtatē spō
si. Que ē volūtas mea? n̄ q̄
velis diligē me sup̄ oīa. ni
chil aliud velle n̄ me. Ego
creaui oīa ꝓpt̄ hoīnē. ⁊ sub
ieci ei oīa: ʒ ipē oīa preter
me. ⁊ nichil n̄ me odit. Ego
ei iterū emi hēditatē suam
quā ꝑdidit. ʒ sit alienat⁹ est
et auers⁹ ē a racōe. ut ma
gis velit honorē istū trāsito
riū q̄ nō est n̄ spuma maris
ascendēs q̄ mons ī momē
to ⁊ citius depressa ī nichi
lū: q̄ honorē eternū in quo ē
ꝑpetuū bonū. Tu aūt sponsa
mea si nichil n̄ me desidera
ueris. si oīa ꝑ me cōtēpseris
nō solū filios et ꝑntes. sed
eciā honores et diuicias: e
go dabo tibi stipēdiū precio
sissim ⁊ dulcissim. nō aurū
nō argentū: ʒ meipm̄ da
bo tibi ī sponsū et p̄miū. q̄
sū rex glorie. Si aūt erubescas
eē paup̄ et despecta: cōsidā
q̄e deus tuus p̄cedit te: oīaq̄ʒ
seruī et amici mei reliq̄rūt
in tra. q̄e nō amicos trenos
q̄siuī ʒ celestes. Qz si vēris
⁊ times pond⁹ laboris ⁊ inf
mitatis: cōsidera q̄ graue est

ardē in igne. Nō mereris: si
aliquē dnm tpalē sicut me
offendisses: Ego ei q̄uis te
toto corde dilugā: tn̄ ɔtra iuſ
ticiā nec ī vno puncto facio:
quominꝰ sicut in oībz mēbrīs
deliqsti. sic ⁊ in oībz satiſfa
cias. Pter tn̄ volūtatē bonā
et ꝓpositū emēdandi. iusticiā
ī miām ɔmuto: remittēdo g̃
uiora supplicia ꝓ modica emē
dacōe. Ergo āplectē libent
modicū laborē: ut mūdata
cicius ad magnū p̄miū per
uenias. Decet enī sponsā cū
sponso fatigari laboribz: ut
eo fiducialius cū eo requiescat.
Verba dn̄i nr̄i ihū xp̄i ad
sponsā de īformacōe dilcōnis
et hoc sponse ad ipsū sponsū.
et de odio iniquoꝝ ad deū. ⁊
de dilcōne ad mūdū. Caplm
terciū.

Ego sū deus
tuus: quē tu colis.
Ego sū ille q̄ celū
et terrā potēcia mea suste
to: et nō aliqbz rebz aliis suſ
tētat' vl' columpnis. Ego sum
q̄ sub specie panis cotidie in
altari verꝰ deus et verus
hō īmolor. Ego idē sum q̄
elegi te. Honora prēm me
ū. dilige me. obedi spiritu
meo: defer honorē matri
mee tanq̄ dn̄e tue: honora
oēs scōs meos. Obserua fi
dē rectā quā ille te docuit
q̄ duoꝝ spiritū ɔflictū falsita
tis scz ⁊ veritatis ī se exptus
auxilio meo deuicit: et custodi
humilitatē verā. Que ē humi
tas vera: n̄ laudē deo ꝓ bo
nis datis tribuē: Sz nūc mul
ti oduīt me et facta mea:
et v̄ba mea reputāt dolū
et vanitatē: adulteriū āt ⁊
dyabolū āplectūt et diligūt.
Quicqd ei faciūt ꝓ me: cū m'
mure et amaritudīe ē. Nec
ɔfitēnt' nomē meū: si nō tio
re hoīm ɔfundēnt'. Mūdū
āt sic diligūt: q̄ nocte et
die ī labore eiꝰ nō lasceſcūt:
⁊ ī amore eiꝰ sp̄ feruet. Ho
rū seruiciū sic m̄ placz: ac
si quis daret īimico suo pe
cuniā ad hoc ut īterficiat
filiꝰ eiꝰ. Sic faciūt ipi. Dāt
ei m̄ modicā eleosinā: ⁊ la
biis honorāt me: ad hoc ut
mūdana ꝓsp̄itas eis succe
dat: et maneat in honore
et pc̄io suo: vnde occiditur
bonꝰ aīꝰ eoꝝ a ꝓficiēdo in
bono. Si āt tu me diligē vis
toto corde. et nichil deside
rare n̄ me: attrahā te ad me
ꝑ caritatē sicut magnes.
id ē lapis calamite attrahit
sibi ferrū: et collocabo te ī
brachio meo qd' tā forte ē
ut nullꝰ possit extēdē: tā
rigidū ut nullꝰ extēsū suf
ficiat īcuruare: tā etiā dulce ē ut
oīā aromata vincat: ⁊ nul
lā ɔparacionē cū mūdi delec
tacōibz habeat. Verba
dn̄i nr̄i ihū xp̄i ad sponsam

qualit᷑ nō debeat timē de si
bi ab eo reuelatis nec cogi
tare q̄ malignꝰ sp̄s sit. et de
doctrina cognoscendi bonū vł
malignū sp̄m. Capłm. iiij.

Ego sū creator tu
us et redemptor.
Quare timuisti de
verbis meis? et cur cogitas
ti de quo spū eent. de bono
an de malo? Dic m̄. qd̄ in
uenisti in v̄bis meis. qd̄ ꝯsci
ēcia nō dictabat faciendū?
Aut nūqd̄ aliqd̄ p̄cepi tibi
ꝯt racione? Ad que r̄ndit.
Nequaquā. Sz oīa illa sūt vera:
et ego male erraui. Rndit
sp̄s seu sponsus. Ego p̄cepi
tibi tria: ex quibꝫ tu posses
cognoscē sp̄m bonū. Prece
pi tibi honorare deū tuū q̄
te fecit. et oīa que habes de
dit tibi: hoc tibi dicit racio
tua. eū honorare p̄ oībus.
Ego p̄cepi tibi fidē tenē rec
tā: credē scꝫ sine deo nichil
eē factū. sine deo nichil pos
se fieri. Precepi eciā tibi di
ligē ꝯtinēciā racōbilē oīm
rerū: q̄ mūdꝰ ꝑpt̄ hoīem
factꝰ ē. ut hō eo ad necitatē
utet̄. Sic eciā p̄ tria istis ꝯt
ria. potes cognoscē sp̄m im
mūdū. Ipe ei suadet t̄ lau
dē ꝓpriā querē. de datis tibi
supbire: ipe suadet t̄ pfidi
am: ipe eciā tibi ītinēciā
mēbroꝝ oīm. et oīm rerū.
et ad hec īflāmat cor. Ipe

q̄ quoq; decipit sub spē boni:
ꝓptea p̄cepi tibi semp discu
tē ꝯsciēcia tuā. et sapiētibꝫ
sp̄ualibꝫ apurē eā. Preterea
nō dubites tuū sp̄m dei bo
nū eē tecū: cū nichil aliud
desideraūis n̄ deū. et de eo
tota īflāmaris. Hoc ego so
lus possū face: et īpossibile
ē dyabolo appropiquare t̄.
Sz nec alicui malo hoī pt̄ ap
ꝓpiquare n̄ pmittat a me:
vł ꝑpt̄ pctā vł ꝑpt̄ aliqd̄ oc
cultū iudiciū m̄ ꝯfutū?
q̄ ipē mea creatā ē sicut a
lia oīa: et a me bn̄ factꝰ fu
it. Sz malicia sua malꝰ est:
et ideo ego sū dn̄s sup eū.
Ideo aliqui iputat m̄ falsa
culpā. q̄ dicūt q̄ illi q̄ m̄ ser
uiūt ex nimia deuocōe: di
cūt insanire et habē demo
niū. Ipi silem me faciūt ho
mi qui castā habet uxorē
et ī virū bn̄ ꝯfidente: et sup
ponit eā adultero. Tal' ego
eem: si hoīem iustū btē
ad me caritatis aīm. dimit
terē demonio tradi. Sz q̄ fide
lis sū: ideo ī nullis m̄ de
uote seruieti aīe dnabit̄ de
mon. Licz ei quoq; amici me
i q̄ amentes vident̄: hoc tn̄
nō ē ꝑpt̄ passionē demonū.
nec q̄ seruiūt m̄ ex feruē
ti deuocōe: sz ꝑpt̄ defectū ce
bri vł ꝑpt̄ aliā occultā cau
sā: q̄ est ill' ad hūlitatē con.
Pt eciā fieri quoq; q̄ dyabo

lus accipit ptate a me sup car
ne bonoru hoim: ad eor tinu
neracione. aut q obnubret
osciās eor. Sz in aīas eor q
ī me habēt fidē et delacio
ne. nuq pt dnari.

¶ Verba mari amoris xpi ad sponsā. in figura mirabili de castro nobili. p qd eccia militās de signat. et qlr pcibz glose vgīs marie et scor adhuc dei eccia redificabit. Cam v.

Ego sū creator om:
ego rex glie et dns
angelor. Ego funda
ui in castrū nobile. et posu
ī eo elcōs meos: cui fūda
mentū īimici mei pfodeīt:
ꝛ pualueīt in amicos meos.
in tm q de pedibz aīor me
or ligno id ē cippo ꝯstrictis
exijt medulla: os eor ꝯtu
dit lapidibz et fame ꝛ siti
cruciāt: insup et dnm eor
psequūt. Ja amici mei pe
tut gemitibz auxiliu: iusti
cia clamat vindictā: mia tn
dicit pcendū. Tūc ꝛ ipe ds
ait ad exercitū celeste q asta
bat. Qd videt vobis de is
tis q castru meū occupaue
rut: Cui qi vna voce rnde
rut oēs. Dne in te ē oīs ius
ticia et ī te oīa videm: tu
existes sine pncipio ꝛ fine
filius dei: tibi datū ē oē iu
dicium tu iudex eor. Et ille
ait. Licz oīa scitis ī me ꝛ vi
detis: tn pter istā sponsā

q astat dicite iudiciū iustū.
Et illi dixerut. Hec ē iusticia.
ut illi qui suffoderut muru
puniāt ut fures: et qui ī
malicia psistut puniāt ut
malefores: et q captiui sīt li
berent. et famelici saturē
tur. Tūc loqbat dei mater
maria. dicēs ī voce pncipio.
dicēs. Dne mi ꝛ fili kme.
tu fuisti in utō meo: verus
deus ꝛ hō. Tu me q eram
vas terenū. et nūc dignacōe
tua sctificasti: supplico misē
re eis adhuc semel. Et rn
dit dns ad mrem. Bndcm
sit vbū oris tui: et qi odor
suauissimus ascēdit in deitatē.
Tu āgelor ꝛ oim scor glā
es et regina: qz a te deitas
ꝯsolata ē. et oēs letificasti
scos: et qz volūtas tua a
pncipio iuuētutis tue erat
sicut mea: ideo faciā adhuc
semel qd vis. Ad exitū at
ait. Quia vos vilr ꝯtasti:
ideo pt caritatē tuam pla
cabor adhuc. Ecce ego pter
pces vrās reedificabo mu
ru meū: saluabo ꝛ sana
bo eos q vi oppressi sut: et
in cētuplū honorificabo il
los p ꝯtumelia quā passi sut.
Violētibz at si miam peci
erit: pacē ꝛ miam dabo.
Qui at ꝯtēpserit: iusticiā
meā sentiet. Deinde ait ad
sponsā. Sponsa mea ego e
legi te: et induxi te in spm

meū. Tu audis vba mea et scō
rū meoꝝ. q̄ licz oīa videt in
me. tn̄ ppt te locuti sūt. ut tu
itelligeres: qz tu q̄ adhuc es
ī carne. nō potes ita vidē in
me sicut hij q̄ spūs sūt. Nunc
etiā ostendā tibi qd̄ ista signi
ficet. Castrū illud qd̄ sup̄ dixi
ē ipa scā ecclia. quā de sangui
ne meo et scōꝝ meoꝝ edificaui
et muro caritatis mee cinxi:
et posui ī ea elcōs meos et ai
cos. Fūdamētū hui⁹ ē fides: scz
credē me iustū iudicē et mi
sericordē. Sz nūc suffossū est
fundamētū: qz oēs credūt me
et p̄dicāt misericordē: sz q̄si
null⁹ p̄dicat nec credit me
eē iuste iudicantē. Ipsi me
habēt q̄si īiquū iudicē. Iniqu⁹
eīn eēt iudex. q̄ ex mīa dimitte
ret īiquos īpunitos: ut iniq̄
iustos eo magis opp̄meret.
Sz ego sū iust⁹ iudex et mise
ricors. ita ut nec minimū
pctm relinquā īpunitū: nec
minimū bonū irremunatū.
P hui⁹ muri suffossione int̄
uerūt illi in ecclīā sanctā q̄
absqz timore peccāt. qui me
iustū esse negāt: et amicos
meos sic conturbāt queād
modū illos qui sūt ī cippo.
Non eni est eisdē amicis
meis gaudiū nec cōsolatio:
sz ōne obprobriū et oīs dolor
eis īponit. tanquā demoni
acis. Si veritatem de me

dixerit ꝯfutant. et mendacij
arguūt. Vehemēt sitiut au
dire vel loq̄ recta: sz nō est q̄
eos audiat vl̄ rcā loq̄t. Ego
qz deus et creator blasphemor.
Dicūt eīn: nescim⁹ si ē deus: et
si ē. nō curam⁹. Vexillū meū
p̄sternūt et ꝯculcāt. dicentes.
Quare passꝰ ē. qd̄ p̄dest nobis.
Si velit nobis dare voluntatē
nrām sufficit nobis: et habeat
ipe regnū suū et celū. Ego qz ad
eos igredi volo: sz ipi dicūt. An
moriem. q̄ voluntatē nrām
relinqūmus. Ecce sponsa mea.
quales ipi sūt. Ego feci eos. et
vno verbo posse delere. q̄modo
supbiūt ꝯtra me. Nūc at ppt
preces matris mee et omniū
sctoꝝ ita misericors sū et pa
ciens: q̄ mitte volo eis verba
mea q̄ de ore meo p̄cesserunt
et offerre eis misicdiā meam.
Si recipe voluerit placabor:
sin autē sentiet meā iusticiā.
Itaqz sicut fures publice corā
angelis et hoīnibz cōfundēt:
et ab oībus diiudicabuntur.
Sicut eīn hoīes in furca suspē
si deuorant a coruis: sic isti
a demonibz deuorabunt nec
consumēt. Sicut eni illi qui
puniūt in cippo ligneo nullā
requiē inueniūt ibidē: sic isti
habebūt vndiqz dolorē et ama
ritudinē. Fluuius ardētissim⁹
fluet ī os eoꝝ nec iplebitur
eoꝝ venter: sz ad supplicium

de die in die renouabūtur. A
mici aūt mei saluabūt. id ē de
v̄bis q̄ procedūt de ore meo.
cōsolabūt: iusticiā meā cū mi
sēdia videbūt. Induā eos ar
mis caritatis mee. et sic fortes
eos faciā. q̄ aduersarij fidei ca
dent retrorsū q̄si lutū: et eru
bescēt ꝑpetuo cū videbūt iu
sticiā meā: ex eo q̄ paciā mea
abusi sūt. ¶ Verba xp̄i ad sp̄osā.
q̄lit eius sp̄s cū iniq̄s eē nō pt. et
de separacōe malorū a bonis.
et de missione bonoꝝ sp̄ualibus
armis armatoꝝ i bellū. id est
cont mūdū. Capitulū. vj.

Inimici mei sūt quasi bestie fe
rocissīe: nūq̄ saciari possūt nec
requiescē. Horū cor sic est va
cuū a caritate mea: q̄ nūquā
in eo intrat cogitacio passio
nis mee. Nūq̄ semel adhuc
ꝑcessit de intimo cordis eorum
hoc v̄bū. Dn̄e redemisti nos:
laus tibi pro amara passiōe
tua. Quomō sp̄s meus pt eē
cū eis: qui nullā diuinā ca
ritatē habēt ad me. q̄ ut volū
tatē suā ꝑficiāt libēter ꝑdūt
alios. Ipsoꝝ cor plenum est
v̄mibus vilissimis: id ē affecti
one mūdi. In ore eoꝝ posuit
dyabolꝰ stercus suū: et ideo nō
placēt eis v̄ba mea. Ideo ego
separabo eos ab amicis meis.
tum secā mea. Et sicut non
est mors ulla morte sere ama
rior: sic nō est supplicium quo
nō participes fiāt: et secabūt
ꝑ mediū a dyabolo et diuidēt
a me. Sic sūt odiosi m: q̄ eciā
oēs q̄ adherēt eis sepabūt a
me. Ideo mitto amicos meos.
ut diuidāt dyabolos a mēbris
meis: et ipi veri sūt inimici mei.
Mitto ergo eos q̄si milites in
bello. Ois eni q̄ affligit carnē
suā et abstinet se ab illicitis:
vere miles est meus. Ipsi ha
bent ꝑ lancea verba mea q̄
ore locutus sū: in manu gla
diū id est fidē. In pectore eoꝝ
erit lorica caritatis: ut q̄cq̄d
acciderit. non minꝰ diligant
me. Clipeū paciēcie debent
habē ad latus: ut oīa paciē
ter sustineāt. Ego enī īclusi
eos q̄si aurū in vase: et nūc
exire debēt et incedere viam
meā. Ego nō poterā intre
sedm iusticiā ordinatam in
gloriam maiestatis: absq̄
tribulatione cū hūanitate
mea. Quō ergo ipsi intbūt.
Si dn̄s eorū paciebat: non
mirū si et ipsi paciant. Si
dn̄s sustinuit verbera: non
est magnū si ipsi sustinebūt
verba. Non timeāt: q̄e ego
nūq̄ reliquā eos. Sicut ipos
sibile ē dyabolo cor dei tan
gē et diuidē: sic ipossibile ē
dyabolo separare eos a me.
Et quia ipsi sūt quasi aurū
purissimū in aspectu meo:
ideo si modico igne ꝓbent

nūq̄ tn̄ relinquo eos: ſꝫ ē ad
eoꝝ maioꝛē remunēatione.

¶ Verba v̄ginis glose ad filiā
de mō induēdi. et q̄lia debe
āt ēē veſtimēta ⁊ ornamē
ta quibꝫ debet ēē filia orna
ta et induta. Caplm. vij.

EGo ſū maria: que
pepi verū deū ⁊
verū hoīem filiū
dei. Ego ſū regina āgeloꝝ.
Fili9 meus diligit te toto cor
de: ideo dilige tu eū. Tu de
bes ēē ornā honeſtiſſimis
veſtibꝫ: q̄ quō et q̄les debe
ātēē mōſtrabo tibi. Sicut
ēi tu ꝑus habuiſti camiſi
ā. inde tunicā. calceos. pal
liū ⁊ monile ī pectore: ſic
nūc ſpūalit̄ habē debes.
Camiſia ē ɔtricio. Sicut ēi
camiſia ꝓpinquioꝛ ē carni:
ſic ɔtricio et ɔfeſſio ꝑma
via ē ɔūſionis ad deū: qua
mēs q̄ gaudebat ī pctō mū
dat̄. ⁊ caro ſordida refrena
tur. Calcei duo affect9. ſcꝫ
emēdandi ɔmiſſa: ⁊ volū
tas faciēdi bona et abſtinē
di a malis. Tunica tua ē
ſpes ad deū. Nā ſicut tuni
ca habet duas manicas: ſic
ī ſpe ſit iuſticia ⁊ mīa. Vt
ſic ſperes de mīa dei q̄ nō
negligas iuſticiā ei9: ⁊ ſic
cogita iuſticiā ei9 ⁊ iudiciū. ut
non obliuiſcaris mīam. Nā
nec iuſticiā aliq̄n facit ſine
mīa: nec mīam ſine iuſticia.

Palliū ē fides. Sicut ēi palli
um oīa opit ⁊ oīa ī eo ɔclu
dut̄: ſic fide hō oīa pt̄ ɔpre
hēdē et attigē. Hoc palliū
debet ēē reſpſū ſignis cari
tatis tue: quō ſcꝫ creauit te.
quō redemit te quō enutriuit
te: et induxit te in ſpm ſuū ⁊
aperuit t̄ oclos ſpūales. Mo
nile ē ɔſideracio paſſiōis ei9.
Hoc ſit iugit̄ fixū in pectoē
tuo: quō deriſus ⁊ flagellat9
quō ſanguinolēt9 ⁊ in oībꝫ
neruis ɔfoſſ9. ſtabat viuus
ī cruce: quō in morte ex paſ
ſioē doloris acutiſſimi totū
corp9 ɔtremuit. quō ī man9
pris ɔmēdabat ſpm. Hoc i
monile ſp̄ ſit ī pectore tuo.
Corona ſit ī capite tuo. id ē
caſtitas ī affectu: ut malles
pati vbera. q̄ inq̄nari āpli9.
Inde ſis verecūda ⁊ honeſta.
Nichil cogita nichil deſidera
n̄ deū tuū creatorē tuū: quē
cū habueris oīa habebis:
et ſic ornata expectab̄ ſpō
ſū tuū. ¶ Verba celi regīe
filiā dilectā informantia
qualit̄ filiū vna cū matre
debeat diligē ⁊ laudare. Cam̄ viij.

EGo ſū regina
celi. Tu ſollicita es
quō laudare me
debes. Scias ꝑ cto q̄ oīs laus
filij mei laus mea ē: et qui
ī honorat eū. ī honorat me.
Nā ego ſic feruēt̄ dilexi eū
et ipe me: q̄ q̄ſi vnium cor

ābo habuim9. Et ipē me que
eciā vas treuū sic hōrifice
honorauit: ut sup oēs ange
los me exaltar3. Sic ergo lau
dare debes me. Benedictus
sis tu d̄s creator oīm: q̄ ī ute
rū marie v̄gīs descendē dig (marginal note: mod9 ad9 fil. d...)
nat9 es. Bndict9 sis deus q̄ cū
maria v̄giē eē sine ꝯtuamie
voluisti: et de ea īmaculatā
carnē sine pc̄ō sūmē dignat9
es. Bndc̄s sis tu deus qui ad
v̄ginē cū gaudio aīe ei9 et ō
nīū mēbroꝝ venisti: et cum
gaudio oīm mēbroꝝ ei9 sī
pc̄ō de ea ꝓcessisti. Bndict9
sis tu d̄s qui mariā v̄ginē
mrem tuā post ascēsionē
tuā crebris ꝯsolacōībꝫ letifi
casti: et p se ipm̄ eā ꝯsolādo
visitasti. Bndict9 sis tu deus
q̄ corp9 et aīam marie vir
gīs mr̄is tue ī celū assup
sisti: et sup oēs angelos iux
deitatē tuā honorifice collo
casti: miserē mei ꝓpt̄ p̄ces
eius. ¶ Verba regine celi
ad dilectā de amore dulcissīo
quē fili9 habuit ad matrē vir
ginē. et q̄l̄r ex ꝯiugio castis
sīo xp̄i mr̄ fuit ꝯcepta et in
utero scīficata. et q̄l̄r assup
ta fuit in corpe et aīa ī celū.
et de nōīs ei9 v̄tutibꝫ. et de ā
gelis bono et malo hōībꝫ de
putatis. Ca.^m ix.

Ego sū regina celi.
Dilige filiū meū
q2 ipē honestissīe: et cū eū
habueris. oēm honestatē ha
bes. Ipē ē etiā desideratissi9:
et cū eū habiūs. oīa deside
rabilia habes. Dilige etiā
eū q2 ipē ē v̄tuosissi9: et cū
eū habiūs oēs v̄tutes ha
bes. Ego volo tibi dicē q̄
dilgit ipē dilexit corp9 me
ū: q̄ dilexit aīam meā: q̄ntū
etiā honorauit nomē me
ū. Ipē fili9 meus p̄us me
dilexit q̄ ego eū: q2 creator
meus ē. Ipse ꝯiugiū p̄ris
mei et mr̄is tanta castitate
ꝯiuxit: ut tūc nō īueniret
castius ꝯiugiū. ut nūq̄ cō
uenire vellet n̄i iuxta legē
solūmō causa suscitādi pro
le. Et cū sibi nūciatū eēt
ab angelo q̄ v̄ginē parēnt
vnde salus mūdi p̄deret:
magis voluisset mori q̄ cā
nali amore ꝯuenire. et vo
luptas in eis mortua eēt.
Tn̄ p cto dico tibi q̄ ex cari
tate dīna. et ex v̄bo āgeli
āuūciātis ꝯuenerūt cārne:
nō ex ꝯcupia aliq̄ volup
tatis. sꝫ ꝯtra volūtatē suā
ex dīna dilcōne: et sic ex e
orū semiē p dīnā caritatē
caro mea ꝯpaginata est.
Facto aūt corpe meo. d̄s a
dīnitate sua aīam creatā
īmisit corpi: et mox aīa
cū corpe scīficata ē. quā
angeli custodiebāt et serua
bāt die ac nocte. Cū aute
aīa mea scīficaret: et cor

pori diuigeret: tanta matri
mee aduenit leticia. ut impos
sibile esset dictu. Deinde comple
to cursu vite mee primo ani
ma mea que domina erat corporis
ad deitatem excellencius ceteris
eleuauit: inde corpus meum
ut nullius creature corpus
sit tam propinquum deo sicut meum.
Ecce quantum filius meus dilex
it animam meam et corpus.
Sed alii sunt qui maligno spiritu
negant me assumptam corpore et
anima: alii quia nesciunt melius.
Sed ista est per certissimo rei veri
tas: quod cum corpore et anima ad de
itatem assumpta sum. Filius meus
quantum eciam honorauit no
men meum: audi. Nomen me
um est maria: sicut in euan
gelio legitur. Hoc nomen cum
angeli audiunt. gaudent in
consciencia sua: et regraciantur deo
quod per me et mecum talem graciam
fecit: et quod vident christi huma
nitatem filij mei in deitate
glorificatam. Illi qui in purgato
rio sunt ultra modum gaudent
tanquam eger in lecto iacens:
si audierit ab aliquibus verbum
solacij. et quod ei placet in animo.
quod statim exultat. Angeli e
ciam boni audito hoc nomine.
statim appropinquant magis ius
tis. quibus dati sunt ad custo
diam et gaudent de profectu eorum:
quia omnibus hominibus dati sunt an
geli boni ad custodiam. et an
geli mali ad probationem.

Non sic quod angeli separentur a
deo: sed anime sic seruiunt ut non
relinquant deum sed iugiter sunt in
conspectu eius: et tamen inflamant
et incitant animam ad agendum bonum.
Omnes eciam demones verentur hoc
nomen et timent: qui audientes
hoc nomen maria. statim relin
quunt animam de unguibus quibus te
nebant eam. Sicut enim auis que in
preda vngues et rostrum habet.
si audierit sonum aliquem statim
relinquit predam: et cum nichil
operis sequi videt statim reuertitur
ad eandem: sic demones audito no
mine meo. statim relinquunt animam
quasi territi. Sed iterum aduolant et
reuertuntur ad eam quasi sagitta ve
locissima: nisi aliqua emendacio sub
sequatur. Nullus eciam tam frigidus
est ab amore dei nisi sit dampna
tus. si inuocauerit hoc nomen
hac intencione ut nunquam reuerti
voluerit ad solitum opus. quod non
statim discedat ab eo dyabolus:
et nunquam amplius reuertitur ad eum
nisi resumpserit voluntatem pec
candi mortaliter. Tamen quandoque per
mittit eum turbare eum propter ma
iorem remuneracionem eius: sed non
possidere.

Verba virginis marie ad filiam. utilem doctrinam qualiter viuere debeat ponencia. et multa miracula christi passionis declaratiua. Capitulum x.

Ego sum regina celi:
mater dei. Ergo dixi
tibi quod habere debeas
monile in pectore tuo: nunc

plenius monstrabo tibi qꝫ ego a
pncipio cū audire et itelligere
deū ēē: sp sollicita ⁊ timorata
fui de salute et obseruācia
mea. Cū aūt audisse plenius
ipsū deū ēē creatorē meū. ⁊
iudicē de oībꝫ actibꝫ meis. ita
me dilexi eū: et oī hora ti
mui et cogitaui ne eū vbo
vel facto offenderē. Deinde
cū audisse eū dedisse legem
ppl'o ⁊ pcepta sua. et fecisse
cum eis mita mirabilia: ppo
sui firmit' in aīo meo nichil
n̄ eū dilige: et amara m' erāt
mūdana vehemēt. Post hec
audito eciā qꝫ ille idē deus
redēpturꝰ eēt mūdū et nas
citurꝰ de vgine: tanta circa
eū caritate affecta fui: qꝫ ni
chil n̄ deū cogitabā. nichil
volebā n̄ ipm. Ego elōgaui
me q̄ntū potui a colloquijs:
et pñcia pnt̄i et amicorū.
Et oīa q̄ habē potui dedi in
digētibꝫ. nichil n̄ victū te
nuē ⁊ vestitū reseruaui: nl'
la m. nisi d's placuerit. Ego
sp in corde meo optaui ut
viuerē ad tēpꝰ natiuitatis
eiꝰ: si forte fieri mēreī āncil
la indigna mr̄is dei. Voui
eciā in corde meo. si eēt ei
acceptabile obseruare vgi
tatē: nichil uq̄ȝ possidē in
mūdo. Si aūt alit' vellet deus
fieri voluntas eiꝰ nō mea:
qꝛ credebā eū oīa posse et
velle. nichil n̄ m' utile: ideo

ei oēm voluntatē meā cōmisi.
Instante vō tpe quo sc̄dm cōsti
tutionē vgines p̄sentabāt'
in tēplo dn̄i: affui et ego
int' eas ppt' obiam pn̄tum
meorū: cogitās meū. nichil
deo ēē īpossibile. Et qꝛ ipse
sciebat me nichil desiderāe
nichil velle n̄ se. et posset
me seruare ī vginitate si ei
placet: sin aūt. fiet voluntas
eiꝰ. Auditis aūt oībꝫ q̄ mā
data erāt in tēplo: regressa
domū ap̄lioꝝ qꝫ pꝰs arde
bā amore dei: et nouis co
tidie iflāmabar estibꝫ ⁊ de
siderijs amoris. Prēa plꝰ
solito ab oībꝫ me elōgaui:
et fui sola noctibꝫ et diebꝫ
timēs vehemēt' ne os loq
ret. vl' auris audirꝫ aliqua
cōt' deū meū: vel ne oculi me
i viderēt aliq̄ delectabilia.
Timida eciā fui in silēcio et
multū anxia: ne forte sile
rē ea q̄ magis loqui debu
issē. Cūqꝫ sic turbarer ī cor
de sola mecū. spemqꝫ meā
oēm cōmittēs deo: ilico ve
nit ī mētē meā cogitare
dei magnā potēciā. quō ser
uiūt ei angeli et oīa crea
ta: qualis gloria eiꝰ ē que
ē ineffabilis et inestimabil'.
Et cū hec mirarer: vidi tā
mirabilia. Vidi nāqꝫ sidus:
ſꝫ nō quale fulget de celo.
Vidi lumē: ſꝫ nō qualē lu
cē q̄ lucet ī mūdo. Sensi

odorē. ꝫ nō q̄i herbariū vl'
aliq̄d taliū: ꝫ suauissimū
et vē ineffabilē: quo tota
replebar et p̄ gaudio exul
taba. In stati audiui vnā vo
cē ꝫ nō de ore hūano: et ea
audita satis timui reputās
ne forte eēt illusio. Et stati
apparuit an̄ me angel⁹ dei q̄i
homo pulcherri⁹. ꝫ nō carne
vestit⁹: q̄ dixit ad me. Aue
gracia plena: dn̄s tecū. Ad
cū audissem. mirabar quid
significaret hoc: vel cur talē
pferret salutatione. Sciebā
eī me et credebā indignam
ad aliq̄d tale vl' ad aliq̄d bo
nū: deo tn̄ nō impossibile eē
facē q̄cq̄d vellet. Tūc sc̄do
angel⁹ ait. Qd' nascet' i te
scm̄ erit: ⁊ vocabit' fili⁹ dei:
et sicut ei placuerit sic fiet.
Nec tn̄ credebā me dignā:
nec q̄sui ab angelo q̄re vl'
q̄n fiet: ꝫ q̄sui. quō fiet q̄ e
go indigna sim mr̄ dei. que
et virū nō cognosco. Et rn̄
dit m̄ angel⁹ sicut dixi. Do
nichil ē impossibile: ꝫ q̄cq̄d
facē vult. fiet. Quo v̄bo an
geli audito: feruētissim̄ af
fectū habui eē mater dei.
Et loq̄bat' aīa mea p̄ amo
re. Ecce ego: fiat volūtas
tua ī me. Ad q̄d v̄bū ilico
ↄcipiebat' fili⁹ meus ī utō
meo: cū ineffabili exultaci
one aīe mee ⁊ oīm mēbro
rū. Cūq3 haberē eū in utō:

portabā eū sine ↄfuedīe et
tedio ventris. Humiliabā me
in oībz: sciēs eū oīpotente
quē portabā. Cū v° pepi
eū. sine dolore ⁊ pc̄o pepi
eū sicut ⁊ ↄcepi: cū tāta aīe
et corpis exultacōe. q̄ pedes
mei p̄ exultacōe nō sentie
bāt terrā ubi stabat. Et si
cut oīa mēbra mea cum
gaudio totius aīe mee int
iuit: sic gaudio oīm mēbro
rū exultāte aīa ineffabili
gaudio. sine lesione v̄gīta
tis mee exiuit. Cūq3 ↄspice
rē et ↄsiderarē pl'chritudinē
ei⁹ aīa mea q̄i rorē p̄ gau
dio stillabat: sciēs me ī dig
nā ad talē filiū. Cū v° cō
siderabā loca clauorū ī ma
nibz et pedibz q̄s scd̄m pro
phās crucifigēdos audiui:
tūc oculi mei replebāt' lac
rimis. et cor meū q̄i scindeba
tur p̄ tristicia. Et tūc fili⁹ me
us inspexit oculos meos la
crimātes: et tristabat' q̄i ad
mortē. Cū v° ↄsiderarē po
tēciā deitatis ei⁹ ↄsolabar
iterū: sciēs q̄ ipe sic vellet
⁊ sic expediret. Et oēm vo
lūtatē meā ↄformaui vo
lūtati ei⁹: et sic sp̄ erat leti
cia mea mixta cū dolore.
Instāte tp̄e passiōis filij me
i. rapuerūt eū īimici eius
pcutiētes eū in maxilla et
collo: et ↄspuētes illuserūt
ei. Deinde duct⁹ ad colum

sine dolore

nā. personaliter se vestibus exuit:
et personaliter manus ad colum
nam applicauit: quas inimici sui
nimia ligauerunt. Alligatus autem
nichil omnino operimenti habebat.
Sed sicut natus est sic stabat:
et paciebatur nuditatis sue
erubescenciam. Consurrexerunt
autem inimici eius: et fugientibus
amicis. inimici vndique asta
bant: et flagellabant corpus
eius ab omni peccato et macula mun
dum. Ad primum igitur ictum ego que
astabam propinqua. cecidi quasi mor
tua: et resumpto spiritu vidi cor
pus eius flagellatum et verberatum
usque ad costas ita ut coste eius
viderentur: et quod amarius erat. cum
retraherent flagella. carnes ip
sius flagellis sulcabant. Cumque
filius meus totus sanguinolentus
totus sic laceratus stabat. ut in
eo non inueniret sanitas nec quod
flagellaret: tunc vnus concitato in
se spiritu quesiuit. Nunquid interficietis
eum sic iudicatum: Et statim secu
it vincula eius. Inde filius meus
induit se vestibus suis. Tunc lo
cum ubi stabant pedes filii mei
totum repletum vidi sanguine: et ex
vestigiis filii mei cognoscebam
incessum eius. Quo enim procedebat:
apparebat terra infusa sanguine.
Nec ipsi paciebantur ut se indue
ret: sed compulerunt eum et traxe
runt ut acceleraret. Cum autem du
ceretur quasi latro: ipse filius meus
extersit sanguinem ab oculis su
is. Cumque iudicatus esset. imposue

runt sibi crucem ad portandum:
quam cum ad modicum portasset:
veniens vnus assumpsit eam sibi ad
portandum. Interim eunte filio
meo ad locum passionis: alii per
cusserunt eum in collum. alii in fa
ciem ceciderunt: et tam fortiter et
valenter percussus est. ut licet ego non
viderem percucientem. audiui tamen cla
re sonitum percussionis. Cumque venis
sem cum eo ad locum passionis: omnia
instrumenta vidi ibi preparata ad
mortem suam. Et ipse filius meus
veniens ibi exuit se personaliter
vestibus suis: ministris inter se
dicentibus. Hec vestimenta nostra
sunt: nec ea rehabebit. quia
dampnatus est ad mortem. Stante
autem filio meo sicut natus erat
nudo corpore: vnus tunc accurrens
apportauit sibi velamen: quo
ipse exultans intime velabat
verecundiora sua. Postea rapu
erunt eum seui tortores et exten
derunt in cruce. primo dexteram
manum eius affigentes stipiti.
qui pro clauis perforatus erat: et
manum ipsam ex ea parte perfora
bant qua os solidius erat. In
trahentes cum fune aliam manum
eius ad stipitem: eam simili modo
affixerunt. Dein dextrum pedem
crucifixerunt: et super hunc sinis
trum duobus clauis: ita ut omnes
nerui et vene extenderentur et — iter
rumperentur. Quo facto aptaue
runt coronam de spinis capiti e
ius: que tam vehementer veuen
dum caput filii mei pupugit.

ut ex sanguine

ut ex sanguine fluēte repleret
oculi ei9. obstrueret aures:
et barba tota decurrēte sā
guine deturparet. Cuqȝ sic
sāguinolet9 et pforat9 starz.
cdolēs in astati et tremēti:
resperit sanguinolētis oclis
ad iohem sororiū meū. et
me cmendabat ei. In tpe
illo audiui alios dicētes q
fili9 meus latro erat: alios
q mēdax: alios q null9 dig
nior eet morte q̄ fili9 meus.
Ex quor auditu dolor me9
renouabat. Sȝ sicut dictū ē.
ad pmū ictū cū pm9 clau9
infigēt ei. ego cturbata ce
cidi qi mortua: ocul' obscu
ratis. manibȝ tremētibȝ pe
dibȝ nutātibȝ: et nō rspexi
p amaritudie anq̄ ex toto
affixus erat. Surgēs vidi fi
liū meū miserabilit' pēdē
te: et ego mr ei9 mestissia
vndiqȝ cstern ata p dolore
vix stare potui. Fili9 at me9
vidēs me ⁊ amicos suos in
cōsolabilit' flētes: flebili vo
ce et alta clamabat ad pa
trē suū: dicēs. Pater qre me
dereliquisti: Quasi dicet. Nul
lus ē q mei misereat: nisi tu
pr. Tuc oculi ei9 apparuert se
mimortui: maxille ei9 sb
merse et vult9 lugubris: os
ei9 aptū. et lingua sāguino
lenta. Vent' dorso īherens.
csupto hūore qi nō haberet
viscera: oē corp9 pallidū et
liuidū ex fluxu et effressioē
sanguīs. Man9 ei9 et pedes
rigidissīe extēti erat: et iux
ta forma crucis. cruci attrā
et cformati. Barba et crines
ex toto respersi sanguine. Starz
cū fili9 meus sic laceratus et
liuid9 staret. solū cor recens
erat: q optīe ⁊ fortissīe natē
erat. De mea ei carne cor
pus mūdissimū et optīe cō
plexionatū sūpsit. Cutis ei9
sic tenera et gracilis erat:
q nūq̄ sic leuit' flagellabat'
quī statī exiret sanguis. Ip
se qȝ sanguis ei9 tā recēs erat:
ut in cute munda uideri poss.
Et q optīe nature erat: vita
cū morte ī corpe ei9 pforato c
tabat. Nā qnqȝ dolor de mem
bris et neruis corpis pfora
tis ad cor ascēdebat. qd recen
tissim erat et īcorruptū. et
īcredibili dolorē vexabat ip // et passioē
sū: et qnqȝ dolor a corde ī mē
bra lacerata descēdebat: et
sic mortē plōgabat cū ama
ritudie. Cuqȝ fili9 meus hi9
doloribȝ circūseptus respexiss
ad amicos suos flētes. q ma
luissent illā pena in se cum
auxilio ei9 ptulisse. vl' in in
ferno ī etnū ardē q̄ eū sic
vidē cruciari: dolor ille ex a
micor dolore oēm amaritu
dinē et tribulatione quā vl' in
corpe vl' ī corde sustinuit exce
debat: q tenere eos diligebat.
Tuc p nimia angustia corp9

ex pte hu̅anitatis clamabat
ad prem. P pr in man9 tu
as ꝯmedo spm meu̅. Nanc
igit voce cu̅ audisse. ego ei9
mestissi̅a mr: ꝯtremuerut
oi̅a me̅bra mea cu̅ amore
cordis mei et dolore. Et q̅a
es postea ha̅c voce cogita
ba̅: q̅ in aure mea p̅sens
et recens erat. Appropiqua̅te
a̅t morte cu̅ cor p̅ viole̅cia do
loru̅ rupet̅: tu̅c oi̅a me̅bra
ꝯtremuerut: et caput ei9 q̅
modicu̅ se erige̅s inclinabat:
os ei9 apertu̅ videbat̅: et lig̅ua
tota sa̅guinole̅ta: man9 ei9
retraxerut se de loco pforaci
o̅is modicu̅: et pond9 corpis
pedes a̅plius sustetabat: di
giti et brachia ei9 quodamo̅
exte̅debat se: et dorsu̅ forti
ter strigebat ad stipite. Tu̅c
quida̅ dixerut ad me. Mari
a. Filij tuus mortu9 e̅. Alij
a̅t dixerut. Mortu9 e̅: s̅z re
surget. Oibz itaqz discede̅ti
bz vn9 adueniens affixit la
cea̅ in lat9 ei9 ta̅ valide: ut
pene p aliud latus ei9 tra̅si
ret. Et cu̅ extrahe̅t hasta: appa
ruit cuspis rubea sa̅guine.
Tu̅c m̅ videbat̅ q̅ q̅ cor me
u̅ pforaret̅: cu̅ vidisse cor
filij mei k̅mi pforatu̅. De
inde depositu9 est de cruce: q̅
ego recepi in gremiu meu̅ q̅
lepsu̅ et totu̅ liuidu̅. Nam
oculi ei9 erant mortui et sa̅
guine pleni: os frigidu̅ quasi

nix. barba q̅ restis: facies co̅
tracta. Manus qz sic durigu
erant q̅ no̅ posset deponi n̅
c̅tra vmbilicu̅: sicut stetit in
cruce. Sic habui eu̅ i gremio:
q̅ hoiem ꝯtractu̅ in oibz me̅
bris. Postea posuerut eu̅ in
litheo mundo: et ego cu̅ litheo
meo extersi vulna̅ et me̅bra
ei9: et clausi oculos et os ei9.
q̅ in morte fuera̅t apta. De
inde posuerut eu̅ in sepl'chro.
O q̅ libent' tu̅c posita fuisse̅
vna cu̅ filio meo: si fuisset
volu̅tas ei9. Hijs ꝯpletis. ve
nit ille bon9 ioh̅es: et duxit
me in domu̅. Ecce filia me
a: talia sustinuit fili9 meus
p te. Verba xpi ad spo̅
sa̅. qualit' se tradidit spon
tanee suis i̅imicis crucifixo
ribz. et de mo̅ viue̅di i ꝯtine̅
cia oim̅ me̅broȝ ab illicitis
motibz. exe̅plo sue dulcissi̅e
passio̅is. Ca.m xj.

Filius dei loquebat'
ad sponsa̅ dicens.
Ego sum creator celi et t̅re:
et corp9 meu̅ veru̅ e̅ q̅d in
ecclia ꝯsecrat'. Dilige me to
to corde: q̅ ego dilexi te. Et
ego spo̅tanee t̅didi me i̅imi
cis meis: et remaserut ami
ci mei et mr mea i ama
rissio̅ dolore et fletu. Cu̅qz
videre̅ lancea̅. clauos et fla
gella et alia passio̅is i̅stru
m̅ta: pressi nichilomin9
letus ad passione̅. Cu̅qz ca

put meū eēt vndiqȝ cōna
cruētatū. et vndiqȝ sāguis
flueret. et etiā si adhuc ini
mici tetigissent cor meū: ma
gis hoc pateret diuidi ꝛ vul
nāri. q̄ꝑ te carē velle. Ꝓptēa
nimis ingrata es: si me ꝑ
tāta caritate nō dilexeris.
Si ei caput meū punctū est
et iclinatū in cruce pro te:
caput tuū debet iclinari
ad hūilitatē. Et qꝛ ocli mei
erāt sanguinolenti ꝛ pleni
lacrimis: ideo oculi tui debēt
abstinē a delectabili visu.
Et qꝛ aures mee īplebātur
sanguīe et audiebāt verba
detractiōis mee: ideo aures
tue auertant a scurrilibꝫ et
ineptis locucōibꝫ. Et qꝛ os
meū potatū ē amarissima
potacōe et ꝓhibitū ē a bo
no: ideo os tuū obstruatur
a malis. et aperiatur ad bo
na. Et qꝛ man⁹ mee extē
se sūt cū clauis: ꝓptēa tua
opa q̄ figurātur in manibꝫ
extendātur ad paupes ꝛ ad
prepta mea. Pedes tui.id
ē affectus tui qbꝫ ad me
ire debes. crucifigātur a vo
luptatibꝫ. Ut sicut in oībus
mēbris passus sū ego: sic
oīa mēbra tua pata sint
ad obsequiū meū: qꝛ ma
ius seruiciū exigo a te q̄
ab aliis. qꝛ maiorē graciā
feci tibi. ¶ Qualit̄ angel⁹ ro
gabat ꝓ sponsa. ꝛ q̄liter xp̄s

q̄rit ab āgelo qd̄ ē qd̄ petis pro
sposa. et quid expedit spon
se. Capitulū. xij.
Angelus bon⁹ custos
sponse: videbatur
rogare xp̄m pro eadē sposa.
Cui rn̄dit dn̄s. Qui rogare
voluit ꝓ alio: salutē ei⁹ roga
re debet. Tu ei es q̄si ignis q̄
nūq̄ extinguitur: ardes carita
te mea incessanter. Tu vides
et scis oīa cū vides me. Tu
nichil vis: nī qd̄ ego. Dic ergo
mi: qd̄ isti noue spōse mee
expedit. Et ille rn̄dit. Dn̄e.
tu scis oīa. Cui dn̄s ait. Uia
quidē queciiqȝ facta et futa
sūt eēncialit̄ sūt in me. et
oīa in celo ꝛ in tra nouī ꝛ
scio: nec mutacio ē apud me.
Tn̄ ut ista sposa intelligat
voluntatē meā: dic mi ipā au
diente qd̄ ei expedit. Et an
gelus ait. Elatū habet cor
et magnū: ꝓptēa necessaria
ē ei vga ut edomet. Et te
ait dn̄s. Qd̄ igitur petis ei a
mice mi? Et ille. Dn̄e. peto
miam: cū virga tua. Et dn̄s
ait. Pꝛ te hoc faciā ei: qu
nūq̄ facio iusticiā sine miā.
Ideo diligē me hec sponsa
debet toto corde. ¶ Qualit̄
īimic⁹ dei habet tres demones ī
se. ꝛ de iudicio ꝯ illū a xp̄o il
lato. Cam̄. xiij.
Inimic⁹ meus habet in se tres
demones. Prim⁹ se
det ī genitalibꝫ: scd̄s

in corde: tercius in ore. Primus
ē qi nauta q̄ facit aquā per
carinā intrare: q̄ paulatī
inde crescēdo replet nauē.
Inde supeffluit aqua: et na
uis submergit. Hec nauis
ē corpus suū temptacōibz suis
qi procellis agitatū: in quod
voluptas sua p̄mo intrauit
p carinā: id ē delectacōibz
qua delectabat talibz cogita
cōibz. Et qz nō resistebat p
piniam. nec consolidabat da
uis abstinēcie: crescebat co
tidie aqua voluptatis adhi
bēdo consensū: inde repleta
naue vētris concupiscēcia ef
fluebat aqua et opprimebat
nauē voluptate: ne veni
ret ad portū salutis. Scds
demon qui sedet i corde. ē
silis vermi qui iacet i po
mo: qui rudeū pomi p̄mo
comedit: inde relictis ibi st
corcibz suis puagat totū po
mū. donec totū fiet iane.
Sic dyabolus facit. Primo vi
ciat voluntatē eius et desideria
bona. q̄ sūt qi nucleus vnde ē
robur mētis et bonū subsist̄:
et euacuato corde ab istis
bonis. tūc relinquit p eis in
corde cogitacōes et affectio
nes mūdi q̄s magis dilexit.
Nūc īpellit ipm corpus ad
qd ei placet: et ex hoc mi
nuit fortitudo et intelligē
cia. et accedit tediū vite.
Ipse ētissie ē pomū sine nu

cleo id ē hō sine corde: qz sic
corde intrat ecclesiā meam
qz diuina caritate nullā ha
bet. Tercius demon silis est
sagittario: qui p fenestras
circūspiciēs sagittat incautos.
Quid nō demon sedet i eo:
qui nūqm loquitur sine eo:
Quod ei magis diligit: fre
quencius noiat. Verba sua
amara quibz alios vulne
rat sūt qi iacula: q p tot
fenestras emittūt quociēs
noiat dyabolus: quociēs in
nocētes p vba eius vulnera
tur: quociēs simplices ex
vbis eius scandalizāt. Ideo
in virtute mea qui sū veritas
iuro. qz iudicabo eū sicut
mētem ad ignē sulfureū:
sicut pditorē et insidiatorē
ad oim mēbrorū suorū inter
ionē: et sicut dnū sui contēp
torē ad ppetuā confusionem.
Verumptn qm diu aīa et cor
pus simul sūt: mīa mea ap
ta ē sup eū. Hoc ē at qd
requiro ab eo. scz ut freque
cius intersit diuinis: nullū
timeat obpbriū. et nullū
concupiscat honorē: et ut nū
qm noiet in ore suo nomē
sinistrū. Verba xpi ad
sponsā. de modo et respcū.
quos debet in orōe tenē.
et de tribz gn̄ibz hoim ī hoc
mūdo deo seruiē
Ego auū. Cam. xiiij.
sum deus tuus:

qui in cruce crucifixus verus
deus et verus homo i una
ꝑsona. sum cotidie i manibz
sacdotis. Cum m aliquam orō
nē facis: cōclude sic sp orō
nē tuā: ut scz velis fieri
semꝑ voluntatē meā. nō
tuā. Quia cum ꝓ dāpnatis
exoras: nō exaudiā te. Nā
ꝙ etiā cōtra salutē tuā op
tas fieri: et ideo necē est
tibi volutatē tuā m cōmit
tē: qui oīa scio. q ꝓuideo t
nichil n utile. Multi quippe
orāt nō recta intēcōe: et
ideo nō exaudiri merentur.
Tria namqz st gnā hoim ser
uienciū m in hoc mundo.
Primi sūt q me credūt eē
deū et largitorē oīm: et
sup oīa potentem. Hy serui
ūt m hac intēcōe: ut scilz
tpalia et honorē obtineat.
Sz celestia sūt eis ꝓ nichilo.
et gaudent ea amittunt.
ut obtineat pn̄tia. Hijs
iuxta volūtatē eorū ꝓspi
tas sedi in oībz accedit: et
sic amissis etnis in tpali
cōmoditate remunero eos
qcqd boni fecerit ꝓ me: usqz
ad ultim qdrante. et usqz
ad nouissim punctū. Sedi
sūt qui credūt me deum
oīpotente et districtū iu
dicē: et isti seruiūt m ex
tiore pene. nō at ex amo
re celestis glorie. Nisi ei
timerēt: nō m seruirent.

Tercij sūt. q credūt me oīm
creatorē et veru deū. q cre
dūt me iustū t misericor
dē: et seruiūt m nō ex ti
more alicuius pene. Sz ex di
na dilcōne t caritate: t mal
let quippe oēm penā si suffi
ceret ferre. ꝙ me semel ad
ira ꝓuocare. Isti vō merēt
audiri i prece sua: t volū
tas eorū ē scdm volūtatem
meā. Primus ei nūqꝫ exiet
de supplicio: nec videbit fa
ciē meā. Scds at tm̄ mag
nū suppliciū nō habebit:
nec tn̄ facie meā videbit.
n correxit illū timorē pn̄ia.

Verba xpi ad sponsā. cō dicōes magni regis xpo ꝯp pantia. et de duobz gazophi lacys p q amor dei t amor mūdi designat: t de doctria ꝓficiēdi in hac vita. Cam. xv.

Ego sū sicut unus
rex magnus t potēs.
Ad regem ei ꝑtinēt
quatuor. Primo debet eē
diues: scdo mitis: tcio sapi
ens: qrto caritatiuus. Ego
vō sū rex angelorū: t oīm
hoim. Ego etiā habeo illas
qtuor ꝓprietates qs dixi. Pri
mo namqz sū ditissimus: qz
oībz do necīaria. nec minus
habeo post datū. Scdo sum
mitissimus: qz oībz petētibz
paratus sū dare. Tercio itaqz
sū sapientissimus: qz scio qd uni
cuiqz debet et expedit. Qrto

ecciā sū mritatu⁹: qȝ parancioꝛ
sū dare q̄ͣ aliqͥs pete. Ego ha
beo q̄ͣ duo gazophilacia. In
pmo eī gazophilacio sūt re
posita poderosa et ꝯtrīa q̄ͣsi
plubū: et cella ista ubi ista
sūt ē ꝯcūsepta acutis aculeis
pūgētibȝ. Sȝ qui hec pmo īca
pit ꝯtere ꝛ reuoluē et dein
portare didicerit. leuia videt'
sibi postea q̄ͣ pluma: et sic
leuissiā fiūt que ante pode
rosa videbatur: et suauia
que p̄ius pūgere videbāt'. In
scdo gazophilacio videt' esse
auru respledēs. et lapides
p̄ciosi: et pocula odorifera
et dulcia. Sȝ vē auru illud
ē lutū: et illa pocula sūt ve
nenū. Ad hec naqȝ gazophi
lacia sūt due vie: sȝ ante e
rat unica via. In ꝯpetis.
id ē in ꝯgressu duaꝛ viarū
stabat vn⁹ hō: et clamabat
ad tres hoīes qui īcedebant
p alia via dicēs. Audite audi
te v̄ba mea. Et si nō audie
tis: saltē videte oculis vrīs:
qȝ vera sūt q̄ loquoꝛ. Si aūt
nō audieritis nec videritis:
saltē attrectate manibȝ: et
pbabitis qȝ ī v̄bis meis nulla
ē falsitas. Cui ait primus.
Audiam⁹ et videam⁹: si ve
ra sūt v̄ba ei⁹. Scds ait. Fal
sū ē q̄cquid dicit. Terci⁹ dix':
Scio qȝ vera sūt que dicit:
sȝ nō curo. Ad sūt ista duo
gazophilacia: ꝯ amoꝛ me⁹

[margin: videtur onerosa]

et amoꝛ mūdi. Sȝ ad hec du
o gazophilacia sīt due vie:
abiectio ꝛ pfecta abnegaci
o ppͥe volūtatis. q̄ ducat ad
aōzē meū: et carnis volup
tas q̄ ducat ad amoꝛe mū
di. In amoꝛe aūt meo vide
tur aliquibȝ ēē on⁹ q̄ͣ plu
bū: qȝ cū ieiunare debent
et vigilare seu refrenare
carnē. q̄ͣ plubū portare si
bi vident'. Si aūt v̄ba et ꝯtu
melias audierit: si in reli
gione et oꝛone moꝛāt': q̄ͣ
int' aculeos residet et omi
hoꝛa angustiāt'. Sȝ qui in
amoꝛe meo ēē vult. īcipi
at pmo ꝯtere on⁹: id ē co
net' ad faciendū bona per
volūtate et ꝯtinuū deside
riū. Inde leuet modice et
paulatī. id ē faciat ea q̄ pt':
cogitādo sic. Hoc bn̄ possū
facē: si deus dederit michi
auxiliū. Deinde pseuerās
in īcepto cū tanta alacrita
te ea q̄ videbant' sibi ēē one
rosa. īcipit portare: sic qȝ o
mis laboꝛ ī ieiunijs seu vi
gilijs ꝛ alijs laboribȝ quib⁹
cuqȝ ē sibi tā leuis q̄ͣ plu
ma. Et in tali sede q̄escit
amica mei: q̄ est malis ꝛ
desidiosis q̄ͣ ꝯcūsepta acule
is et spinis. Sȝ amicis me
is ē sūma quies et lenis
q̄ͣ rosa. Ad hoc gazophi
laciū ē via recta. ꝯteptus
ppͥe volūtatis: qn̄ homo

ꝯsiderata passioē mea ⁊ cari
tate. nō curat facē volūtatē
suā: ⁊ resistit totis viribꝫ ⁊
conat᷑ sp ad maiora. Et licꝫ
ista via sit ī pricipio aliqn
tulū grauis: tn̄ ī pcessu mł
tū delectat in tm̄ qꝫ ea q
prius videbat᷑ ipossibilia ad
ferendū: fiūt postea leuissi
ma. ut mito dicat int se. Iu
gū dei suaue ē. Scdm aut
gazophilaciū ē mundꝰ: ī
quo sūt aurū. lapides pcio
si ⁊ pocula q vident᷑ odori
fera: sꝫ tn̄ degustata ama
ra sūt ut venenū. Quis eni
qui portat aurū. affigit ei
qꝫ cū debilitat᷑ eiꝰ corpꝰ et
deficiūt mēbra: et cū eius
annichilat᷑ medulla ⁊ corpꝰ
eiꝰ cadit p morte in trā: tc
reliquit aurū ⁊ lapides. ⁊
nō valet sibi plus qꝫ lutū.
Pocula etiā mūdi ⁊ delec
tacoēs videt᷑ delectabilia. Sꝫ
cū veniūt in ventrē debi
litat caput. grauat cor et
oīa mēbra euertūt: ⁊ post
ea qⁱ fenū homo arescit:
et appropiquāte dolore mor
tis oīa delectabilia fiunt
amara qⁱ venenū. Ad hoc
gazophilaciū ducit ꝓpria
volūtas. qn homo nō curat
resistē actioibꝫ suis pnis:
neqꝫ meditat᷑ que ego feci
et pcepi. Sꝫ qcqd venit in
eiꝰ cogitacione siue licitū
siue illicitū. hoc stati facit.

Per hac viā tres viri ābulat᷑:
in quibꝫ intelligo oēs repro
bos: qui diligūt mūdū ⁊ o
nē volūtatē ꝓpria. Hiis ego
clamaui qui staba ī apertis
seu ī ingressu viaꝝ: qꝛ ve
nies in carne hūana oste
di hoibꝫ qⁱ duas vias: scilicꝫ
qd sequēdū eet. qd ve fugiē
dū: que via ducebat ad vi
tā: ⁊ q ad morte. Nā ante
aduentū meū in carne
nō erat n̄ vna via. q oēs
boni ⁊ mali ibat in ifer
nū. Ego aūt sū ille q clama
bat: et clamaba sic. O hoi
nes audite vba mea q ducūt
ad viā vite: qꝛ vera sūt et
sensu ꝓprio pcipe potestis
illa eē vera que loquor. Et
si nō auditis ea vł nō po
testis audire: saltē videte scꝫ
fide ⁊ intellcū qꝛ vera sūt
vba mea. Sicut eī oculis car
nis cnit᷑ visibile aliqd: sic
oculis fidei cerni pnt īuisibi
lia ⁊ credi. Multi deniqꝫ sē
siplices ī ecclia q pauca bo
na opant᷑: p fide tn̄ salua
t᷑. qꝛ credūt me creatorem
oim et redeptore. Nullus
qppe ē: qui me nō possit ī
tellige eē deū ⁊ credē. Si co
siderat quo tra fructificat.
et quo celū dat pluuias. qͦ
mō arbores viret. quo aīa
lia vnūqdqꝫ in gnē suo sub
sistit. quo sidera hoi seruiu
nt. quo ɔtraria hois eueni

ut voluntati. Et hijs oībz pt
hō vidē qȝ mortal' ē: ⁊ qp d's
ē ille qui oīa ista disponit.
Si ei nō eēt deus: oīa ista
ivēt mordiate. Ergo oīa sᵗ
a deo: et oīā racionabiliter
ꝑpt' edificacionē hōis dispo
sita. Nec minimū ē in mun
do: qd' sine racōe sit vl' sub
sistat. Ergo si hō nō pt ꝑpt'
infirmitatē ṽtutē meā sic'
ē capē vl' intelligē: pt tn̄
vidē p fidē ⁊ credē. Si aut
o hōies voluntis nolintis ↄ
siderare intellectu potēciam
meā. potestis tn̄ attrectare
manibz vr̄is opa q̄ ego feci
et scī mei: qȝ sic apta sunt
qp nullus dubitare pt esse
opa dei. Quis suscitauit i
mortuos? et illuminauit ce
cos n̄ deus? Quis expulit
dēones n̄ deus? Quid at do
cui? n̄ utilia ad salutē aīe
et corpis et leuia ad portā
du? Sȝ pm⁹ hō ait: id ē ali
qui dicit. Audiā et ꝓbem⁹
si vera sūt. Hij ad tēp⁹ sᵗat
i seruicio meo nō causa dilec
tiōis: sȝ experiēcie ⁊ imitaci
ōis alioꝝ: nec reliquendo
voluntatē ꝓpriā: sȝ suā faciē
do cū mea voluntate. Hij pe
riculose positi sūt qȝ duobz
dn̄is seruire volūt: licȝ neut'
bene seruire possit. Cū at
vocati fuerit: quem magis dn̄m
dilexerit ab eo remunabit'.
Scd's hō dicit. id est aliqui.

Falsū ē qd' loquit': et falsa ē
sc̄ptura. Ego sū deus et cre
ator oīm: et sine me nichil
factū ē. Ego addidi nouā le
gē et veterē: et de ore meo
ꝓcessit. Nec i ea ē aliq̄ fal
sitas: qȝ ego sū vitas. Ergo
q̄ me falsū dixisse dicit et
sc̄pturā falsam dicit. ipi nūq̄
videbūt faciē meā: qȝ co
sciā eoꝝ dicit eis me eē deū:
qȝ oīa sūt scd'm voluntatē
meā et disposicionē meā.
Celū illuminat eos: nec ipi
se illuminare pnt. Terra fᵗ
tū gignit. aer fecūdat tr̄a.
oīa aīalia habet c̄ta dispo
sicionē: dēones ↄsitent' me.
iusti hōies paciūt' incredi
bilia ꝑpt' amorē meū: hec
oīa videt nec tn̄ videt me.
Ipi eciā pnt me ↄsiderare
i iusticia mea: si ↄsiderāret
quo tr̄a absorbuit ipos. ig
nis ↄbussit iniquos. Sic eciā
pnt vidē me in mia mea:
qn̄ aqua de petra fluxit ius
tis. et aq̄ maris cedebat eis:
qn̄ ignis nō ledebat eos.
qn̄ celū q̄ tr̄a nutrēbat eo.
Et ideo qȝ ista videt ⁊ dicit
adhuc me mentiri: nūq̄ vi
debūt faciē meā. Tercius
hō dicit id ē aliqui. Bene
scim⁹ eē verū deū: sȝ non
curam⁹. Isti ietrnū cruciā
būt': qȝ ↄtempnūt me verū
deū ⁊ dn̄m suū. Aliquid
nō ē magis ↄtept⁹: qputū

tur donis meis et tn ipi co
tepnut seruire m. Si eni
ipi habent ex industria
ppria et no totu ex me: leuius
ess; steptus. Qui at onus
meu verte incipiut. id e ex
feruenti desiderio voluntarie
conant ad illud modicu faci
endu qd ipi pnt: hijs ego da
bo gratia. Qui at leuant
podera mea id p amore me
o de die i die pficiut: tu eis
laboro et fortitudo eoz ero:
et iflamabo eos ut aplius
velit. Qui at sedet in sede
q purge videt' quietissia e.
Hij sut in laboribz et pacie
cia nocte et die nec attedia
tur: s; eo magis ardet & mo
dicu eis videt' ee id qd agit.
Hij sut amici mei carissi.
et hij valde pauci sut: qa
pocula sedi gazophilacii ma
gis alios delectat. ¶ Qua
lr videbat sponse q quida
scoz loquebat ad deu de q
da muliere turbulit a demone
conculcata. q postea pcibz glo
se vgis fuit libata. Cam xvi.

Videbat sponse q
quida scoru loque
bat ad deu dicens.
Cur aia istius mulieris qua
sanguine tuo redeisti sic con
culcat a dyabolo: Rndit
stati demon dicens. Qa de
iure mea e. Et tuc dix dns.
Quali iure tua e: Cui rn
dit demon. Due vie st.
vna ducit ad celestia: alia ad
infernu. Cuq ipa i spiceret
ambas vias: osciencia sua et racio
dicebat sibi q via mea ma
gis eliget. Et qz libera habu
it voluntate diuertendi ad qua
via magis vellet: videbat
sibi utile magis diuertere vo
luntate sua ad petitione pcti:
et tuc incepit ambulare p via
mea. Postea decepi ea tribus
vicijs: scz gula. cupiditate pe
cunie et luxuria. Ideo ego se
deo nuc in ventre eius et i na
tura eius: et teneo ea quinq
manibz. Cu vna manu te
neo oculos eius: ne videat
spualia. Cu scda manu te
neo manus eius: ne faciat opa
bona. Cu tcia manu teneo
pedes eius: ne vadat ad bona.
Et cu qrta manu teneo in
tellectu: ne peccare erubes
cat. Cu qnta manu teneo
cor eius: ne redeat p contricione.
Tuc bta virgo maria dixit
ad filiu. Fili compelle eu dice
veritate: de ea re qua ab eo
querere volo. Et filius ait. Tu
es mater mea: tu regina
celi: tu mr mie. Tu consolaci
o eoz qui sut in purgato
rio: tu leticia eoz q pegrina
tur i mudo: tu es dna ange
loz. Tu cu deo excellentissia:
tu es eciam princeps sup dya
bolu. Precipe ergo mat isti
demoni ea q tu vis: et ipe
dicet tibi. Tuc bta virgo q

siuit ab illo dyabolo. Dic dya
bole? quale intēcionē habu
it mulier hec anq̄ intiuit
ecclesiā? Cui dyabol⁹ rndt.
Ipā habuit volūtatē absti
nēdi a pctō. Et v̄go maria
dixit ei. Cū voluntas quam
p̄us habuit ducebat ad īfer
nū? dic ad qd tendit volun
tas ista quā iā mō habet scz
abstinēdi a pctō. Cui dyabo
lus rndit īuitus. Ipā volū
tas abstinēdi: ducit ipsam
ad celū. Et tūc v̄go maria
ait. Quia ex iusticia accepis
ti ut ppt volūtatē p̄ore duce
res eā a via scē ecclīe: nūc
iusticia ē ut p volūtatē istā
reducat ad ecclesiā. Nūc e
ciā quero dyabole ulti⁹ a te.
Dic quale volūtatē habet
mō in hoc pūcto in q° nūc
ē sua ɔsciā? Dyabol⁹ autē
rndit. Ipā habet ɔtricionē
in mēte p hijs q̄ fecit ⁊ mg
nū fletū: et pponit ultius
nunq̄ talia ɔmittē: sz vult
emendare qn̄tū pt. Tūc vir
go q̄siuit a dyabolo. Dicas
m̄? pnt ne hec tria pctā scz
luxuria gula et cupiditas.
cū istis t̄bz bonis scz ɔtriciōe
et fletu ⁊ pposito emēdacōis
siml' ēē ī uno corde? Cui
dyabol⁹ rndit. Non. Et btā
virgo tūc ait. Dic m̄ ergo.
q̄ istoȝ debuerūt a corde suo
fugē et recedē? An iste tres
v̄tutes. an forte illa tria vicia?

Ex quo tu dicis qd ibidē in
eodē loco sil' habitare non
pnt. Dyabol⁹ at ait. Dico
q pctā. Et tūc v̄go rndit.
Ideo igit' clausa ē ei via ad
īfernū: et via ad celestia si
bi apta ē. Tūc ultius q̄siu̇t
btā virgo a dyabolo. Dic m̄.
si p̄do iacet ante fores spō
se volēs violare eā? qd fa
ciet tūc sponsꝰ? Rndit dya
bolus. Si bon⁹ et magnaim⁹
ē ille sponsus debet eā de
fendē: et vitā suā oppone
p vita ei⁹. Tūc v̄go ait. Tu
p̄do es pessi⁹: aīa at ē spon
sa filij mei. quē eā ppo san
guie redemit. Hāc igit' tu
corrupisti: et violēt rapuis
ti. Ptēa q̄ filiꝰ me⁹ ē spōs⁹
aīe. et ē dn̄s sup te: ideo cō
petit tibi fugē coram eo.

Verba xp̄i ad sponsam.
qualit' pctōr assilat' trībz.
scz aquile. aucupi. ⁊ pugili.
Cam^m xvij.

Ego sū ihesus xp̄s qui loquor tecū? q̄ in ventre v̄gīs ver⁹ deus ⁊ ve
rus hō fui: nō minꝰ cū p̄re
oīa reges. licz ēēm cū v̄gīe.
Ille talis īimic⁹ me⁹ pessi⁹
silis ē trībz. Primo aquile
volanti ī aere: sub q̄ alie a
ues volāt. Scdo silis ē aucu- virgulā habi
pi cātanti in fistula linita
bitumie tenaci: cui⁹ voce
aues delectatē cū ad fistulā
aduolāt. bitumie illo reti

nent᷑. Tercio filius ē pugili.
qui p̄mus ē in oī certamine.
Ipe namq̄ filius ē aquile: q̄
p̄ supbia sua q̄ nullos pate
ret᷑ si possꝫ ee᷑ supiores: la
cerat oēs quos pt̄ vnguibꝫ
malicie sue. Ideo abscidā ei
alas potencie sue ⁊ supbie:
auferā de t̄ra malicia eiꝰ.
Ipm aūt tradā olle īextin
guibili: ubi sine fine cruci
abit᷑ n̄ emedauit se. Filius
ē eciā aucupi: q̄ scꝫ p̄ dul
cedine v̄boꝝ ⁊ p̄missionū
oēs sibi attrahit. Sꝫ quicūq̄
ad eū venerit sic infigit᷑
in pdicōe: ut nunq̄ p̄rit in
fuge. Ideo aues īferni co
fringent oculos eiꝰ ne unq̄
videat gloriā meā: sꝫ sem
p̄ternas inferni tenebras.
Precidet aures illiꝰ ne au
diat v̄ba oris mei: a plā
ta pedis usq̄ ad v̄ticē ca
pitis faciet ei p̄ dulcedine
amaritudiem: ut tot penas
sustineat. q̄t hoīes addux᷑
ī pdicione. Filius eciā ē pu
gili. qui p̄mus ī omi ma
licia nulli cedē vult: ⁊ oēs
deprimē ꝯponit. Ideo sicut
pugil primꝰ erit in omi
pena: semp̄ īnouabit᷑ pe
na eiꝰ et nō deficiet. Verūp
tn̄ q̄ diu aīa est ī corp̄e:
mīa mea apta ē ei. ¶ V̄ba
xpi ad sponsā. qualit᷑ ī do
mo dei debet ee᷑ humilitas ⁊
qualit᷑ p̄ tale domū religio

designat᷑. et q̄ eciā ⁊ edifi
cia et eleēosine ⁊c̄. debet fi
de bene acq̄sitis. ⁊ de modo
restitucōis. Caplm. xviij.

In domo mea debet ee᷑
oīs humilitas: q̄ oīno nūc
ꝯtēpta ē. Ibi debet ee᷑
murꝰ fortis in viros
et mulieres: q̄ licꝫ posse de
fendē et oēs sine muro tenē:
ꝑpt᷑ cautelas tn̄ et astucias
dyaboli volo q̄ vnꝰ murꝰ di
uidat utrasq̄ habitacōes: q̄
sit fortis ⁊ nō multū altꝰ sꝫ
moderatꝰ. Fenestre sit sipli
cissīe et lucide: tectū mode
rate altū: ita q̄ nichil ibi ap
pareat n̄ q̄d humilitatē redo
leat. Quia illi q̄ m̄ nūc do
mos edificāt. ipi sūt silēs ma
gistris edificantibꝫ: ad q̄s cū
dn̄s edificij ingredit᷑ recipiūt
eū p̄ crines et trahūt eū sub
pedibꝫ: lutū ponūt in sub
limi. aurū sub pedibꝫ. Sic
faciūt ipi michi. Edificāt
ei lutū id ē tpalia ista cadu
ca ponūt q̄ī ad celū: aīas
aūt que sūt p̄ciosiores auro
minime curāt. Sꝫ ego īgredi
volo ad eos p̄ p̄dicatoēs me
os aut p̄ cogitacōes bonas:
ipi arripiūt me p̄ crines et
ꝯculcāt me sub pedibꝫ: id ē
blasphemiā in inferunt. et
opa mea et v̄ba mea ꝯtēp
tibilia reputāt q̄ī lutū. Se aūt
extimāt mlt̄o sapiētiores. Si
ei in edificare vellet ad ho

nore meū: aīas p̄mo edifica
ret. Quicūqz at domū me
ā edificat. sūmo studio appo
nat curā: ut nō veniat ibi
ad edificiū vn⁹ denarius q
nō sit bene ⁊ iuste acq̄situs.
Multi q̄ppe sūt qui se ma
le acq̄sita bona habē sciūt:
et tn̄ de hoc nō dolet nec vo
lūtate habet restituēdi et
satisfaciēdi ip̄is defraudatis
et spoliatis: q̄uis posset īs
titue et satisface si vellent.
Sz tn̄ qz cogitāt secū i etnū
nō possidē ea: dāt ptē eccle
siis ex illis bonis iniuste acq̄
sitis: q̄i p hāc donationem
placatū me habeat. Alia at
bona bene acq̄sita reseruat
posteris suis. Hoc c̄te non
placet m. Quicūqz ei m
in donis suis place vellet:
debēt p̄mo habē affectionē
emēdandi se: dein face ope
illa bona q̄ posset. Debet e
tiā lugē et plangē mala q̄
fecit: deinde restituē si pt:
et si nō pt debet habē vo
lūtate restituēdi defrauda
ta. Postea cauē debet: ne
nūq̄ talia ulteri⁹ ɔmittat.
Si at nō supest͡z cui reddēt
illa male acquisita: tūc pos
set m dare qui oībz sua pos
sū refundē. Qz si reddē nō
sufficat: tūc si cū p̄posito e
mendādi et ɔtrito corde hu
miliauerit se m: ego diues
sū reddē ⁊ possū restituere

oībz defraudatis ptes suas
in p̄nti sclō vl' in futuro. E
go volo tibi idicare q̄d sigt
dom⁹. quā edificari volo. Ip
sa ei dom⁹ ē religio cui⁹ fu
damētū sū ego ipe q̄ oīa ɔ
didi: et p quē oīa facta sūt
et subsistūt. In q̄ domo sūt
q̄tuor parietes. Prim⁹ ē ius
ticia mea: q̄ adūsantes do
mui huic iudicabo. Scd'us
paries ē paciēcia mea: q̄
habitātes in ea ɔfirmabo
mea et itelligēcia illustbo.
Terci⁹ paries ē potēcia me
a: q̄ eos ɔfortabo ɔt machīa
mēta dyaboli. Quart⁹ pies ē
mia mea: q̄ oēs suscipit pe
tētes eā. In hoc piete ē por
ta grē: p quā oēs petētes
suscipiūt. Tectū dom⁹ est
caritas: q̄ diligencia me p̄
cata operio. ne p illis iudice
tur. peccis. Fenestra tecti per
quā intrat sol ē ɔsideracio
grē mee: p quā intrat calor
deitatis mee ad ihabitātes.
Qz at mur⁹ debet ēē fortis
et grandis: significat q̄ nl'
lus pt infirmare v̄ba mea
nec ea destruē. Qz at debz
ēē moderate altus: signifi
cat q̄ sapiēcia mea ex pte
intelligi et ɔphēdi pt: sed
nūq̄ plenarie. Fenestre si
plices et lucide significant
q̄ v̄ba mea licet simplicia
sūt: tn̄ p ea lux cognicōis
dīne intrabit in mundū.

Tectũ moderate altũ: signi
ficat q̄ v̄ba mea nõ in sen
su ĩcõprehẽsibili. ƺ cõphẽsi
bili et intelligibili sensu ma
nifestabunt. ¶ Verba cre
atoris ad sponsam de mag
nificencia suaꝝ potẽcie. sapi
ẽcie et v̄tutũ. et q̄lr̄ ma
gis peccat ꝯᵗ eũ qui nunc
dicunt̄ sapiẽtes. Caᵐ. xix.

Ego sum creator
celi et t̃re: ego ha
beo tã meũ. Ego
sũ potentissi9: ego sũ sapiẽ
tissim9: ego sũ v̄tuosissim9.
Ego naq̄ sũ ita potẽs q̄ an
geli in celis honorãt me. de
mones in ĩferno nõ audent
inspicẽ me: oĩa elemẽta stãt
ad nutũ meũ. Sũ eciã ita
sapiẽs q̄ null9 valet inuesti
gare sapiam meã: ita sciẽs
q̄ oĩa q̄ iã fuerũt et ea que
futura sũt ego scio. Sũ eq̄ ita
racionabil̄: q̄ nec minimũ
quidẽ siue vermis siue ali
q̄d aliud aĩal q̄ntũcũq̄ de
forme sit. ẽ sine causa fc̄m.
Sũ eciã ita v̄tuos9. q̄ a me
tanq̄ a fonte bono oẽ bo
nũ emanat: et sicut a vi
ta bona oĩs dulcedo pcedit.
Ideo null9 pt ẽẽ sine me
potẽs: sine me sapiẽs: sine
me v̄tuos9. Et ideo nimis
potẽtes sc̄li ꝯᵗ me peccãt:
quibƺ dedi fortitudinẽ et
potẽciã ut me honorarẽt.
Sƺ ipi attribuũt sibi honorẽ
q̄ q̄ illũ a seipis habeãt. nõ
ꝯsiderãt miseri ĩbecillitatem
suã. Si ei dare eis minimã in
firmitatẽ: statĩ deficerẽt et
oĩa vilescerẽt eis. Sƺ quõ tũc
subsistet ad fortitudinẽ meã:
et ad penas etnas. Sƺ magis
peccãt ꝯᵗ me: qui nũc dicũt
sapiẽtes. Ego ei dedi eis se
sũ et ĩtellectũ et sapiam: ut
me diligerent. Sƺ ipi nichil nĩ
suã utilitatẽ intelligũt: ocu
los habent in occipite. Vidẽ
tes sũt ad sua delectabilia:
ƺ ceci sũt ad grãs agẽdas m̃
qui dedi eis oĩa: q̄ sine bo
ni siue mali. nullus poss3 si
ne sentire et intellige: licƺ
pmitto malis volũtatẽ suã
flectẽ ad q̄d voluerit. Null9
eciã pt ẽẽ v̄tuos9 sine me.
Ideo ego possũ nũc hoc pro
uerbiũ dicẽ: q̄ a vulgo cõit̄
dicit̄. Qui paciẽs ẽ: ab oĩbƺ
ꝯtempnit̄. Sic ego ppᵗ paciẽciã
meã nimis videor ab hoĩbƺ
fatuus ẽẽ: et ideo ab oĩbus
ꝯtempnor. Sƺ ve eis cũ ego e
is ostendero iudiciũ meũ:
post talẽ paciẽciã. Ipi enĩ
erũt q̄ lutũ ante me q̄d
cadit in ỹma: et nõ subsis
tit anq̄ venit in pfundũ
infernũ. ¶ Collocucio grata
v̄gĩs mr̃is et filij ad inuicẽ. et
virginis mr̃is et filij ad sponsã
et q̄lr̄ dẽat se ppare
ad nupcias. Caᵐ. xx.

Mater videbat dicẽ

ad filiū. Tu es rex glorie fili
mi: tu es dn̄s sup̄ oēs dn̄os.
Tu creasti celū et terrā: et oīa
q̄ in eis sūt. Fiat ergo omē
desideriū tuū: fiat oīs vo
lūtas tua. Rn̄dit filius.
Puerbiū antiquū ē: qḋ illud
qḋ iuuenis discat ī iuuētute:
hoc retinet in senectute. Sic
tu mī a iuuentute didicisti
sequi volūtatē meā: et reli
quē oēm volūtatē tuā ppt
me. Ideo bn̄ dixisti: fiat vo
lūtas tua. Tu eī es q̄i aurū
paosū qḋ extendit et paciē
t sup̄ durū incudē: qr̄ tu ō
nibz tribulacoibz pueniebaris
Nā qn̄ cor meū in cruce p̄
vehemencia doloris rūpebat:
cor tuū ex hoc q̄i ferro acu
tissiō vulnerabat: et libēter
scindi pmisisses si fuisset vo
lūtas mea. Veruptn̄ eciā si
potuisses restitisse passiōi
mee et optasse vitā meam:
tu tn̄ noluisti n̄ iuxta volū
tatē meā. Ideo bene dixisti:
fiat volūtas tua. Dein loq̄
bat maria ad sponsā. Spō
sa filij mei dilige filiū meū:
qr̄ ipē diligit te. Honora sac̄
tos eius qui astāt ei. Ipsi eī
sūt q̄i stelle inuiabiles: qr̄
lux et splēdor nulli tpali
luci cōpari pt. Quia sicut
lux mūdi differt a tenebris:
sic et mlto magis lux scōr
differt a luce istius mundi.
Vere dico tibi. qr̄ si sci vide
rent in claritate sicut sūt.
nullus humanus oculus hoc fer
re posset: sz corpali lumine
p̄uaret. Inde loq̄bat filius
v̄ginis ad sponsā suā dicēs.
Sponsa mea tu debes hēc
quatuor. Primo debes ēē
pata ad nupcias deitatis
mee: in quibz nulla ē libi
do carnal̄. sz spūalis delca
cio suauissia: qualē decet
habē deū cū aīa casta. Ita
ut nō filiorum tuorum amor. nō
eciā bonorum vl̄ pntū: retra
hat te ab amore meo. Ne
ɔtigat tibi sicut illis v̄ginibz
fatuis: q̄ impate erāt qn̄
dn̄s voluit vocare eas ad
nupcias. et ideo excludebant̄
Scdō debes ēē credula v̄bis
meis. Ego eī sū v̄itas: et de
ore meo nūq̄ n̄ v̄itas pce
dit. Nec aliq̄s pt inuenire
in v̄bis meis n̄ v̄itatē: qr̄
qn̄z spūalit̄ intelligo q̄ loq̄r:
qn̄qz sicut tūc ipā lr̄a sonat:
et ipā v̄ba mea tūc nude
debet intelligi: et ideo nul
lus pt me arguē de menda
cio. Tercio debes ēē obedi
ēs: ut nullū sit membrum
ī quo deliquisti de quo nō
exigas dignā pniam et e
mendacionē: qr̄ licz sim mi
sericors tn̄ iusticiā nō dere
linquo. Ideo quibz tenēris o
bedias humilit̄ et hylarit̄:
ita ut eciā qḋ tibi videtur
utile et racionabile: ɔt obe

dictā nō facias. Est ei meli⁹
ꝑt obedientiā reliquē volun
tatē tuā licȝ bonā. et sequi vo
luntatē ꝑpetis: si nō ē cont
salutē aīe vl' alias irraciona
bilis. Tertio debes eē humilis:
qȝ coniugio spūali copulata es.
Ergo humilis debes eē in aduē
tu sponsi tui et verecunda.
Ancilla tua sit moderata ⁊
refrenata: i. corp⁹ tuū absti
nēs et bn̄ disciplinatū. Eris
ei fructifera semine spūali ml'
tis ꝓfutura. Sicut ei surcu
lus si inserit' trunco arido i.
truncus incipit florē: sic gracia
mea fructificare et florē de
bes. q̄ et inebriabit te: ut ex
vino dulcedinis qd' tibi datur⁹
sū oīs celestis exercitus gau
deat. Noli diffidē de bonita
te mea. Dico tibi p̄ cto: q̄ si
cut zacharias et elizabeth
ineffabili gaudio gaudebat
intius de ꝓmissiōe ꝓlis fu
ture: sic ⁊ tu gaudebis de
grā mea quā tibi facē vo
lo. Et insup̄ et alii gaudebūt
p̄ te. Illis duobȝ scȝ zacharie
et elizabeth. loquebat' vn⁹
angel⁹. Ego aūt deus ⁊ crea
tor angelorū et deus tuus.
loquor tecū. Illi duo genue
runt amicū meū carissimū
iohānē. Et ego p̄ te volo ge
nerare in multos filios: nō
carnales s; spūales. Vē dico
tibi. q̄ ipē iohānes filis erāt

arundini plene dulcedinis ⁊ mel
lis: qȝ in os ei⁹ nūq̄ intrauit
aliq̄d inmundū. nec ult' mē
surā perceptibile suscepit vi
te necessaria: nec unq̄ semi
narius humor de corpe eius
exiuit. Et ideo bn̄ pt vocari
angel⁹ et virgo. ¶ Verba spō
si ad sponsā in figura optiā
de quodā mago. p̄ quē ꝯpabo
lis mirabili designat' ⁊ ex
pō ponit'. Cam. xxi.

Filius ihesus loquebat'
ad sponsā suā i figū.
ponēs qddā exēplū sane dicēs.
Quidā magus habebat opti
mū aurū splendidū. Ad quē
veniēs vn⁹ simplex ⁊ mitis
hō. voluit emē aurū illud.
Cui magus ait. Nō habebis
hoc aurū: n' meli⁹ aurū et
maioris q̄ntitatis dedis michi.
Ad quē ille. Ego inq̄t in tm̄
desidero aurū istud tuū hr̄e:
q̄ ego anteq̄ caream dabo
tibi sicut vis. Et dato illi i.
mago auro meliori ⁊ maio
ris q̄ntitatis. recepit ab eo
aurū splēdidū: et posuit in
scrineo cogitās facē sibi inde
anulū sup̄ digitū suū. Non
dico aūt interiecto tpe: venit ma
gus ad illū hoīem simplicē
dicēs. Aurū hoc qd' emisti ⁊
posuisti i scrineo tuo non ē
aurū ut putas: s; vilissima
rana. q̄ nutrita ē in pectore
meo et alita cibo meo. Et ut

hec pbes ee vera: aperi scri
neu. et videbis q rana insi
liet i pectus meu de quo nu
trita e. Cuq ille aperire vel
let et expiri: apparuit rana
i scrineo cui opculu pede
bat sup quatuor cardines qui
citius casuros. Tuc aperto
ostio scrinei: rana viso ma
go insilijt in pectus ei. Quod
videntes servi et amici illi
hois simplicis: dixerut ad
eu. Dne mi inquit auru
illud optimu iacet i rana.
Et si velles facilit posses ob
tine auru. Et ille. Quo in
qt. quo hoc possem? Cui
dixerut. Si quis recipet acutissima
et ferient lancea. et eam
infigeret dorso rane. et ex
ea pte rane ubi scaui ali
qd eet: tuc citius posset ob
tine auru. Si at scaui i ea
iueniri no possz: tuc debet
lancea nimis valent et to
to conamie infigi in ea: et
sic habe posses qd emisti.
Quis e iste magus n dya
bolus? Qui suadet hoibz de
lectacoes et honores: que no
sut n vana. Na falsa pro
mittit ee vera: et vera fa
cit videri falsa. Ipe ei pos
sidet auru illud pciosu. id
e aiam qua pciosiore oibz
stellis et planetis p poten
cia deitatis mee feci: qua
imortale et stabile et dele
tabiliore m cetis creaui: et
ppaui ei meru etna requie
et habitacione. Hac ergo de
ptate dyaboli meliori auro
et maioris pcij emi: qn p
ea dedi carne mea imune
ab oi pcto: et sustinui ta a
mara passione: q nullum
membru meu eet sine vulne.
Redepta at aia posui ea in
corpe tanq in scrineo: don
ea in dignitate deitatis mee
collocare. Nuc at aia hois
redepta sic facta e velud
turpissima et vilissia rana:
saltans p supbia. et morans
in ceno p luxuria. Et abs
tulit m auru: id e oem ius
ticia mea. Et ideo dyabolus
bn pt dice m. Auru qd e
misti no e auru: s rana
nutrita i pectore delectacois
mee. Separa ergo corpus ab
aia: et videbis q stati vo
labit ad pectus delectacois
mee ubi nutrita e. Cui ergo
video. q rana horrida e
in visu: horribilis voce. et
venenosa in tactu: nec a
liqd m boni nec delecta
cois affert. Sz tibi i cuius
pectore nutrita e. tua ppe
terea sit: q tua de iure
e. Ideo apto ostio id e se
pata aia a corpe statim
volabit ad te: tecu sn fine
mansura. Talis ei est aia
illius: de quo tibi loquor.

Na ipa e velud rana pes
sima plena oi imudicia et
voluptate: nutta i pectore
dyaboli. Id cui9 scrineu id
e corp9 nuc p appropinq
cione mortis appropiquo:
qd pendet ex qtuor cardibz
casuris. qr corp9 ei9 ex qtu
or subsistit: scz fortitudine.
pulchritudie. sapia et visu.
Que oia ia nuc incipiut
sibi defice. Cuqz aia ei9 se
pabit a corpe: stati volabt
ad dyaboli de cui9 lacte nu
trita e: qr oblita e dilconis
mee q suppliciu ei9 qd mereb
erat suscepi. Na m no re
pendit dilectione p delcacoe
mea: s insup aufert m ius
ticia mea: qr m magis de
bet servire q redemi ea q
alteri. Sz ipa magis delca
tur in dyabolo. Vox oronis
ei9 e michi sicut vox rane.
Visus ei9 in aspcu meo abho
minabilis. Auditus ei9 nuqz
audiet gaudiu meu: nec
tact9 ei9 venenat9 sentiet
deitate mea. Veruptn quia
misericors su. et aia ei9 licz
imunda sit. si adhuc attrec
taret aliquis et osideraret
si aliq otricio eet in ea et
voluntas bona. et ifiget me
ti ei9 lateam acutissimam
et feruete. id e tiore distcti
iudicij mei: adhuc inveniret
gracia mea si vellet asenti
re. Qe si nulla eet i ea otrico

nec caritas: si qs tn pungeret
eu mordaci correpcoe et rep
hesione dura. adhuc eet i eo
spes: qr q diu aia in corpore
vivit. mia mea oibz apta est
Vide ergo qr p caritate mortu9
su: et michi null9 rependit
caritate s aufert m iusticia
mea: qr iustu eet ut eo hoi
nes meli9 viverent: quo ma
iori labore redepti sut. Sz nc
eo deterius vive volut quo
eos amarius redemi: et fidu
cialius peccare volut: q° ma
gis eis pccm abhoiabile ost
di. Ideo vide et osidera qr non
sine causa irascor: qr gracia
mea overtitr sibi i ira. Re
demi ei eos a pcco: et ipi ma
gis se nuc iplicat pcco. Tu er
go sponsa mea redde m que
teneris: id e aiam tua mu
da oserva: qr p ea mortuus
su hac de causa ut ea muda
m servares. Interrogacio
dulcissia mris ad sponsam.
et visio huius spose ad mrem.
et replicacio utilis mris ad spo
sam. et de pfectu bonor inter
malos. Cam xxij.

Mater loqbatur ad sponsam
filij dices. Tu es spo
sa filij mei. Dicas qd habes
in aio et qd petis: Cui sposa
rndit. Dna tu bn nosti: qa
scis oia. Et tuc bta virgo ait.
Licet ego oia scio: tn te loqte
audietibz astatibz ostriosam.
Et sponsa dixit. Duo inquit

dnā timeo. Primo qꝛ peccatis q̄
nō ploro nec emendo ut velle.
Scd̄o contristor ex eo qꝛ inimici fi
lij tui sūt multi. Tūc virgo
maria rn̄dit. Cont primū do t
tria remedia. Primo cogita
qꝛ oīa q̄ spm̄ habet sicut rane
et cetā aīalia quęꝫ habet ido
moda: nec tn̄ inetnū viuit
spūs eoꝝ. Tua at aīa et oīs
hoīs: viuet ietnū. Scd̄o cogi
ta miām dei: qꝛ nullꝰ homo
sic pctōr ē si cū emendacoīs
ꝓposito rogauit: quin dimit
tatur ei pctm̄. Tercio cogita
quāta gloria ē aīe: q̄ cū deo
et in deo sine fine viuit.
Cont scd̄m scꝫ qꝛ inimici dei
sūt multi: do eciā tibi tria
remedia. Primo ꝯsidera qꝛ
deus tuus et creator tuus t
eoꝝ ē iudex sup eos: et nū
qꝛ aplius ipi iudicabūt eū: li
cet ad tempꝰ paciēter supportꝫ
maliciā eoꝝ. Scd̄o qꝛ filij dāp
nacoīs sūt: et qꝛ graue et ito
lerabile erit eis sp ardē. Ipi
sūt serui pessimi qꝛ carebūt
hēditate: filij at recipiēt here
ditatē. Sꝫ dicis forte. Ergo nō
ē eis pdicandū: Vtiqꝫ. Cōsi
dera qꝛ int malos freqūeter
sūt boni et filij adoptiui: qui
quęꝫ recedūt a bono: sicut fi
lius ille ꝓdigus. qui abijt i
aliā regione longinquā. et
vixit male. Sꝫ ipi quęꝫ p pre
dicatione ꝯpuncti restituitur ad
ptrem: et erunt acceptiores eo

quo plus pctōres: ideo magis
eis predicandū est. Quia licꝫ
pdicator fere oēs videat ma
los: ꝯsiderꝫ tn̄ secū. forte sūt
aliqui int eos filij futuri dm̄i
mei: pdicabo ergo eis. Hic p
dicator optimā habebit mer
cede. Tercio ꝯsidera qꝛ mali
viuē pmittūt ad bonoꝝ ꝓ
bacionē: ut ex eoꝝ moribꝫ
exasperati paciē fructū re
muneret: sicut eciā p exē
plū intelligē poteris. Rosa
ei suauit redolet. pulchra
ē visu lenis tactu: et tn̄ nō
crescit n̄i int spinas q̄ sunt
aspere tactu. deformes vi
su: et nichil boni redolētes.
Sic et boni et iusti hoīes licꝫ
lenes sint paciā. pulchri mo
ribꝫ. suaues bono exēplo: nō
tn̄ pnt ꝓfice vl ꝓbari: nisi
int malos. Quęꝫ eciā spina
defendit rosam: ne carpat
ante maturitatē. Sic mali
occasio sūt bonis ne excedāt
in pctīs: qn p eoꝝ maliciā
refrenāt: ne īmoderata leti
cia vl alio pctō dissoluant.
Nūqꝫ eciā vinū seruat bn̄
ī bonitate sua: nisi in fece.
Nec boni et iusti ī vtutibꝫ
stare et ꝓfice pnt: n̄i pbent
tribulacoībꝫ et iniquoꝝ ꝑsecu
coībꝫ. Ideo tu libent supporta
inimicos filij mei: et cogita qꝛ
ipē iudex eoꝝ ē: et qꝛ ipē si
sic eēt iusticia ut deberent
destrui. oēs bene posset in

momento delē eos. Ergo to
lera tu. q' diu ipē tolerat
eos. ¶ Verba xpi ad sposā
de hoīe ficto qui īimicꝰ dei ē
nūcupatꝰ. et q' maxīe de ypo
crita. et eiꝰ ad plenū ꝓpheta
Ille talis res ponēcia. Ca^m. xxiij.
videt hoībz q' homo bene
ornatus fortis et decorus: et ī
pugna dn̄i sui strēnuus. Sz a
mota galea a capite eiꝰ ē ab
hoīabilis ad videdū: et īutil'
ad opandū. Apparet ei cērbrū
eiꝰ nudū: aures habet ī frōte
oculos ī occipite: nasus eius
abcisus ē. Gene eiꝰ ex toto cō
tracte q' hoīs mortui. Max
illa eiꝰ ex dextā pte cū fau
cibz et dimidietate labij tota
deciderat: ita q' nichil ex dex
tra pte remanet n' guttur
solū qd' nudū apparet. Pectꝰ
eiꝰ plenū est vmibz scaturi
entibz: brachia eiꝰ q' duo ser
pentes: cor īpletū pessimo
scorpione: dorsū eiꝰ velud
obustus carbo: intestina eiꝰ
sūt fetēcia et corrupta q' ca
ro habūdās sanie: pedes eiꝰ
mortui et īutiles ad īcedēn
dū. Qd at ista significet: di
cā tibi. Ille talis videt hoībz
extius bonis moribz et sa
piēcia ornatꝰ et in honore
meo strēnuus ēē: sz nequaq̄
ita ē. Si ei amouēt' galea
a capite eiꝰ. id ē ondēret'
hoībz qualis ipe ē: eēt pre
oībz vilissiꝰ. Cerebrū q̄ppe

eiꝰ ē nudū: q' īsipiēcia et le
uitas morū eiꝰ satis euiden
tissīs signis ostendit eū boīs
hoībz indignū ēē tali honoē.
Si ei saperet ei sapīa mea:
intelligerēt se tāto austiori cō
uersacōe p̄ alijs debē vestiri:
quo maiori honore p̄ ceteris
sublimat'. Aures habet ī frō
te: q' p' lpulitate quā deberet
habē indignitate et ceteris
lutē nō vult audire n' lau
dē et honorē suū: et p eo as
sumit sibi supbiā vnde velit
ab oībz vocari magnꝰ et bo
nus. Oculos habet ī occipite:
q' tota cogitacio eiꝰ ē ad pn̄cia
et nō ad etn̄a: tota quō pla
ceat hoībz et quid requirit
utilitas carnis: et nō quō ī
placeat m' et psit aīabus.
Nasus eiꝰ abcisꝰ ē: q' discre
cio ablata ē ab eo q' discernat
int' pctm̄ et v'tute. int' hono
rē tpalē et etn̄ū: int' diui
cias scli et etn̄as: int' delica
coēs istas modicas et etn̄as.
Gene eiꝰ ɔtracte sūt. id est
vēcundia oīs quā debēt hr̄e
ad me et pulchritudo v'tutū
q' m' placēt oīno q' mortua
ē ad me: q' p' hoīm vēcūdia e
rubescat peccare p' me at ni
chil. Alta' ps maxille et labij
deciderat ita q' nichil rema
net n' gutt': q' imitacio opm̄
meorz et p'dicacio v'borz me
orz cū orōne feruēti in eo ia
cecidit: ita q' nichil remanet

in eo non gustum gule sue. Imuta
cio ac pravorum et revolucio se
cularium negociorum totaliter sana
et pulchra sibi videtur. Pectus
eius plenum est omnibus: quia in pecto
re ubi debet esse recordacio pas
sionis mee et memoria operum
meorum et preceptorum. ibi est solli
citudo temporalium et cupiditas mun
di: que quasi vermes consciam eius
mordet ne cogitet spiritualia
In corde eius ubi ergo morari
vellem et caritas mea sedere de
beret sedet pessimus scorpio. qui
pungit cauda et facie blanditur:
quia de ore eius satis blanda loquela
procedit et racionabilis. Sed cor
eius plenum est iniusticia et falla
cia: quia non curaret quod ecclesia
cui ipse preest destrueretur. si
voluntate sua posset perficere.
Brachia eius sunt sicut serpen
tes: quia per malicia sua exten
dit se ad simplices vocando
eos cum simplicitate ad se: sed
occasione accepta miserabi
liter supplantat. Inde quasi serpens
retorquet se quasi in circulum: quia
occultat maliciam et iniquitatem:
ut vix aliqui eius asturiam
possint deprehendere. Iste est
quasi vilissimus serpens in conspectu
meo: quia sicut serpens omnibus anima
libus est odiosior: sic iste omnibus
in deformior: quia iusticiam
meam anichilat: et reputat
me quasi homine qui nolit iu
dicare. Dorsum eius est velut
carbo quod tamen debet esse sicut
ebur: quia opera eius deberent esse
fortia pre aliis et mundiora: ut
infirmos portaret per pacientiam
et per vite bone exemplum. Sed nunc
est quasi carbo: quia infirmus est ad
paciendum verbum unum pro hono
re meo non causa utilitatis pro
prie. Verumptamen fortis sibi vi
detur esse ad mundum: ideo cum
se stare putat cadet: quia sic
deformis et mortuus est in
conspectu meo et sanctorum meorum
sicut carbo. Interiora eius
sunt fetencia: quia cogitacio e
ius et affectio fetent in conspectu
meo velud caro mortua: cuius
fetorem nullus ferre potest. Sic
eum nullus sanctorum ferre potest: sed
omnes avertunt ab eo vultum
suum: et petunt super eum iudici
um. Pedes eius sunt mortui.
Duo namque pedes sunt due af
fectiones eius ad me: scilicet vo
luntas emendandi commissa. et
voluntas faciendi bona. Sed
hii pedes omnino in eo mortui
sunt: quia omnis medulla caritatis
consumpta est in eo: et nichil re
manet nisi ossa indurati cordis:
et sic stat coram me. Verumptamen
quamdiu anima est cum corpore: mi
sericordia mea invenire potest.

Verba dei patris coram celi
exercitu et missio filii et ma
tris ad patrem ad graciam pro filia
id est pro ecclesia inpetranda. Capitulum xxiiii.

Pater loquebatur audiente toto ex
ercitu celi. dicens

Cora vobis

Corā vobis ꝯqueror q filiā
meā tradidi vni viro q ni
mis eā affligit: et pedes ei9
cippo ligneo strīgit: ita q o
nis medulla exit de pedibꝫ
ei9. Cui rn̄dit filius. Ipa est
p̄r quā ego sanguīe meo re
demi et desponsaui m̄: ſꝫ nūc
violēt rapta ē. Deīn loque
bat mr̄ dicēs. Tu es deus me
us et dn̄s meus: et mēbra
bn̄dicti filij tui fuerūt in cor
pe meo: qui ver9 filius tuus
et filius meus ver9 ē. Ego
ēi nichil tibi negaui in t'ra:
miserē filie tue ꝑpt' p̄ces me
as. Post hec loquebat' ange
li dicentes. Tu es dn̄s nr̄ et
in te oē bonū habe9: nec ali
quo indige9 nisi te. Qn̄ spō
sa tua de te p̄cessit: oēs nōs gra
tulabam'. Nūc aūt mito cō
tristari posse9 q' t'dita ē in
manu9 pessimi: q ea oī vili
tate et obp̄brio ꝯfundit. Mi
serē igit' ꝑpt' tuā magnam
misericordia: q' miseria ei9
magna ē nimis. Et nō est
qui ꝯsolet' et libēt eā: nī tu
dn̄e deus oīpotens. Tūc rn̄
dit p̄r ad filiū dicēs. Fili que
rimonia tua mea ē. et v̄bū
tuū v̄bū meū: opa tua opa
mea sūt. Tu in me et ego
in te inseꝑabilit': fiat volū
tas tua. Deīn ad matrē filij
ait. Quia tu m̄ nichil ne
gasti in t'ra: ideo ego nichil
tibi negabo in celo: volūtas
tua ꝯplebit'. Ad angelos aūt
dixit. Vos estis amici mei:
et flāma caritatis vr̄e ardet
in corde meo: faciā miām fi
lie mee ꝑpt' preces vestras.

Verba creatoris ad sponsam
qualit' ei9 iusticia malos t'plia
ter sustinet. et ei9 miā malis
tripliciť parcit. Caplm̄. xxv.

Ego sū creator celi et terre
Mirabaris tu spōsa mea
q̄re sic paciēs sū ī malos.
Hoc ē q misericors sū. Na t'plicit'
patit' eos iusticia mea: et t'plicit'
parcit eis miā mea. Primo eī ius
ticia mea eos patit': ut tēp9 eor̄
ꝯpleat' ex toto. Sicut eñ rex iust9
habēs īcarceratos aliq̄s si ab eo
q̄rit' cur nō occidit': rn̄det. q
nōdū venit tēp9 placitū ꝯgenale:
ubi ad maiorē cautelā audiēcia
audiri p̄nt. Sic ego supporto ma
los donec venit tēp9 eor̄: ut ī
notescat eciā alijs malicia eor̄.
Nūqd nō longe ante p̄dixi de re
p̄bacōe saulis anq̄ īnotuit ho
mibꝫ: quē ut alijs malicia ei9
ōnderet' diu supportaui. Scdo
q mali aliq̄ bona opa fecerūt
p quibꝫ usq ad ultimū pūctū
remunerari debēt: ut non sit
aliqd minimū bonū qd' p me fe
cerūt. p quo nō remuneret':
ut hic recipiāt m̄cedē suā. Tcio
ut honor dei et ei9 paciēcia mā
festet'. Ideo supportaui p̄ylatū
herodē et iudā: cū tn̄ dapnati
eent. Ideo si q̄s q̄rit q̄re illū et
illū supporto: ꝯsidet iudā et

prlatu. Triplicit etia pmit malis
hoibz mia mea. Primo ppt ni
mia caritate. longa ei e pena
etna. et ideo ppt maxiam carita
te supporto eos usq ad ultimu
punctu: ut pena ex loga tpis p
tractioe tardius ichoet. Scdo
ut asumat natura eor i vicijs
p pcm ei nata asumit: ne mor
te tpale amariore senciat. si
nata eor eet recencior. Recens
ei nata: morte plixiore et ama
riore facit. Tercio ad pfectum
bonor: et aursione aliquor ma
lor. Cu ei boni hoies et iusti
p malos tbulat: vl pficit ipis
bonis et iustis ad refrenacione
pcti: vl ad mais meritu acqui
rendu. Silr et mali viuut ma
lis qnq ad bonu. Na mali cu
aliquor malor casu et negaa
aside rat cogitat secu dicentes.
Qd pdest nobis sequi eos. Et
cu sic paciens sit dns. melis est
aurti. Et sic qnq redeunt ad
me ausi. qr abhorret talia face
sicut illi mali faciut: dicete e
is asta eor talia no facieda.
Unde dicit. q si aliqs pcussus
scorpione: si pungit oleo i quo
mortus e alis serpes sanatur.
Sic qnq malus vides altis casu
apungit: et asidata altis nqtate
et vanitate sanat. Vba laud
agelica exercitus ad deu. et de filior
gnacoe si pntes pmi no peccas
set. et qlr ds ondit mirabilia
p moysen ad pplm et postea ipe
ad nos i eis aduentu etc. et de cor
rupcoe hius tpis corpal' mino
ris. et de adicoibz dingis spual'.
Capitulum xxvi.

Angeli
cus exercitus visus est
astare deo: et ait totus
exercitus. laus tibi sit dne ds
et honor: q es et q eris sine fine.
Nos tui sumus: et triplici de cau
sa laudamus et honoramus te. Primo
q creasti nos ut tecu gaudemus:
et dedisti nob lucem inenarrabi
le. q i ppetuu letare m. Scdo q
i bonitate tua et stabilitate
tua oia creata sut et psistut:
et oia ad volutate tua stnt et
i tuo vbo pmanet. Tercio qa
creasti hoine p q supplisti hua
nitate: ex q e maxim gaudi
u nrm: et de mre tua castissi
ma q te portare meruit q celi
no potuerut cape et cludere.
Ideo sit gla et bndco tua sup o
nia p agelica dignitate: qua
tato honore sublimasti. Sit tu
a ppetua etnitas et stabilitas
sup oia q stabilia sut et ee pnt.
Sit tua caritas sup hoiem que
creasti. Tu dne solus timedus es:
p magna potencia tua. Tu so
lus desiderandus es: p oi carita
te tua. Tu solus amadus es: p oi
stabilitate tua. Ideo sit t laus
sine fine icessant i scla sclor
amen. Tuc dns ondit. Vos dig
ne honorastis me p oi creatura.
Sz dicite qre laudatis me p hoie:
cu ipe plus me oibz creaturis
ad ira puocauit: Na ego cum
eu excellenciore oibz iferioribz

creaturis: et p nullo tā indig
na passꝰ sū. et nllū tam care
redemi sicut hoīem. Aut q̄ cre
atura nō retinet ordinē suū
excepto hoīe. Sz ipē ceteis crā
turis ē m̄ molestior. Sicut eī
creaui eos ī laudē ⁊ gloriā me
ā: sic etiā feci hoīem m̄ ī ho
rē. Dedi eī ei corpꝰ tanq̄ te
plū spūale: ī quo posui aīam
tanq̄ āgelū pulcherrimū: q̄ aīa
hoīs tanq̄ āgelice v̄tutis ē et
fortitudīs. In q̄ tēplo ego deꝰ
suus ⁊ creator erā tēius. quo
delcaret ⁊ fruet'. Dein feci ei
aliud tēplū de costa sua ppā:
⁊ habuit silē. Sz nūc o tu spon
sa mea ꝑꝑt' quā hec fiut. potes
q̄re quō de eis filij nascerēt
si nō peccasset. Rn̄deo tibi.
Certe ex diuina caritate et
mutua dilcione. ⁊ amixtione
sexus q̄ ābo iuīcē īflamarēt.
sanguis caritatis fecūdaret in
corpe mulieris absq̄ aliq̄ turpi
voluptate: et sic mulier fructi
fera fieret. Dein īfante cōcepto
absq̄ pctō ⁊ voluptuosa delcā
cōe. ego ex deitate mea īmitte
rē aīam: et sic absq̄ dolore por
tarz pueru ⁊ parerz. Qui natꝰ
īfans stati eet ꝑfectꝰ sicut adā.
Hūc honorē cōtēpsit hō qn̄ ꝯsen
sit dyabolo: id ē qn̄ desidābat
maiorē honorē q̄ ego dederā
sibi. Facta at' īobediēcia venit
angelus meus sup eos et eru
buerūt de nuditate sua: ⁊ ilico
senserūt ꝯcupiāz carnis. ⁊ pas

si sūt esuriē ⁊ sitim. Tūc etiam
caruert me: quē cū habuerūt
nō senserūt esuriē. neq̄ aliquā
delcāционē carnis seu erubes
cēciā. Sz ego solus erā eis om̄e
bonū: ⁊ oīs dulcedo ⁊ ꝑfecta de
lectacio. Cūq̄ dyabolꝰ gaudēt de
ꝑdicōe eoꝝ ⁊ casu. ego motꝰ pi
etate sup eos nō reliq̄ eos: s̄ t'
plicē misēdiā ostēdi eis. Vestiui
eī eos nudos: et dedi eis panē
de t'ra. Pro luxuria quā dyabo
lus aucta īobediēcia suscitauit
eis: dedi ī seīe eoꝝ aīas ꝑ deita
tē meā. Et q̄cq̄d dyabolꝰ sug
gessit eis ad malū: hoc ego con
uīti eis ī bonū. Dein ostēdi eis
modū viuēdi ⁊ colēdi me. ⁊
ꝑmisi eis licite ꝯmiscē: cū tn̄
ante ꝑmissionē meā ⁊ īdicaci
onē tīore ꝑcussi formidabat cō
iūgi. Silr' occiso abel cū mlto tē
pe lugēnt ⁊ abstinerēt: ego cō
passiōe ꝑmotꝰ ꝯsolatꝰ sū eos.
Et tūc ipi cognita volūtate me
a iterū cepērūt ꝯiūgi ⁊ filios
ꝓcreare: de quoꝝ ꝓgenie ego
ipē creator eoꝝ ꝑmisi me nas
cituru. Cūq̄ cresceret malicia
filioꝝ adā. ego ondi tūc iusticiā
meā peccātibꝫ. s̄ elcīs meis mi
sēdiā: q̄bꝫ placātꝰ seruaui eos
a ꝑdicōe et exaltaui eos: q̄a
seruabāt p̄cepta mea. ⁊ credi
derūt ꝑmissiōibꝫ meis. Adueni
ente at' tpē misēracōis: ꝑ moy
sen ondi mirabilia mea. Et
saluaui ꝑplm meū iuxta ꝑmis
sionē meā: paui eos māna:

et presti eis columpna nubis et
ignis. Dedi eis legem meam: et os
tendi eis secreta mea et futura per
prophetas meos. Post hec autem ego
qui omnia creaui elegi michi virginem
natam de patre et matre: ex qua huma
nam carnem assumpsi. et ex ea nas
ci dignatus sum absque coitu et pec
cato. Ut sicut illi primi filij in
paradiso nasci deberent misterio
diuine caritatis. et ex caritate
mutua et dilectione generancium
absque aliqua carnis voluptate: sic
deitas mea humanitatem de sacra
virgine sine coitu et lesione virgini
tatis accepit. Veniens igitur in
carne verus deus et homo impleui
legem et omnes scripturas sicut ante de
me prophetatum erat. et incepi nouam
legem quia antiqua stricta et dura erat
ad portandum: nec erat aliud nisi
figura futurorum. Nam in illa
lege antiqua licitum erat uni plures
uxores habere: ne posteritas trans
iret sine liberis. vel ne miscerentur
gentibus. In mea autem noua
lege precipitur uni marito unam
tantum habere uxorem. et prohibetur illam
viuente habere plures uxores. Qui
cumque ergo ex diuina caritate. di
uinoque timore propter suscipiendam
prolem coniunguntur: hij sunt templum
spirituale in quo ego tamquam habitare
volo. Sed homines huius temporis septem
plici racione coniunguntur. Primo
propter faciei pulchritudinem. Secundo
propter diuicias. Tercio propter ni
miam scurrilitatem et gaudium
indecens quod recipiunt in coitu.

Quarto. quia est ibi amicorum conuentus
et inmoderata gula. Quinto.
quia est ibi superbia in vestibus. in pran
diis in cibis. et ioculatoribus et ali
is vanitatibus. Sexto causa sus
citande prolis non ut deo nutriatur.
vel in bonis operibus: sed ad diuicias
vel honores. Septimo conueniunt cau
sa luxurie et in luxurie appe
titu velut iumenta. Hij veniunt
cum vno consensu et concordia ante
fores ecclesie mee: quorum affecti
o et interna cogitacio tota est mihi
contraria: et voluntatem suam quam ad pla
cendum mundo est proponunt volunta
ti mee. Si enim tota cogitacio eo
rum esset ad me. et voluntatem suam
committerent in manus meas et susci
perent coniugium cum timore meo:
tunc ego assentirem in eos et es
sem tercius cum eis. Nunc autem con
sensus meus qui debet esse caput
eorum. abest: quia luxuria est in cor
de eorum et non amor meus. De
inde procedunt ad altare meum:
ubi audiunt quod debet esse cor v
num et anima una. Sed tunc cor meum
fugit ab eis. quia ipsi de corde me
o non habent calorem: et de carne
mea non senciunt saporem. Que
runt enim calorem cito perituram:
et querunt carnem quam vermes
comesturi sunt. Ideo tales con
iungunt absque vinculo dei patris et eius
vnione: et absque caritate filij:
et absque consolacione spiritus sancti. Cum
vero coniuges conueniunt ad lectum.
tunc statim discedit ab eis spiritus
meus. et appropinquat spiritus in

pitus: qz nō venit n cau
sa luxurie nec aliqd aliud i
t eos tēptatur et cogitat. De
tipti adhuc mīa mea cū eis
ē si ꝯuertant. Ex mlta ei cari
tate mitto ego i semie eoꝝ aiaz
viuētē. a potēcia mea creatā.
Et ꝯcedo aliqn q de mal ꝑn
tibz boni filij qnz generent.
frequēcius tn nascunt filij
mali de ꝑntibz mal. qz filij
tales ꝑntū iniquitatē imitat
i qntū possut: et plus imitare
tur. si a pacia mea ꝑmittent.
Tale ei ꝯiugiū nūq videbit
faciē mea: n penituerit. Nul
lū ei pctm tā graue est: qd peni
tēcia nō diluat. Pt'ea ꝯuertā
me ad ꝯiugiū spuale: qle decz
hre deū cū corpe casto & aīa
casta. Ibi ei alia septē bona
ꝯtria ueniunt ꝑdcibz malis ꝑ
dictis. Nā ibi nō desiderat for
ma aliq seu pulchritudo cor
pis. n delectabiliū visio: s; so
lūmodo visio & amor dei. Scdo
nichil possidē n vnde viuant
solūmodo ad necitatē: nichil
ad supfluitatē. Tercio. vitant
vba ociosa & scurrilia. Qrto.
nō curāt vidē amicos vl ꝑn
tes: s; ego sū amor & desideri
ū eoꝝ. Qnto hūilitatē itius
cupiut seruare i ꝯsca: et ex
terius i hitu. Sexto. hnt volun
tatē nūq luxuriari velle. Sep
tio generant deo suo filios & fi
lias ꝑ bona ꝯuersacione & bonū
exēplū: et ꝑ spualiū vborū

ꝑdicacione. Hij tūc assistut fo
ribz eccīe mee qn fidē iuiola
bilē obseruāt: ubi assentiut i
me et ego i eos. Pcedut vō ad
altarē meū: et cū corpe meo
& sāguie spualit delectāt: i
cuius delectacoē cor vnū & caro
vna: et vnius voluntatis ee volt.
Et ego verus ds et hō potes i celo
& i t'ra ero tcius cū eis: q iplebo
cor eoꝝ. Illi ꝯiuges tpales inci
piūt ꝯcupiaz suū ꝯiugij i luxu
ria tanq iumēta. et deteriores iu
mētis. Isti aūt spuales ꝯiuges i
cipiut in diuina caritate & dilec
tione: nulli placē cuiūtes n m.
Illos iplet & excitat sps malus
ad carnis delectacione in q nō ē
n fetor. Sz isti iplent spū meo
et igne caritatis mee accēdunt.
q nūq deficiet eis. Ego vnus ds
tcius i ꝑsonis & vnus i substācia
cū pre & spū scō. Sicut ei ipos
sibile ē separi prēm a filio: &
spm ab utroqz. & sicut iposs i
bile ē separi calore ab igne: sic
ipossibile ē tales ꝯiuges spua
les a me separi. quin sim tcius
cū eis. Semel ei corpus meū la
ceratū ē i passioē & mortuū:
s; nūq aplius lacerabit & mo
riet. Ita ipi nūq morient a me:
q m fide vera & volūtate pfecta
icorpant. Nā ubicūqz stat. sedet
vl ābulat: ego sp sū tcius cū eis.

Vba mris ad sposā. qlr in
chorea st'tā. & quō ꝑ chorea mū
dus iste desigt. & de tribulacoē uigīs
mris i xpi morte. Cam. xxviij.

Mater dei loquebat ad spo
sam. dicens. Filia mea vo
lo te scire. quod ubi est corea
ibi sunt tria: scilicet inanis gloria. vox
confusa. et labor superuacuus. Cum autem
aliquis dolens vel tristis in domum
coree intrauerit. tunc amicus eius
existens in illa coree leticia videns
amicum suum venientem tristem et mes
tum. statim dimissa leticia segregat
se a corea: et condolet amico do
lenti. Corea ista est mundus iste: qui
semper voluitur in sollicitudine que hominibus
stultis videtur esse leticia. In quo
mundo sunt tamen: inanis leticia verba
scurrilia. inutilis labor: quia hec omnia
pro quibus homo laborat relinquit post
se. Qui autem est in hac mundi corea
consideret laborem et dolorem meum: et
condoleat michi que eram ab omni mundi le
ticia segregata: et segreget se
a mundo. In morte namque filii
mei eram sicut mulier habens cor
affixum quinque lanceis. Prima ei lan
cea erat nuditas verecunda et vi
tuperosa: quia videbam filium me
um karissimum et potentissimum stare
ad columpnam nudum: et nichil ope
rimenti habentem. Secunda erat accu
satio eius: nam accusabant eum di
centes eum proditorem et mendacem et
etiam insidiatorem: quem ego sciebam
esse iustum et veracem nullumque of
fendisse vel offendere voluisse.
Tercia lancea erat in spinea co
rona: que sic inaniter pupugit
caput eius sacratissimum ut sanguis
defluerit in os eius: et in barbam eius
et in aures eius. Quarta lancea erat
vox lamentabilis in cruce: qua cla
mabat ad patrem. O pater: quare
me dereliquisti: Ac si dicere vellet.
Pater. non est qui misereatur mei: nisi tu.
Quinta lancea que cor meum pertransi
bat. erat mors eius amarissima.
De quot enim venis sanguis eius
exiuit preciosus: quot lanceis cor
meum perforatum est. Perforate sunt ne
pe vene manuum eius et pedum: et
dolor neruorum perforatorum accessit
sit inconsolabiliter ad cor eius: et de
corde iterum ad neruos. Et quia cor
eius erat recentissimum et optimum.
quia compaginatum de optima natura:
propterea certabat inter se vita et mors:
et sic amarius protrahebat vitam
inter dolores. Appropinquante autem
morte cum pre intolerabili dolore
rumperetur cor. tunc contremuerunt statim
omnia membra eius: et caput quod ad
dorsum eius inclinabat eleuauit se
modicum. Oculi clausi semi aperie
bantur. quasi ad dimidietatem. Os eius
similiter aperiebatur: et videbatur lin
gua eius sanguinolenta. Digiti et
brachia que erant quodammodo contracti.
extendebantur. Tradito autem spiritu caput
inclinabatur ad pectus: manus de loco
vulnerum modicum submiserunt se.
Pedes sustentabant maius pondus.
Tunc aruerunt manus mee: oculi mei
obtenebrati sunt: et facies palluit
quasi mortui. Aures nichil audi
erunt: os meum nichil potuit loqui.
Pedes etiam mei nutauerunt: et
tunc corpus meum cecidit ad terram.
Surgens autem a terra. cum viderem fili
um meum leproso despicabiliorem.

posui tota volutate mea ad ip
su: scies q scdm volutate ei9 oia
facta fuisset. et no potuissent
fieri n tpo pmittere. Et regra
tiabat ei p oibz. letiaqz qda
mixta erat mesticie: qr videba
eu q nuqz peccauit: ex tata ca
ritate voluisse talia pati p pec
catoribz. Ergo qcuqz e i mudo.
osidet qls ego eu i morte fi
lij mei: et semp habeat p oclis.

Uerba dni nri ihu xpi ad
sponsa. indicatia qlr quida
an ei9 tribunal venerat iudi
cad9. et de terribili & horribili
sentencia illata a deo & ab oibz
sanctis cont eu. Caplm. xxviij.

Uidebat sposa deu qsi
iratu. Qui dicebat.
Ego su sine pricipio &
sine fine. Nulla imutacio est
apud me. nec ani nec dies: sz
oe tep9 hui9 mudi e apud me
qsi eet una hora vl momentu.
Ois q videt me: oe qd i me e
videt qsi ad pictu et itelligit.
Sz qr tu sponsa mea corpalis es:
ideo sic no potes pcipe & ognos
ce sicut sps. Ideo indicabo tibi
ppt te qd actu e. Ego sedi qsi i
iudicio qr oe iudiciu datu e m:
et venit quida iudicad9 ante
tribunal. Cui vox pris sonuit
dices ei. Ve tibi qr uqz nat9 fu
isti. No qr penituit deu fecis
se eu: sz sicut aliqs dole solet
p aliqo ppaciedo ei. Dein vndit
vox filij. Ego fudi sanguinem
meu p te: & suscepi amarissi

ma pena p te. Ab hac eci tu oino
alienat9 es: nec habet aliquid
tecu. Vox sps ait. Quesiui oes
angulos cordis ei9: si forte ine
nire mollicie i corde ei9 & carita
te. Sz frigidissim9 e qsi gelu: et
durissim9 sicut lapis. No est
aliqd m cu eo. Hee tres voces
no ideo audite sut qsi sit tres dij:
sz ppt te sponsa mea facte st. qr
tu no potis misteriu h9 alit in
tellige. Deinde tres voces pdce
scz pris & filij & sps sancti ouerse st
stati in una voce tm: q vox sic
itonuit dices. Nullaten9 tibi de
bet regnu celi. Mater misdie
siluit nec aperuit miam sua:
qr iste iudicad9 indign9 ea erat. Et
oes sci una voce clamabat. di
centes. Hec e dina iusticia: ut
ppetuo exul sit a regno & gaudio
tuo. Et tuc oes illi q erat in p
gatorio dixerut. Nulla pena
e ta amara nobiscu: q suffic
ad puniedu pcta tua. Maiora
eni tormeta teneris portare: io
a nob segstraberis. Tuc at ip
se iudicad9 clamabat voce mg
na & horrida dices. Ve ue semi
nibz q ouenerut i ventre mris
mee: de qbz format9 su ego. Se
cudo eciā clamabat. Maledcta
inqt sit hora i q aia mea cum
corpe iuncta fuit. & maledict9
sit qui dedit corp9 et aiam. Tcio
clamabat. Maledicta sit hora
illa: i qua viu9 de utero mris
pressi. Tuc pt eu venerut tres
horribiles voces de inferno dicetes.

Veni ad nos maledicta aīa q̄ es
fluens ad mortē ꝑpetuā ⁊ vitā
interminabile. Scdo clamabat. Ve
ni ad nos maledicta aīa vacua.
ad nrām maliciā. Nullꝰ ei erit
ex nobis: q̄ te malicia sua ⁊ pena
nō ipleat. Tercio clamabat. Ve
ni maledicta aīa ponderosa q̄i
lapis: qui sp̄ mergit᷑ et nūq̄
attingit fundū in quo quiescat.
Sic ⁊ tu ī pfundius nob descen
des: ut nō possis subsistē anq̄
veneris ī yma abissi. Et tūc
ait dn̄s. Ergo sicut homo hn̄s
plures uxores. vides casū vnꝰ
auertit se ab illa et v̄tit se ad
alias q̄ stant. ⁊ ꝯgratulat᷑ cū eis? sic
ego aūti faciē meā ab illo ⁊ mi
sericordiā: et v̄to me ad famulos
et seruos meos et gaudeo cum
illis. Prea cū tu audisti casū
illiꝰ et miseriā ideo serui michi
eo sericius: q° maiorē misc̄diā
tecū feci. Fuge mūdū ⁊ ꝯcupis
cēciā eiꝰ. Nūqd ego passionē
tā amarā assūpsi ꝓpt᷑ gloriā
mūdi? vel q̄ celerius ⁊ leniꝰ
nō potui ꝯseruāe eā? Poterā
utiq̄. ſꝫ sic exigebat iusticia?
ut sicut hō ī oībꝫ mēbris deliq̄
rat: sic ī oībꝫ satisfaciēdū erat.
Pter qd̄ deitas hoī ꝯpaciens
tanta caritate exarsit ad vnā
v̄ginē ut de illa hūanitatem
susciperet: in q̄ hūanitate susti
nēt deus oēm penā quā hō
tenēt᷑ habē. Ideo si ex carita
te penā tuā suscepi ī me: sta
sicut stat famuli mei ī vera

hūilitate. ut nichil erubes
cas nichil timeas n̄ me. Cus
todi os tuū: ut si eēt volūtas
mea. nūq̄ velles loqui. No
ꝯsteris de tp̄alibꝫ q̄ caduca sᷓ:
et ego q̄s voluero ditare ⁊ de
pauꝑare possū. Ideo sponsa
mea pone spem tuā totalit᷑
ī me. ¶ Verba v̄gīs ad filiā.
de duabꝫ dn̄abꝫ quarū vna
vocat᷑ sup̄bia et altā hūilitas
p quā v̄go dulcissiā designat᷑
et de occ᷑su v̄gīs ad suos dilcōs
mortis sue tp̄e. Caplm. xxix.

Mater dei loquit᷑ ad
sponsā filij dicens.
Due sūt dn̄e: vna ē
dn̄ā que nō habet nomē spe
ciale: q̄ indigna ē noīe. Altā
ē hūilitas: q̄ vocat᷑ maria. Sup
ꝑbia ē dn̄s ip̄e dyabolꝰ: quia
sibi dn̄at᷑. Huic dn̄e dicebat
miles suus. O dn̄a qcq̄d possū
facē p te paratus sū: tantū ut
fruar semel ꝯcubitu tuo. Cui
illa r̄ndit. Serue meus mag
na ē caritas tua? ſꝫ ego sedeo
ī sublimi sede nec habeo nisi
vnā sede: et int᷑ nos sūt tres
porte. Prima porta ē sic arta:
ut qcq̄uid hō habuerit ī corpe
si ingredit᷑ p eā oīa dirupūt᷑
et abstrahūt᷑. Scdā ē sic acu
ta: ut pungat usq̄ ad neruos.
Tercia porta ē sic ardēs: q̄ nl̄
la ē requies ardoris. Sꝫ qui ī
gredit᷑ p eā statī liquescat si
cut es. Ego aūt sedeo sublimit᷑:
et q̄ sedē vult mecū cū non

Nā ego sū fortis viribꝫ mag
nanis corde. nichil timeo: et
parat sū ire ī morte pro te.

habeã nisi unã sedē. cadet ad
cahos maxim̄ subt9 me. Cui il
le dyabol9 r̄ndit. Ego dabo vi
tã meã p te: q2 p mimo ē in
casus. Dña ista ē supbia: ad
quã q̃ venie voluit ingredietr̃
q̄ p tres portas. Prima porta
ingredit̃: qui totū dat ad laudē
hoim̄ t p supbia. Et si nichil
habet. adhibet totã suã volu
tatē: quõ supbire t laudari pos
sit. Scdam portã ingredit̃ ille
q̃ q̃cq̃d laborat et q̃cq̃d facit et
totū tēp9 et cogitatoēs et oēs
vires suas dat ad hoc ut supbi
ã pficiat: et si etiã poss3 car
nē suã lacerãdã t dē causa hō
is et diuiciarū libēt̃ facēt. Ter
ciã portã ingredit̃. q̃ nunq̃ req̃
escit et nunq̃ silet. et tot9 quasi
ignus ardet quõ veniat ad aliq̃
honorē mūdi vl' supbiã: s3 cū
obtinuerit qd̃ cupit nõ pt̃ diu
ī eodē statu manē. s3 cadet mi
serabilit̃. Nichilomin9 tn̄ sup
bia remanet ī mūdo. Ego at
ait maria q̃ humilima sū. sedeo
ī sede spaciosa: et sup̄ me nõ
ē sol nec luna nec stelle n̄ etiã
nubes: s3 mira et inestabil' cla
ritatis serenitas pcedēs a pulch
tudie pclare maiestatis diuīe.
Infra me etiã nõ ē t̃ra vl' lapi
des: s3 reges incompabil' ī v̄tute
dei. Iuxta me nõ ē mur9 seu
paries: s3 ē angelor2 t scōrum
aiarū glosus exercit9. Et q̃uis
sic sublimit̃ sedeã: tn̄ audio a
micos meos ī t̃ra existentes. mudu

cotidie gemit9 fundētes et lac
mas. Video labores eor2: et ef
ficaciã eor2 maiorē q̃ illor2 q̃
pugnãt p dña suã supbia. Ideo
ego visitabo eos et collocabo e
os mecū ī sede mea: q2 spaciosa
ē et oēs pt̃ bn̄ cape. S3 nōdū ad
me venire nec vl' sedē mecū ad
huc poterūt: q2 duo muri sūt
adhuc int̃ nos: p q̃s fiducialit̃
deducã eos ut ad sedē meã ve
niãt. Prim9 mur9 ē mūdus q̃
ē art9: ꝓptẽa servi mei ī mūdo ꝯso
labũt̃ p me. Scd9 mur9. est
mors. Ideo ego karma dña eorū
t m̃r. obuiabo eis ī morte: ut
etiã ī ipã morte ꝯsolatione t
refrigeriū habeãt: et collocabo
eos mecū ī sede celestis gaudij:
ut ī brachio dil'cionis ppetue et
et̃ne glorie: cū exultacoē ī me
sa et̃naliť requiescãt. Vba
dnī. maxīe caritatis ad sponsã.
de ml'tiplicatoē falsor2 xp̄ianor2
ad xp̄i crucifixionē. t quõ si
possibile eet. adhuc ē parat9
iter2 p peccatorib3 ad mortē sus
cipiedã. Capl'm. xxx.

Ego sū deus q̃ oĩa cre
aui ad utilitatē hoīs:
ut illa oĩa seruirēt hoī et edi
ficarēt eū. S3 hō oĩb3 q̃ ei ciaui
ad utilitatē suã: abutit̃ ī suū
dãpnū. Insup̄ t de deo min9
curat: et cū min9 dilig̃t q̃
creaturã. Iudei fecerūt m̄ tria
gñia penar2 ī passioē mea. P̄mo
lignū. quo affix9 sū. t flagel
lat9 t corōnat9. Scd̄o ferrū. quo

affixerūt man9 meas & pedes.
Tercio potū fellis. quo potaue
rūt me. Deiñ blasphemabāt
me ēē fatuū ꝓpt' morte q̄ua li
bent' suscipiebā: et vocabant
me mēdacē ꝓpt' doctrīā meā.
Tales nūc ī mūdo m̄ltiplica
ti sūt: et pauci faciūt m̄ ꝯsola
cione. Nā affigūt me ligno
ꝑ voluntatē peccādi: flagellāt
me ꝑ īpaciēciā. q2 vnū v̄bū ꝓ
me null9 ferre pt: et coronāt
me spinis sup̄bie sue. q̄ altioēs
me ēē volūt. Pungūt man9
meas et pedes ferro īdurācōis:
quia gloriāt' de pc̄ō. et indu
rāt se ne timeāt me. Ꝑ felle
offerūt m̄ t'bulacione. Ꝑ pas
sioē ad quā let9 iui: dicūt me
mēdacē et fatuū. Ego eñi po
tēs sūt s̄bmergē eos et totū mūdū
ꝓpt' pc̄ā sua si vellē: et tūc si
submergerē eos. illi q̄ remāe
rēt seruirēt m̄ ex tīore: s3 h°
nō ēēt iusticia. q2 ex caritate
debēt hō seruire m̄. Si āt ꝑso
nalit' venirē int' eos visibil':
oculi eoꝝ nō sufficerēt vidē me
nec aures audire me. Quō ēñ
hō mortal' posset vidē īmorta
lē? Adhuc q̄ppe ex caritate libē
ter itm̄ morerer ꝓ hoīe: si ēēt
possibile. Tūc apparuit btā v̄
go maria. Cui dixit filiꝰ. Vndē
vis m̄r mea. electa mea? Et a
it illa. Miserē creature tue fili
mi: ꝓpt' caritatē. Et ille r̄ndit.
Adhuc semel mīsēdiā faciā ꝓpt'
te. Deiñ loq̄bat dn̄s ad spōsā

(margin: tuā)

suā dicēs. Ego sū deus tuus: et
dn̄s angeloꝝ. Ego sū dn̄s sup̄
mortē et vitā. Ego idē volo ha
bitare ī corde tuo. Ecce q̄ntam
caritatē habeo ad te. Celi et t'
ra et oīa q̄ ī eis sūt nō possūt
me capē: et tn̄ ī corde tuo qd'
nō ē nisi modicū frustū carnis
habitare volo. Quē ergo tūc
potis timē. quibz vē indigē. cū
tu habeas int' te potentissimū
deū in q° ē oē bonū? Ergo ī cor
de qd' ē habitaculū meū debe
rēt ēē tria: s3 lect9 ī quo req̄
escam9. sedes ī qua sedeam9:
lumen. quo illūinem'. In cor
de igit' tuo sit lect9 q̄escendi
siue q̄etudis: ut quiescas a ꝓ
uis cogitacōibz et desiderijs
mūdi. et sp̄ ꝯsidera gaudiū et
nū. Sedes debet ēē volūtas ī
manēdi mecū: etiā si ꝯtigat
q̄nq3 exredē. Cont' naturā ē
est semꝑ stare. Ille nāq3 semꝑ
stat. q̄ sp̄ habet voluntatē ēēndi
cū mūdo: et nūq̄ sedē mecū.
Lux seu lumen debet ēē fidē:
q̄ credas me oīa posse et oīpo
tētem ēē sup̄ oīa. Qualit'
sponsa videbat dulcissimam
v̄ginē mariā cōnā et alijs or
namētis īestiabilit' decoratā.
et quō sponse btūs Iohēs bap.
qd' ꝑ cōnā et cetā designet' declat.

Videbat Caplm xxxi.
sponsa reginā celi
matrem dei. habentē
p̄ciosam cōnā īestiabilē in
capite suo: et capillos exten

sos super spaculas admirabilis
pulchritudinis. Tunica aurea
splendore incredibili chorruscante.
et mantellum de auro. seu seni
celi coloris. Cumque de tam spe
ciosa visione vehementer admi
raretur sponsa: illico apparuit
ei beatus iohannes baptista: qui
ait illi. Audi diligenter quid hoc
notat. Corona igitur notat. quod
regina et domina est: et mater regis an
gelorum. Capilli expansi: quod virgo est
purissima et immaculata. Mantellus
celici coloris: quod omnia temporalia erant
ei quasi mortua. Tunica aurea
notat: quod divina caritate ardens et
fervida fuit interius et exterius.
In corona autem eius posuit filius eius
septem lilia: et inter hec lilia po
suit septem lapides. Primum igitur est eius
humilitas. Secundum timor. Tercium obe- lilium
diencia. Quartum potencia. Quintum sta
bilitas. Sextum mititas. quia mitis
est dare omnibus petentibus. Septimum
est misericordia in necessitatibus. In quacumque
enim necessitate fuerit homo: si hanc
toto corde invocaverit salvabitur.
Inter que fulgencia lilia. posuit fi
lius eius septem lapides preciosissi
mos. Primus lapis est virtuositas
singularis: quia non est aliqua virtus
in aliquo spiritu sive in corpore aliquo.
quam ipsa habet eandem virtutem non
habeat excellencius. Secundus lapis
est perfectissima mundicia. Nam ista
regina celi sic pura fuit. quod u
na macula peccati numquam inveniri
potuit in ea: a principio ingressus
eius in mundum. usque ad ultimam
diem mortis ipsius. Sed nec omnes dya
boli tantam impuritatem reperire pote
rant in ea: ubi cuspis acus po
ni posset. Ipsa vere erat puris
sima. Nam non decuit regem glorie
iacere nisi in vase purissimo et mun
dissimo et electissimo pre omnibus angelis
et hominibus. Tercius lapis fuit pul
chritudo eius. Nam de pulchritudine
eiusdem matris sue iugiter laudatur a
sanctis suis: et gaudium sanctorum angelo
rum et omnium sanctarum animarum impletur ex
pulchritudine eius. Quartus lapis pre
ciosus corone est sapiencia eiusdem virgi
nis matris. Nam ipsa impleta est omni
divina sapiencia cum deo: et ex ea im
pletur et perficitur omnis sapiencia. Quintus
lapis est fortitudo. Nam ipsa sic for
tis est cum deo: quod omnia quecumque creata
et facta sunt potest deprimere. Sextus eciam
lapis est claritas eius. Nam sic cla
ra est. quod angeli qui habent oculos clari
ores luce illuminantur ex ea: et de audent
mones non respicere in claritatem eius.
Septimus lapis est plenitudo omnis
delectacionis et spiritualis dulcedinis: que
in ea sic plena est quod non est aliquod
gaudium quod non augeatur ex ea:
nulla delectacio que non plenior fit
et perficiatur ex ea visione beata que
ipsa impleta et repleta est gracia
ultra omnes sanctos. Ipsa enim est puritatis
vas in quo iacuit panis angelorum:
et in quo est omnis dulcedo et pulchritu
do. Hos septem lapides posuit fi
lius eius inter hec septem lilia: que
erant in corona eius. Ipsa ergo o spon
sa filii eius honora et lauda toto corde:
quia vere ipsa est omni laude et honore digna.

Qualit' sposa amonicōe dei
pueta elegit sibi paupertatē et
rēnuit diuicias. et de tribz mi
rabilibz a xpo sibi ostēsis. Cam.

Tu debes eē sic'. xxxiij.
homo q̄ relinquit: et sicut
qui ɔgregat. Debes eni
relinquē diuicias et ɔgregare vir
tes: relinqre casura et cōgregare et'
na: relinquē visibilia et ɔgregare
inuisibilia. Dabo eni tibi p delcaci
one carnis aie exultacionē: pro
iocūditate mūdi iocūditatē celi:
p honore mūdi honorē āgelo
rū: p visione parētū visionē di:
p possessioē bonoz meipsū da
torē et creatorē oim. Dic michi
tria q̄ quero a te. Primo si vis
eē diues in hoc sclō an paup'?
Et illa rn̄dit. Omē volo magis ee
paup': qz diuicie nichil boni fa
ciūt m̄ nisi quadā sollicitudi
nē: et retrahūt me a seruicio tu
o. Dic m̄ scdō. inuenisti i v̄bis
meis q̄ audisti de ore meo ali
qd̄ reprehensibile scdm cor tuū
vel falsū? Et illa. Nō certe. qz
oīa st scdm racionē. Tercio dic
m̄. utrū tibi placet delectacio
carnis quā prius habuisti: an
delectacio spūs quā nūc habes?
Et illa rn̄dit. Pudor ē in cor
de meo cogitāe de illa carnis
delectacōe priore. et ē m̄ nūc qⁱ
venenū: et eo amarior nūc
quo prius dilexi eā feruencius.
Malle eni mori: q̄ū unq̄ in illā
redire. Et nulla ē istius spūal'
delcacōis ad illā ɔparacio.

Ergo inquit pbas i te ipā qā
eē vera q̄ dixerā tibi. Quid er
go times vl' cur sollicitaris?
qz prbo ea q̄ facienda tibi dixi.
Cōsidera pphas. ɔsidera aplōs
et scōs doctores: nunqd̄ inuener'
i me aliqd̄ nisi veritatē? Ideo
nō curauerit de mūdo: nec de
ei9 concupiscēcia. Aut cur pphē
tā longe vaticinati sūt de fu
turis? Nisi qz voluit deus q̄
v̄ba prius innotescerēt: deinde
veniret opa: et ut ad fidē eui
dēt' iperent. Oīa nēpe miste
ria incarnacōis mee antea in
notuerūt pphis. Eciā stella q̄
precedebat magos: q̄ credētes ō
bus pphē meruerūt vidē qd̄ cre
diderūt. Et visa stella cicius
cērtificati sūt. Sic nūc v̄ba me
a prius debēt annūciari: et post
ea cū venerit opa euidēcius
credet' eis. Tria ostēdi tibi.
Primo virtu9 ɔsciām: cui9 parti
cipiū manifestaret signis euidē
tissīs pbatu. Sz quare? Nunqd
nō possem eū interficē psona
lit': aut nō possem eū deiugē
i puncto si vellem? Utiq3 posse.
Sz ad erudicionē alioz et eui
dencia v̄boz meoz: ut ostēdā
q̄ iustus sim et paciēs: et q̄ in
felix ē cui dn̄atr dyabol9: ideo
suffero eū usq3 adhuc. Na ex
voluntate quā habet eē i pctō
et ex delcacōe illi9 sic aucta
ē in eū ptās dyaboli: q̄ nec le
nitas v̄boz nec austeritas
minaz nec tior gehēne pt eū

reuocare. Et bene digne: q̄a
cū semꝑ habet voluntate pccm̄
di etiā si nō pdiret ī opus: me
rito tēderet ī eternū dyabolo. Na
mimū pctm̄ quaciqȝ ī eo de
lectat nec emendat: satis ē
ei ad pdicione. Duos alios on
di tibi: quoꝝ alti⁹ corp⁹ vexa
bat dyaboly⁹ sȝ nō erat in aīa:
altius ɔsciam obumbrabat fal
lacia sua: nec tn̄ in ei⁹ aīa e
rat. nec potestate habuit sup
illā. Sȝ forte potes q̄rē. Nuqd ī
de sūt ɔsciā et aīa: Nuqd nō
tūc ē in aīa: cū ē in ɔsciā: Ne
quaqȝ. Sȝ sicut corp⁹ habet du
os oculos qbȝ videt. ⁊ licet ab
eis visus auferat. corp⁹ tn̄ ni
chilomi⁹ sanū ē pt: sic ī aīa
ē. Na licet intellect⁹ ⁊ ɔsciā
qnqȝ pturbat qntū ad penā:
nō tn̄ sp ledit aīa qntū ad cul
pā: et ideo pualuit dyaboly⁹ ī
ɔsciā vni⁹ nō ī aīa. Terciū os
tendā tibi ī cui⁹ aīa ⁊ corpe
totalit̄ dnat dyaboly⁹: qui n̄
potēcia mea ⁊ gr̄a speciali
coact⁹ nūq̄ ab eo expellet n̄
ab eo exibit. Ab aliqbȝ ꝗppe
hoībȝ exit dyaboly⁹ libet̄ ⁊ ci
to: et ab aliqbȝ nō. n̄ inuit⁹ ⁊ co
act⁹. Na in aliquos intrat dy
abolus vl' ꝓpt' delictū pntū. vl'
aliqd occultū iudiciū dei: ut pu
ta ī pueros ⁊ ī insipiētes. In a
liqs ꝓpt' īfidelitate vl' aliqd a
liud pctm̄. Ab hijs libet̄ exit:
si eiciat ab hijs q sciūt ɔiurati
ones vl' arte tale eiciēdi deo
nes: si ipi faciūt tale eiectio
nē ꝓpt' vanā gloriā vl' ꝓpt' ali
qd lucꝝ tpale. qz dyabolus habȝ
ptāte ingrediedi ī illū q eiecit
et ī illū iterꝝ a quo eiect⁹ ē:
qz ī neutro dīna caritas fuit
Ab ill' at quoꝝ aīam et corp⁹
totalit̄ possidet nūq̄ exit: n̄
p meā potēciā. Sicut ei acetū
si vino dulcissio misceat' tota
vini dulcedine [inficit] et nūq̄ ab eo
sepat': sic nec dyaboly⁹ ab alic⁹
aīa quā possidet exit n̄ p meā
potēciā. Quid ē at hoc vinū.
n̄ aīa: Que m̄ fuit dulcissima
sup oēm creaturā: q m̄ sic carn
fuit ut nervos meos tēdi et
carnes meas lacerari usqȝ ad
costas feceri p ea. Et anq̄ ea
carere: etiā morte recepi p ea.
Hoc vinū ɔseruabat in fece: qz
ipsā aīam posui ī corpe ī q° tan
q̄ in vase clauso clausā custodie
bat ad meā voluntate. Sȝ huic
dulci vino mixtū ē pessim ace
tū: id ē dyaboly⁹ cui⁹ malicia ē
m̄ acrioꝝ et abhoīabilioꝝ oī a
ceto. Hoc acetū p meā potēciā
ab hoīe isto cui⁹ nomē tibi dico
sepabit': ut ī isto ondā meā mi
sc̄diā ⁊ sapiam: ī poīi vō iudi
ciū ⁊ iusticiā. ¶ Verba amoi
rois dni ad sponsam de vera ⁊
falsa sapiēcia ⁊ qualit' boni ā
geli bonis sapiētibȝ et dyabo
li malis sapiētibȝ assistit. Ca^m
xxxiij.

Amici mei ali
qui sūt q̄si scolares
mei: q habet tria.
Primo ɔsciam intellige sup na
turā cerebri. Scdo sapiēciā sine

hoie: qr psonalit doceo eos intus
Tercio pleni sut dulcedie et di
na dilcione. q vicent dyabolu.
Sz extrio nuc addiscut hoies.
Primo volut ee scietes pter
iactacia: ut dicat boni clerici.
Scdo volut ee scientes. ut obti
neat diuicias. Tercio volut ee
scietes ut obtineat hores et
dignitates. Ptea adeunt sco
las suas et igrediut ego exeo
ab eis: qr ipi addiscut pt sup
bia: et ego docui fuge supbia.
Ipi ingrediut pt cupiditate:
et ego no habui ubi caput me
u reclinare. Ipi igrediut ut ha
beat dignitates. uideres alijs ee
se supiores: et ego iudicabar a
pylato et ab herode deridebar.
Ideo exeo ab eis: qr no addiscut
doctria mea. Sz tn qr mitis su
et bonus: do unicuiqz qd petit.
Qui ei petit a me pane: ipe ha
bebit. Qui at strame: dabit ei.
Amici at mei petit pane: qr
sapiecia diua i qua e caritas
mea qrut et addiscut. Sz alij
petut stramen id e mudiale sa
piam: qr sicut i stramie nulla
e utilitas et cibz aialu irraci
onabiliu e: sic i mudi sapia
qua ipi querut nulla e utilitas
aie. nulla refectio. n tm nomen
modicu et labor vacuus: qr cu
ho morit ois sapia ei anichi
lat: et a qbz laudabat no pt vi
deri. Vn ego su qi magnus dns
habes multos seruos: qui dis
pesat ex pte dni qoibz sut neca.
Sic angeli boni et mali stat ad

ipium meu. Qui at sapiecia
mea id e seruire m addiscunt:
hijs admistrat boni angeli re
ficietes eos psolacoe et delecta
bili labore. Sapietibz at mudi
assistut angeli mali: q eis qd
volut ispirat. et iformat eos iux
ta volutate eoru et ispirat cogi
tacione cu labore magno. Ve
rumptm si ad me respicerent. ego
sufficere eis dare pane absqz
labore et mudu ad sacietate: de
quo nuqm saciat qr dulce vtut
sibi i amaru. Tu at sposa me
a debes ee qi caseus. corpus tu
um qi formella: i qua caseus
donec figura formelle habuit
formabit. Sic aia tua q e m
dulcis et delectabil sicut caseus
ta diu pbari et purgari debet
i corpe: donec corpus et aia in
unu pcordet et una forma co
tinetie ambo tenuerit: ut caro
obediat spui: et sps regat cau
ne ad oem vtute. Doctria
xpi ad sponsa de mo vincedi
et qlit dyabolus xpo fatet spo
sa ipm xpm sup oia dilige. et
de qstioe facta p dyabolu xpo
cur tm ipsa diliget. et de cari
tate p dyabolu patefacta qua
xps habet ad sponsa. Cam
Ego su crea xxxiij.
tor celi et tre: q in
uetre vgis verus de
et verus ho fui: q mortuus fui
et resurrexi et ascendi i celu.
Tu noua sponsa mea venisti
i ignotu locu. Oportet ergo te
habe qtuor. Pmo scire loquela

loci: scdo habe vestes debitas:
tcio scire et dispone dies et tpa
iuxta csuetudine loci: qrto no
uis cibis assuesce. Sic tu q de
mudi istabilitate venisti ad sta
bilitate: ideo oportz te hre loq
la noua id e abstineciam ab in
utilibz vbis: et qnz eciam alica
as ppt csiuiate silecij et tacit
nitatis. Vestes tue debet esse
humilitas interior et exterior: ut nec
extollas te qi alijs sanctiore in
tus: nec erubescas cora hoibz
exterius exhibe te humile. Tercio
moderacio tpis tui e. ut sicut
ad corpis necitate habuisti pla
tpa: sic nuc vnu temp9 habeas
ad aiam. ut scz nuq ct me velis
peccare. Qrto noua cibz e: ab
stinecia a gula et delicacionibz
cu oi discrecoe put natura ferre
possit. Aliqd ei fit abstineciae ct
possibilitate nate: m no placz.
Quia racionabilia reqro: ut
voluptas edomet. Tuc i eode
momento apparuit dyabol9. Cui
dixit dns. Tu fuisti creat9 in
me: et vidisti oem iusticia i me.
Unde m si ista noua sposa
e legitime mea: et cu applicata
iusticia. Pmitto ei te vide cor
ei9 et itellige: ut scias et vi
deas m. Aliqd ipa diligit ali
qd sicut me. a vellet aliqd ca
bij recipe p me: Cui demon
rndit. Nichil diligit sicut te:
et anq careret te. oe suppliciu
magis pateret. si dares ei vir
te paciē. Ego video qi qdam

ardes viculu descende de te i
ea: qd sic alligat cor ei9. ut ni
chil aliud cogitet vl diligat n te.
Tuc dns ait ad dyabolu. Dic
m. quo sedet i corde tuo: a quo t
placet ista tanta dilcio mea qua
habeo ad ea: Et dyabol9. Ego
habeo inqt duos oculos: vnu
corpale licz no sim corpal: quo
tempalia cerno ita clare q ni
chil e adeo occultu nichil sic
tenebrosu: qd occultare se pos
sit a me. Scds ocul9 e spualis:
cu nulla e pena tn modica qua
no video et itelligo ad qd pcim
ptineat: et nullu pcim ta leue
et modicu qd penitecia no pur
gatu e qd no video. Sz licz nul
la mebra passibiliora sit ocu
lis: libetissie tn paterer. ut
due ardetes faces penetrent
oculos meos sine itmissioe:
ad hoc ut ipa ocul spualibz
no videt. Ego eciam habeo du
as aures: vna corpale. q nul
lus loquit sic secrete qd no au
dio et scio. Scds e spualis: q nul
lus cogitat vel affectat ad ali
qd pcim ta occulte qd no au
dia ni pnia deletu sit. Una e
pena iferni ebulies qi torres:
emanas ardore vehemetissio.
Hac libet paterer influe et si
ne cessacoe i aures meas efflue:
ad hoc ut nichil audirz spuali
bz auribz. Ego eciam habeo spu
ale corp9: qd libet pater i frus
ta sine cessacoe icidi et sp reno
uari ad suppliciu: ad hoc ut ei9

cor frigesceret i amore tuo. Nunc at
qr tu iustus es: quero a te unu verbu
ut videas m. Dic m. quare tu i
tm diligis eam i a quare no ele
gisti tibi factore ditiore et pul
chriore? Cui rndit dns. Quia sic
exigebat iusticia. Tu quippe fuis
ti creatus i me: et vidisti oem
iusticiam i me. Dic m ista audi
ente. q fuit iusticia ut sic male
cadens? a quibus fuit cogitacio tue
cum cecidisti? Rndit dyabolus.
Ego vidi in te tria. Ego vidi glo
riam tuam et honore sup oia: et co
gitaba gloriam meam. Ideo supbi
ens pposui no tm tibi ee par: sz
eciam sup te. Scdo vidi te ee pote
ciore p oibz: ideo cupieba adhuc
te ee potencior. Tercio vidi que
futura erat: et qr gloria tua et
honor e sine pncipio et eet sin
fine. Invideba tibi et cogitaba
qr libent cruciarer oi sp pena
amarissima: ad hoc ut tu moreris.
Et i tali cogitacoe cecidi: et ideo
infernus e factus. Rndit dns. Tu
qsisti a me: quare sic ista dilexi.
Certe qr oem malicia tua comu
to i bonu. Tu eni qr supbus factus
es et noluisti me creatore tu
u habe pare: ideo ego humilias
me i oibz colligo peccores et me
eis cparo dando eis gloriam
meam. Sz qr tu tam pua cupidi
tate habuisti ut velles ee po
tencior me: ideo ego peccores po
tentes facio sup te. et potentes
meum. Tercio qr tu invidisti m
qr ego sic caritatiuus su. ut me

p oibz offerre. Deinde dns ait
Nunc dyabole illuminatum e te
nebrosum cor tuum. Dic ista au
diente quale caritate ego habeo ad
illam? Et dyabolus. Si possibile
eet inquit libentissime pateris in
quolibet membro tuo una pena
tale specialiter quale i cruce semel
i oibz membus es passus: anq
ea careres. Tunc rndit dns. Si
ergo sic misericors sum ut nulli
petenti venia denegem: pete humi
liter et tu misericordia a me. et dabo
tibi. Cui dyabolus rndit. Neqq
hoc faciam. Nam qn cecidi ad quod
libet peccm. sive cogitatum inutile.
sive dictum statutum e pena: et v
nusquisqz de spiritibz q ceciderunt pe
nam suam habebit. Igitur anq curua
rem genu meum coram te. magis
vellem oes penas glutire i me
qm diu os aperiri et claudi possz:
ita ut sp renouatus eem ad pe
nam. Tunc ait dns ad sponsam suam.
Ecce qntum induratus e pnceps
mundi: et qm potens est contra me ex oc
culta iusticia mea. Ego quippe
possem dele eum ex potencia mea
i uno puncto: sz no facio maiore
iniuriam qm angelo bono in celo.
Cum aut tempus eius venit quod nunc
appropinquat: iudicabo eum cum
sequacibz suis. Ideo sponsa mea
pcede sp i bonis opibz. Dilige
me toto corde: nichil timeas nisi
me. Ego eni sum dns sup dyabo
lum: et sup oia quecuqz sunt. Verba
virginis ad sponsam quomodo dolo
rem in xpi passione explicancia.

et q̄lit̄ p adā ⁊ evā mūdꝰ fu
erat venditꝰ et p xp̄m et eiꝰ
m̄rem fuit redeptꝰ. Caplm
Maria loq̄bat̄. xxxv.
Considera filia passio
nē filij mei: cuiꝰ mē
bra fuerūt m̄ q̄i mēbra mea
et q̄i cor meū. Nā ipē sicut alij
filij ī visceribꝫ m̄ris solet esse:
sic fuit ī me. Sꝫ ipē ɔcepꝰ ē ex
fervēti caritate diuine dilc̄onis:
alij aūt ex ɔcupiā carnis. Unde
bene dicit iohēs frat̄ ɔsobrinꝰ
eiꝰ. Verbū caro factū ē. Nā p
caritatē ipē venit ī me. Ipē ēāt
pe eāt m̄ q̄i cor meū. ꝑpterea cū
nasceret̄ ex me. sensi ego q̄ q̄i di
midiū cor meū nasceret̄ ⁊ exirꝫ
de me. Et cū ipē pateret̄: sensi
q̄ q̄i cor meū paciebat̄. Sicut
eñ illud q̄d dimidiū ē ext̄ ⁊ di
midiū int̄. et si illud pungit̄ q̄d
ext̄ est. eque sentit dolorē q̄d
intꝰ ē: sic ego cū flagellaret̄ ⁊
pungeret̄ filiꝰ meus. q̄i cor meū
flagellabat̄ ⁊ pungebat̄. Ego e
nī fui ꝓpinq̄or ei ī passiōe: nō
sepabar ab eo. Ego stabā vici
nius cruci eiꝰ: ⁊ sicut hoc gra
vius pungit q̄d vicinius ē cordi.
sic dolor eiꝰ grauior erat m̄ ce
tis m̄. Cūqꝫ respexisset ad me
de cruce et ego ad eū: tūc de
ocul' meis q̄i de venis lacrime
exibat. Et cū ipē me cerneret do
lore ɔfectā. in tm̄ amaricaba
t̄ de dolore meo: q̄ oīs dolor
vulnerꝝ suorꝝ erat q̄i sopitꝰ
sibi p dolore meo quē in me

videbat. Ppterea audacter dico: q̄ do
lor eiꝰ erat dolor meus: q̄ cor eiꝰ
cor meū. Sicut eñ adam ⁊ eva
vendiderūt mūdū p vno pomo:
sic filiꝰ meus et ego redemimꝰ
mūdū q̄i cū vno corde. Ideo filia
mea cogita q̄lis ego erā ī morte
filij mei: et nō erit tibi grauie
reliquē mūdū. Cōversio dn̄i an
gelo orāti p sponsa q̄ sponse
corpis ⁊ aīe t̄bulac̄oēs ɔcedūt̄
et q̄ magis ꝑfectis maiores tri
bulac̄oēs t̄buāt̄. Caplm xxxvj.
Angelo orāti p sponsa
dn̄i sui: rn̄dit dn̄s. Tu
es q̄i miles dn̄i q̄ nūq̄
deposuit galeā suā ꝓpt̄ tediū:
et q̄ pre tiore nūq̄ auertit ocu
los a ꝑlio. Tu es stabil' ⁊ ardes
q̄i flama. Tu es sic mūdꝰ. ut
nulla sit ī te macula. Tu petis
misc̄diā sponse mee. Licet oīa sci
as et videas ī me: tm̄ ista audiē
te dic. q̄lē misc̄diā petis ei. Tri
plex ē eñ m̄ia. Una q̄ corpus
pungit̄ ⁊ parcit̄ aīe: sicut famulꝰ
meus iob. cuiꝰ caro data ē oībꝫ
doloribꝫ. ⁊ aīa seruata ē. Scdā
m̄ia ē qua parcit̄ corpi ⁊ aīe a
pena: sicut rex ille qui ī oībꝫ
voluptatibꝫ fuit. et nullū dolo
rē nec ad corpꝰ nec ad aīām in
mūdo dū vixerat habuit. Tercia
m̄ia ē. q̄ pungit̄ corpꝰ ⁊ aīā: ut
et t̄bulac̄onē habeat in carne
et dolorē ī corde: sicut petrus
apl's ⁊ paulus et alij sc̄i. Nā tēs
sūt status hoīm ī mūdo. Unus
eorꝝ qui cadit ī pc̄m ⁊ iterū

surgit. Hos pmitto qnz tribulari
ad corp9 ut saluu fiat. Scds est
eoz qui i etnu libent viueret
ut et i etnu peccaret: q tota
volutate habet ad mudu. Et
si qnqz aliq faciut p hac iten (me)
cioe faciut ut tgalia eis sucß
cat & psciat. Hijs no dat pe
na corpis nec dolor magn9 cor
dis: sz i ptate ppa & volutate sua
dimittut. Quia p minimo bono
qd fecerut p me recipiet hic
mercede sua. ut i etnu cruciet:
qr cu volutas e etna ad pcm
pena etna erit eis. Tercius stat9
e eoz qui plus timet peccare
ct me et offende volutate me
a q de aliq pena: magis qz i
etnu cruciaret pena eciam in
tolerabili. q me sciet ad iram
puocaret. Hijs dat tribulacio
cordis & corpis: ut petro & pau
lo & alijs scis: ut qcqd in hoc
mudo deliquerut i mudo eme
det: vl ad maiore gloria vel
ad alioz exeplu purgant ad
psens. Hac tplice misedia
feci cu tribus i regno isto: q2
noia nota sut tibi. Aut ergo
angele serue meus qle mia3
petis spose mee? Et ille. Aie
inqt & corpis: ut qcqd hic de
liquit i mudo emedet: et ut
nullu pcm ei9 veniat i iudi
ciu tuu. Rndit dns. Fiat scdm
volutate tua. Deinde loqbat
ad sponsa. Tu mea es: ideo si
cut m placz facia tecu. Nichil
dilige sicut me. Munda te iu
gir a pcco oi hora: cu psilio eo
ru quibz te pmisera. Nullu pec
catu cela: nullu dimitte indis
cussu. Nullu pcm puta leue:
nullu negligendu. Na oia q
cuqz tu neglexeris: ego reduca
ad meoria & iudicabo. Nullu
pcm tuu i iudiciu meu veiet:
qd i vita tua pnia erit pui
tu. De quibz at pnia facta
no e. vl i purgatorio purga
bunt. vl alio occulto iudicio me
o: n satisffactoe hic emedent.

Verba mris ad sposa. excel
lencia filij sui ponecia. et qlr
xps nuc ac9 ab iimicis mal
xpianis crucifigit. q a iudeis
fuerat crucifix9. et p psequens
q tales acius & amarius pu

MAter eni. Ca m. xxxvj.
loquebat. Filius me9
habuit hic tria bona
Primo qr null9 sic delicatu
corp9 habuit sicut ipe: qr erat
de duabz naturis optimis di
uinitate scz & huanitate cpo
situ: et ita mudu q sicut in
oculo clarissio no inenit ma
cula: sic nec i ipi9 corpe aliq
deformacio ineni potuit. Se
cudu bonu fuit q nuqm pec
cauit. Na alij filij portat qnz pcm
pntu suoz & ppria: iste ei nu
q peccauit. & tn oim pcta por
tauit. Terciu erat q aliq mo
uit ppt deu ad maiore immu
tacione: ipe at mouebat
sic ppt iimicos suos. sicut ppt
me et amicos suos. Sz qm i

inimici eius crucifixerunt eum: quatuor ei fecerunt. Primo coronauerunt eum spinis: secundo manus et pedes eius perforauerunt: tercio propinauerunt ei fel: quarto perpunxerunt latus eius. Sed nunc conqueror quod filius meus ab inimicis suis qui nunc sunt in mundo amarius crucifigitur: quam tunc iudei crucifixerunt eum. Nam licet deus quod impassibilis sit nec mori possit: tamen cum propriis viciis crucifigunt eum. Sicut ei aliquis homo ymaginem alicuius inimici sui contumeliam faceret licet ymago non sentiret illata: ipse tamen mala voluntate ledendi lesor quoque pro opere arguetur et diiudicaretur. Sic eorum vicia quibus spiritualiter crucifigunt filium meum et abhominabiliora et grauiora sunt ei: quam illorum qui crucifixerunt eum in corpore. Sed forte tamen potes querere. quomodo crucifigunt eum: Utique primo ponunt eum in cruce quam sibi preparauerat. quando de preceptis creatoris sui et domini non curant: et dehonestant eum quando ipse monet eos per seruos suos seruire sibi: et ipsi hoc contempnentes faciunt quod sibi placet. Deinde crucifigunt dexteram manum: quando tenent iusticiam pro iniusticia dicentes. Peccatum non est sic graue et odiosum deo sicut dicitur. Nec deus in eternum affligit quemquam: sed propter terrorem minatus est. Quare enim redimeret hominem: si vellet eum perire. Non attendentes quod minimum peccatum si homo delectatur eo: satis est ei ad supplicium eternum. Et quod non minimum peccatum dimittit

deus impunitum. sicut non minimum bonum sine remuneracione: ideo sempiternum erit eis supplicium quod sempiternam habet voluntatem peccandi: quam filius meus qui respicit cor reputat pro opere. Quia sicut habet voluntatem sic etiam opere compleret: si permitteret filius meus. Deinde crucifigunt sinistram manum eius: quando virtutem vertunt in vicium volentes usque in finem peccare dicentes. Si dixerimus in fine semel miserere mei deus: tanta est misericordia dei quod habebimus veniam. Hoc non est virtus velle peccare et non emendare: velle premium habere sine labore: nisi esset contricio in corde quod libenter vellet emendare si posset preter infirmitate nec aliquo alio impedimento. Postea crucifigunt pedes eius: quando delectantur in faciendo peccatum et non semel cogitant amaram penam filii mei: nec regraciantur ei semel de intimo corde dicentes. Vere quam amara erat passio tua deus: laus est sit pro morte tua. Hoc numquam procedit de ore eorum. Coronant eum deinde corona derisionis: quando derident seruitores eius: et reputant vanitatem seruire ei. Pungunt latus eius: quando voluntatem habent perseuerandi in peccato. Vere dico tibi et hec amicis meis dicere potes: quod tales sunt ante filium meum iniustiores iudicantibus eum: et inimiciores crucifixoribus eius. impudenciores venditoribus eius: et maior pena debetur istis quam illis Pylatus quippe

sciuit bene filium meum non peccasse nec dignum aliqua morte: tamen quia timuit amissionem temporalis potestatis et seditionem iudeorum: iudicauit quasi inuitus filium meum ad mortem. Quid autem haberet iste timere si ei seruiret? Aut quid de honore suo et dignitate amitteret si ipsum honoraret? Ideo confusus iste iudicabitur: et deteriores sunt prelato in aspectu filij mei. Nam prelatus iudicauit eum propter petitionem et voluntatem aliorum cum timore quodam: isti autem iudicant eum propter utilitatem propriam absque timore: quando inhonorant eum propter peccatum a quo si vellent abstinere possent. Sed nec a peccato abstinent nec pro peccato facto vere contristantur: quia non attendunt quod indigni sunt beneficijs eius cui non seruiunt. Deteriores sunt iuda. Nam iudas tradito domino sciuit bene ipsum esse deum: et cognouit se contra eum peccasse. Sed desperauit seipsum et properauit dies suos ad infernum: credens se indignum viuere. Isti autem bene sciunt peccatum suum, et tamen perseuerant in eo: nullam propter hoc in corde compunctionem habentes. Sed volunt cum violentia quadam sumere regnum celorum: quando hoc non operibus sed propter spem vanam habere cogitant: quod nulli dabitur nisi operanti et patienti aliquid pro deo. Deteriores sunt etiam crucifixoribus. Quia illi cum viderent opera filij mei bona scilicet quod resuscitauit mortuos, leprosos mundauit: cogitabant apud se. Hic facit inaudita et mirabilia tan-

sitam. Nam prosternit quos vult uno verbo: scit cogitationes nostras: facit quecumque vult. Si processum suum habuerit: omnes subicientur potestati eius et subditi erimus ei. Ideo ne subicerentur ei crucifixerunt eum propter inuidiam. Si enim sciuissent quod fuisset rex glorie: numquam crucifixissent eum. Isti autem vident eius opera cotidie et magna mirabilia: utuntur beneficijs eius: et audiunt quomodo seruire ei debent et ad eum venire. Sed cogitant apud se. Si omnia temporalia relinquenda sunt, si voluntas eius et non nostra facienda est: graue est hoc et intolerabile. Ideo contempnentes voluntatem eius ne sit super voluntatem eorum crucifigunt filium meum per indurationem: addentes contra conscientiam suam peccatum super peccatum. Isti autem peiores sunt crucifixoribus eius. Quia iudei fecerunt propter inuidiam et quia nesciebant ipsum esse deum: isti autem sciunt eum esse deum, et ex malicia sua et ex presumptione causa proprie cupiditatis crucifigunt eum amarius spiritualiter quam illi carnaliter. Nam isti redempti: illi nondum redempti erant. Ergo sponsa obedi filio meo et time eum: quia sicut est misericors sic etiam est iustus.

Collocucio grata dei patris et filij ad inuicem. et qualiter pater tradidit filio nouam sponsam et filius eam gratanter in suam recepit. et quomodo sponsus informat sponsam de pacientia per exemplum. Cam. xxxviij.

Pater loquebatur ad filium.

Ego veni cū caritate ad v̄ginē:
et sūpsi verū corp9 tuū ex ea.
Ideo tu ī me et ego ī te. Sicut ig/
nis et calor nūq̄ sepant᷑: sic
deitatē ab hūanitate īpossibi/
le erit separi. R̄ndit filius.
Oīs honor et gloria sit tibi pr̄:
fiat volūtas tua ī me. et mea
ī te. R̄ndit iterū pr̄. Ecce fili
hāc nouā sponsā assigno tibi
q̄i ouē ad vescendū et nutrīendū:
de q̄ tanq̄ possessor ouis ha/
bebis caseū ad reficiendū. lac et
ad bibēdū. et lanā ad vestiēdū.
Tu aūt sponsa debes obedire ei.
Ad te ei ptinet tn̄. Oportz te
ēē paciētē. obediētē. et libente.
Tūc ait fili9 ad prēm. Tua vo
lūtas cū ptāte: ptās cū hūili/
tate: hūilitas cū sapiēcia: sa
piēcia cū misc̄dia. Fiat volū/
tas tua. q̄ est sine pricipio et (ẽ et)
sine fine ī me. Ego assumo
eā m̄ ī mea caritatē et ī tu/
ā potēcia. et ī sp̄s sc̄i regimie:
qui nō tres dij. s; vn9 ē deus.
Tūc ait fili9 ad sponsā suā.
Audisti quō pr̄ assignauit te
m̄ q̄i ouem? Oportet te ergo
ēē simplicē et paciētē q̄i ouē:
et fructuosā ad nutrīendū et
vestiēdū. Tres ei in mūdo sr̄.
Primus ē tot9 nudus: scd̄us
siciēs: tercius esuriēs. Primus
significat fidē ecc̄ie mee que
nuda ē. q̄r oēs erubescūt loq̄
fidē et mādata mea: et si sūt
q̄ loquūt᷑. cōtēpnūt᷑ et mēda/
cij arguūt᷑. Ideo v̄ba mea q̄

de ore meo p̄cedūt: vestire de
bet hāc fidē q̄i lana. Sicut ei
lana crescat ī corpe ouis ex
calore: sic de calore deitatis
mee et hūanitatis v̄ba me
a p̄cedūt in cor tuū: q̄ vestiet
fidē meā scām testīonio vita
tis et sapiē: et pbabūt eā ēē
verā q̄ nūc velut ianis repu
tat᷑: ut qui usq; adhuc tepi
di fuerāt vestiue fidē opibz ca
ritatis: audita caritate v̄borū
meoꝝ cōuertant᷑: et reaccēdant᷑
ad loquēdū fiducialit᷑ et agē/
dū fortit᷑. Scd̄s significat ami/
cos meos. q̄ desiderāt more si/
ciētis pficī honorē meū: et t᷑/
bant᷑ ex ihonoracōē mea. Hij
ex dulcedie v̄boꝝ meoꝝ audi/
ta iebriabūt᷑ caritate mea ma
iori: et alij cū eis nūc mortui
accēdent᷑ ad amorē meū: au
dito q̄lē gracia faciā cū prior/
ibus. Tercius signat illos qui
cogitāt sic ī corde suo. Si scire9
īquirit volūtatē dei et quō vi/
uē possem9 et bene īstruēm᷑
de via bona: libēt᷑ facēm9 qd̄
possem9. Hij sūt q̄i esuriētes
scire viā meā et null9 saciat
eos: q̄r neō pfecte ostēdit eis
q̄ agenda sūt: et si ostendit᷑
null9 scd̄m eā viuit. Et ideo
vident᷑ eis v̄ba q̄i mortua: q̄r
null9 scd̄m ea viuit. Pp̄tea ego
ip̄e ostēdā eis q̄ faciāt: et sacia
bo eos dulcedie mea. Nā tpa
lia q̄ vident᷑ et nūc fere ab oī
bz appetit᷑ saciare non possūt

hoīnē: ꝫ excitat magis ac ma
gis desideriū ad q̄rendū. Uba
at mea et caritas saciabut ho
mies: et replebut eos ɔsolaci
oē habūdācī. Ergo tu sposa
mea q̄ es ouis mea: paciēciā
et obediēciā cura seruare. Lu
cī mea ex oī iusticia facta es:
et ideo opꝫ te seq̄ volūtate me
ā. Qui at seq̄ vult volūtatē
alterius. debet habē tria. Pmo cū
eo vnū ɔsensū: scd̄o silia opa
tᵉo recede ab īimicis eius. Q
at sūt īimici mei: n̄ supbia et
omia pccā. Ab hijs ergo debes
discedē: si cupis volūtatē sequi
mea. **Qualit in xp̄o tpe sue mortis fides spes et caritas fuerit pfectibilit. et ī nobis miseris sūt īpfectibilit. Ca^m xxxix.**

Ego habui tria ī morte
mea. Pmo fidē qn̄
flectebā genua et o
rabā: sciēs q possꝫ me pr eri
pe de passiōe. Scd̄o spem qn̄
tam ɔstant expectabā: et di
cebā. Nō sicut ego volo. Tcio
caritatē qn̄ dicebā. Fiat volū
tas tua. Ego eciā habui an
gustias corpis ex tiore nāli
passiōis: qn̄ sudor sanguis ex
iuit de corpe. Ideo ne amici
mei putaret se relictos cū in
stat eis tribulacio: ego eis ostē
di ī me q caro infirma semp
refugit molestiā. Sꝫ potes
q̄re: quō sudor sanguis exiuit
de corpe meo. Utiqꝫ sicut san
guis infirmi ī oībꝫ mēbris
sicut et ɔsumit in venis: sic
ex tiore nāli mortis sanguis
meus ɔsumebat. Pater deniqꝫ
volēs ostendē viā p quā celū
aperiret et hō exclusꝰ īgre
deret. tradidit me ex caritate ī
passione: ut corpꝰ meū ɔsum
matā passiōe glorificaret in
gloria. Nō eī humanitas mea
in gloriā venire posset ex ius
ticia: licꝫ potuissem ex potēcia
deitatis mee fecisse. Quō ergo
illi meret intrare ī gloriam
meā: q̄ modicā habet fidem.
spem vanā. caritatē nullā.
Si deniqꝫ habent fidē gaudij
eterni et supplicij horribilis: ni
chil ɔcupiscerēt n̄ me. Si crede
rēt q ego oīa video et scio et e
ciā oīa potēs sū. et de oībꝫ iu
diciū exquiro: vilesceret eis mū
dus et timerēt magis coram
me peccare ꝑpt tiore mei q
p hoībꝫ. Si habent spem firmā:
tūc tota mens et cogitacio cur
eret ad me. Si habent caritatē
diuinā. cogitaret saltē ī aīo
q̄d feci p eis: q̄ntꝫ in labori ī
pdicacōe. q̄ntꝫ dolor ī passiōe.
q̄nta mihi caritas ī morte: scꝫ q
prius volui mori q eos relī
quē. Sꝫ fides eoꝝ ē infirma.
et q̄ pendet ī eis. citius minas
casūra: q credūt absente tēp
tacōis īpulsu: diffidūt at ac
cedēte aliquo ɔtrio. Spes eoꝝ
ē vana: q sperat pccm̄ sine
iusticia et ritate iudicij dimit
ti: regnū celoꝝ ɔfidūt obtinē

ḡtinuis. misc̄dia mea absq3 tpa
meto iusticie obtinē cupiuit.
Caritas eoꝝ ad me tota ē fri
gida: q̄ nūq̄ attendūt ad q̄rē
dū me n̄ cōsolacōe cogitantur.
Quō cū talibꝫ possū calefieri:
qui nec fidē habet rectā nec spē
firma. nec caritate ad me fer
uētē: Ideo cū clamauerit ad
me et dixerit miserē mei deus
nō merēt audiri. nec intrare glo
riā meā: q̄ noluit sequi dn̄m
suū ad passionē. ideo nec se
quit̄ eū ad gloriā. Nullꝰ eciā
miles placē pt̄ dn̄o suo et in
graciā suā post lapsū recipi:
n̄ prius aliquā humilitatē fecit
ei p̄ contēptu suo. Verba q̄l
creator p̄ponit sponse tres benig
nas q̄stiones. Prima de mariti
seruitute et dn̄io uxoris: scd̄a
de viri labore et uxoris cōserua
cōe: tercia de cōtēptu dn̄i serui ho
nore. Cam xl.

Ego
sū creator tuus et
dn̄s: dic m̄ terciā q̄
quero a te. Quō stat in illa
domo. ubi uxor vestit̄ sicut
dn̄a. et maritꝰ eiꝰ sicut ser
uus? Nūqd̄ decet sic: Tūc illa
r̄ndit intꝰ i cōsciā sua. Nō do
mine nō decet sic. Et dn̄s.
Ego sū dn̄s oīm et rex ange
loꝝ. Ego vestiui seruū me
ū id ē h̄uanitatē meā non
n̄ ad utilitate et necessitate.
Nichil q̄siui ī mūdo: n̄ so
lumō tenue victū et vestitū.
Tu aūt q̄ es sponsa mea tu vis

eē sicut dn̄a: habē diuicias et
honores et honorifice incedere.
Ad qd̄ valet ei oīa ista: Certe
oīa ista vana sūt: et oīa re
linquent̄. Homo q̄ppe nō cre
atus fuit ad tātā sup̄fluitatē:
s3 ad necessitatē nature. Hāc
q̄ppe sup̄fluitatē inuenit sup̄
bia: q̄ nūc habet̄ et diligitur
p̄ lege. Scd̄o dic m̄. Nūquid
decēs ē ut vir laboret de ma
ne usq3 ad vesperā: et uxor
eiꝰ in vna hora cōsumat oīa
que cōgregata sūt: Tūc illa
r̄ndit. Non decet sic: s3 iuxta
voluntatē viri viuē et facē te
net̄ uxor. Et dn̄s. Ego feci si
cut vir: q̄ a mane usq3 ad ves
perā laborat. Ego eciā a iuuē
tute mea usq3 ad passionem
meā laboraui: ostēdēs viā
eūdi ad celū p̄dicādo et ope
cōplēdo p̄dicata. Hūc oēm la
borē meū uxor id ē aīa q̄ de
bēt eē mea q̄i uxor tūc cōsu
mit: qn̄ luxuriose viuit ut ni
chil ei p̄sit q̄ ego feci. Nec in
uenio ī ea aliqd̄ virtutis: in qua
possū cū ea delectari. Tercio
dic m̄. In quacūq3 domo dn̄s cō
tēpnit̄ et seruꝰ honorat̄: nū
qd̄ nō indecēs ē et abhoīabile:
Et illa. Vere sic. Et dn̄s. Ego
sū dn̄s oīm. Domꝰ mea ē mū
dus: et homo seruꝰ meus de
iure debēt eē. S3 ego dn̄s nūc
ī mūdo cōtēpnor: et homo ho
norat̄. Et ideo tu quā elegi
cura facē voluntatē meā: q̄a

oīa q̄ in mūdo sūt. nō sūt nisi
quedā spūina maris et q̄dā vi
sio vana. ¶ Verba creatoris pre
sentibz celesti exercitu et sponsa.
q̄lit' idē creator ɔquerit' de quinqȝ
viris. scȝ de papa cū suo clero.
et de malis laycis. et de iudeis
et de paganis. et de auxilio mis
so amicis suis p q̄s oēs hoīes
itelligūt'. et de crudelissīa snīa
ɔt' inimicos illata. Caplm. xlj.

EGo sū creator oīm.
Ego ante luciferū a
pr̄e genit⁹ et iseꝑa
bilit' in pr̄e ⁊ pr̄ ī me: ⁊ vn⁹
spūs in ambobz. Jdeo vn⁹ de⁹
pr̄ ⁊ fili⁹ ⁊ spūs scs̄: ⁊ non tres
dij. Ego sū qui abrahe ꝓmisi
hereditate: et p moysen eduxi
ꝓplm meū de egipto. Ego idē
sū qui ī ꝓphetis loq̄bar. Pater
misit me ī visceribz v̄gīs non
seꝑans se a me. s; manēs iseꝑabilit'
meū: ut homo a deo
recedēs ad deū p caritatē me
ā rediret. Nūc aūt p̄ñte exer
citu meo q̄ oīa videtis ⁊ sci
tis ī me. tm̄ ꝓpt' ɔfitucione et
istructionē isti⁹ astātis spōse
q̄ spūalia nō pt̄ ꝑcipe nisi p
corꝑalia: ɔqueror corā vobis
sup q̄nqȝ viros istos hic astā
tes. q̄ multiplicit' me offendūt.
Sicut ei p nomē isrl' olim in
lege itelligebāt totū ꝓplm is
rahelicicū: sic nūc p q̄nqȝ vi
ros istos itelligo oēs ī mundo.
Pm⁹ ē ecclie rector et ei⁹ clici.
scd̄s ē. mali layci. t'cius iudei.

q̄rtus pagani. q̄ntus amici
mei. Scȝ de te iudee excipio o
nes iudeos q̄ occulte sūt xp̄i
ani: ⁊ seruiūt mi sincera ca
ritate et recta fide ⁊ oꝑe ꝑfō
in occulto. De te aūt pagane
excipio oēs q̄ libent' incedēnt
p viā mādatoꝝ meoꝝ si sci
rēt quō ⁊ si instruerēt': qui
et oꝑe faciūt q̄ntū sciūt ⁊ pos
sūt. Hij nullaten⁹ vobiscū
iudicabūt'. Nūc aūt ɔqueror
sup te caput ecclie mee: q̄ se
des in sede mea quā petro et
successoribz ei⁹ tdidi ad sedēdū
in ea tplici dignitate ⁊ auctē.
Primo ut ꝑtātē habēt ligādi
aīās ⁊ resoluēdi a pctō. scd̄o
ut aperirēt celū penitētibz: tcio
ut clauderēt celū maledictis
⁊ ɔtēpnētibz. Scȝ tu q̄ debēs sol
uē aīās ⁊ ad me p̄sentare: tu
vē es aīaꝝ interfector. Ego cō
stitui petrū pastorē ⁊ ɔser
uatorē ouiū meaꝝ: tu aūt es
dispsor ⁊ lacerator eaꝝ. Tu es
~~at~~ peior ~~es~~ lucifero. Jpe enī
habebat ad me īuidiā: ⁊ nul
lū ɔcupiuit occidē n̄ me. ut p
me dn̄aret'. Tu aūt tanto detior
es. q̄ nō solū occidis me remo
uēdo me a te p mala oꝑa tua:
s; ⁊ aīās occidis p malū exē
plū tuū. Ego redemi aīās sā
guīe meo: ⁊ ɔmisi eas tibi tā
q̄ fideli amico. Tu aūt tdis eas
iterato īimico a quo redemi eas.
Tu es iniustior pilato: q̄ nullū
iudicabat ad morte n̄ me: tu

at nō solū iudicas qⁱ nullius dn̄a
torē qⁱ nullius boni dignū. pmo
et aīas inocētes cōdepnas ɀ no
centes dimittis. Tu es iniquior
iuda. q̄ me solū vendidit: tu
at nō solū vendis me. s; aīas
elcoꝝ meoꝝ p tpli lucro tuo ɀ
vano noīe. Tu es abhoīna [abhominanior]
bilioꝛ iudeis. q̄ ipi crucifixerūt
corp⁹ meū solū: tu at crucifi
gis ɀ punis aīas elcoꝝ meo
rū. quibȝ malicia tua ɀ trās
gressio amarioꝛ ē oī gladio.
Et ideo quia filius es luciferi
et iniustioꝛ pylato. iniquioꝛ
iuda ɀ abhoīabilioꝛ iudeis:
ideo mitto cōqrōr sup te. Ad se
cūdū at. id ē latros. ait dn̄s.
Pro utilitate tua oīa creaui:
tu cōsensisti ī me et ego in te:
dedisti m̄ fidē tuā ɀ pmisisti
cū iuramēto tuo. te m̄ serui
turū. Nūc at discessisti a me
qⁱ homo ignoras deū suū:
v̄ba mea habes p mēdacio.
opa mea p vanitate: volū
tatē meā ɀ mādata mea di
cis nimis grauia. Tu factus
es violator fidei pmisse: tu
fregisti iuramentū tuū et
reliquisti nomē meū. Tu dis
sociasti te a numo scoꝝ me
oꝝ ɀ venisti ad nūm demo
nioꝝ: et eoꝝ factus es socius.
Tibi videt̄ neminē laude et
honore eē dignū n̄ teipsū.
Oīa q̄ mea sūt et q̄ michi
facē teneris sūt tibi difficilia:
q̄ at tibi ipi placēt sīt facilia.

Et ideo mitto cōqrōr sup te: q̄ fre
gisti fidē tuā quā m̄ in baptis
mo ɀ deinceps dedisti. Insup et
p caritate mea quā v̄bo ɀ ope
tibi mostraui curfuus me me
dare: p passiōe mea dicis me
fatuū. Ad t̄ciū at id ē ad iude
os ait. Ego vobiscū icepi cari
tate mea. elegi vos in pplm
meū. eduxi vos de seruitute.
dedi vobis legē meā et intro
duxi vos ī terrā quā prib;
vrīs pmisi: misi vobis pphās
ī cōsolacionē: deinde ex vob
elegi v̄ginē m̄i ex q̄ suscepi
huanitatē. Nūc at cōqueroꝛ
sup vos: q̄ adhuc nō vultis
credē dicētes. Nondū venit
xp̄s: s; adhuc venturus ē. Ad
q̄rtū vō id ē ad gētilē ait dn̄s.
Ego creaui te et redemi sicut
xpianū: et oīa bona feci ꝓpt
te. Tu at es qⁱ homo amens.
q̄ nescis qd̄ facis: qⁱ hō cecus.
q̄ nescis quo vadis. Colis cī
creaturā p creatore. falsū p
vero: et cuiuas genu tuū añ
inferiorē tuū. Ideo cōqrōr sup
te. Ad qⁱntū at ait. Accede a
mice vicinius. Et statī ait
ad exercitū celestē. Amici dilci
ego habeo vnū amicū: per
quē intelligo plures. Ipē ē
qⁱ hō inclusus int̄ malos: ɀ cap
tiuatus dicit. Si loq̄t vera:
ipi lapidat os ei⁹. Si facit
bona: lanceā mittūt ī pectus
ei⁹. Ecce amici mei ɀ oīes
sancti: q̄ diu patioꝛ istos. qⁱ

diu sufferã tale ↄtẽptũ: Rndit
sctus iohãnes baptista. Tu es
q̃ speculũ mũdissim̃. In te
ei q̃ in speculo videmꝰ oĩa sn̄
vbo. ⁊ scimꝰ. Tu es dulcedo in
cõpabil': in q̃ oẽ bonũ sapit
nobis. Tu es q̃ gladius acu
tissimꝰ: qui iudicas ĩ eq̃tate.
Tũc rñdit dñs. Ve amice mi
tu dicis verũ. In me ei elcĩ
mei videt oẽ bonũ ⁊ oẽm ius
ticiã: et eciã spũs malignĩ.
licz nõ in luce ſʒ ĩ ↄsciã sua.
Sicut ei homo positꝰ ĩ carcẽ
qui ꝑus didicerat lrãs. q̃ licet
in tenebras sit nichilominꝰ
tñ scit ea q̃ didicit ꝗuis non
videat: sic demones ꝗuis non
videat iusticiã meã in luce
claritatis mee. tñ sciunt ⁊ vi
det in ↄsciã sua. Ego eciã sũ
q̃ gladiꝰ diuidit duo. Sic ego
vnicuiqꝫ do sicut met'. Dein
subiũges dñs ait ad btm̃ pe
trũ. Tu es fundator fidei et
ecclie mee: dic audiẽte exercitu
meo iusticiã meã de hijs qñz
ꝑuis. Rndit petrꝰ. laus et
honor tibi sit dñe: ꝓ caritate
tua quã facis cũ t̃ra tua. Be
nedictꝰ sis tu ab oĩ exercitu tu
o: q̃ facis nos vidẽ ⁊ scire ĩ
te oĩa q̃ facta sũt ⁊ futa sũt.
In te ei oĩa videꝰ ⁊ scimꝰ. Hec
ẽ vera iusticia. ut ꝑmꝰ q̃ sedꝫ
ĩ sede tua et opa luciferi ha
bet. amittat cũ ↄtẽptu sedẽ
in q̃ ꝓsũpsit sedẽ: ⁊ ꝑticeps
sit pene luciferi. De scdo est

iusticia. ut q̃ recessit a fide tua
descendat ad ĩfernũ capite ĩ
ferius ⁊ pedibꝫ sursũ: q̃ ↄtẽp
sit te q̃ debẽs eẽ caput suũ ⁊
dilexit seipm. De t̃cio ẽ iusti
cia. ut nõ videat faciẽ tuã ⁊
puniat' iuxta maliciã suã
et cupiditatẽ: q̃ ꝑfidi nõ me
rẽt' vidẽ visionẽ tuã. De q̃r
to ẽ iusticia ut sicut homo a
mẽs recludat': et ĩ locis tene
brosis deputet'. De q̃nto ẽ ius
ticia: ut ei mittat' auxiliũ.
Quibz auditis: rñdit dñs.
Iuro ꝑ deũ prẽm cuiꝰ vocẽ
in iordane iohẽs baptista au
diuit: iuro ꝑ corpꝰ qd' iohẽs
ĩ iordane baptizauit vidit
⁊ attractauit: iuro ꝑ spm̃ q̃
in columbe spẽ ĩ iordane appa
ruit: q̃ faciã iusticiã sup is
tos q̃nqꝫ. Tũc deinde addẽs
dñs dixit ad ꝑmũ hoĩẽ de
supdictis q̃nqꝫ. Gladius meꝰ
seueritatis corpꝰ tuũ intra
bit: q̃ a supiori pte capitis
ĩgrediet': et sic ꝓfunde ⁊ va
lẽt' ingrediet' ut nũq̃ extra
hat'. Sedes tua demerget'
q̃ lapis ponderosꝰ: qui nõ
subsistit anq̃ venit ĩ nouis
sim̃ ꝓfundi. Digiti tui id ẽ
assessores ardebũt igne sul
phureo ⁊ inextinguibili. Bra
chia tua id ẽ vicarij qui ad
aiarũ ꝑfectũ extẽdi debẽt
ſʒ extẽdũt ad utilitatẽ mũ
di ⁊ honorẽ: iudicabũt pe
na q̃ dicit dauid. Fiat filij

eius
eorum orphani. et uxor eius vidu
a: et alieni recipient substan
tiam eius. Que est uxor eius nisi anima?
Que relinquet a gloria celesti:
et erit vidua a deo. Filij eius
idest virtutes quas habere videbantur
et simplices mei qui sub ipsis
erant separabuntur ab eis: et digni
tas eorum et bona ad alios devol
ventur: et ipsi pro dignitate eterna
confusione hereditabunt. Deinde
ornatus capitis eorum demerget in
lutum infernum. a quo numquam re
surget: ut sicut hic pro honore
et superbia super alios ascenderunt:
sic in inferno pre alijs demergen
tur. ita profunde quod impossibile
sit eis consurgere. Membra eorum et
omnes sequaces eorum et fautores de
mum abscindentur ab eis: et disiun
gent sicut murus destructus v
bi non relinquitur lapis super lapi
dem. nec cementum adhibebit lapidi
bus. Nec veniet super eos misericordia:
quia caritas mea numquam calefaciet
et eos nec edificabit eos in eter
nam mansione in celis: sed sine fine
cum capitibus suis dissoluti ab
omni bono. cruciabuntur. Ad secundum
quod dico: quia non vis tenere fidem
in promissa. nec caritatem ad
me habere. mittam ad te animal
quod de torrente impetuoso procedit
et absorbebit te: et sicut torrens
semper ad inferiora ducat: sic animal
illud deducet te ad inferiora in
ferni: et sicut impossibile est tibi
contra torrentem impetuosum ascendere:
sic difficile erit tibi ab inferno
umquam consurgere. Ad tertium dico: quia
tu iudex iam non vis credere me
venisse: ideo cum venero ad secundum
iudicium videbis me non in gloria
mea sed in conscientia tua: et probabis
quod omnia erant vera que dixeram tibi:
tunc restat tibi pena iuxta me
rita tua. Ad quartum dico: quia iam
non curas credere nec vis scire. lu
cebunt tibi tenebre tue et cor tu
um illustrabit: ut scias iudicia
mea esse vera. nec tamen venies
ad lucem. Ad quintum dico: talia tibi
faciam. Primo implebo te intimo ca
lore meo. Secundo faciam os tuum
durius omni lapide et stabilius:
ita ut lapides in te iacientes re
deant. Tertio armabo te sic ar
mis meis quod nulla lancea no
cebit tibi: sed omnia mollescent an
te quasi cera a facie ignis. Ergo
confortare et sta viriliter. Sicut enim
miles qui in bello sperat auxilium
domini sui tam diu pugnat quod di
u est aliquis liquor in eo: sic tu
sta firmiter et pugna. quia dominus
deus tuus dabit tibi auxilium cui
nullus potest resistere. Et quia paucum
habes numerum: honorabo et mul
tiplicabo te. Ecce amici mei is
ta videtis in me et scitis: et sic
stant ante me. Verba mea que
nunc dicta sunt complebuntur. Illi autem
numquam intrabunt in regnum meum.
quia diu ego sum rex non emendaverunt
se: nullus ei dabit celum nisi se
humiliantibus et penitentibus. Te vn
dit omnis exercitus. Laus tibi sit domine deus:
qui es sine principio et sine fine.

Verba exhortatoris virginis ad sponsam, qualiter suum filium debeat diligere super omnia, et qualiter in virgine gloriosa omnes virtutes et gratie concluduntur.

Mater loquebatur. **Capitulum xlij.** Ego habui tria quibus placui filio meo. Humilitatem: ut nulla creatura nec homo nec angelus esset humilior me. Secundo habui obedienciam: qua studui obedire filio meo in omnibus. Tercio habui precipuam caritatem. Ideo tripliciter honorata sum a filio meo. Nam primo facta sum angelis et hominibus honorabilior: ita ut nulla sit virtus in deo que non fulgeat in me. Licet ipse sit fons et omnium creator: ego autem sum creatura eius cui graciam suam concessit pre ceteris. Secundo pro obediencia tantam potestatem obtinui: quod nullus tam immundus peccator est si ad me cum emendacionis proposito convertit et cum corde contrito, quod non habebit veniam. Tercio propter caritatem sic deus appropinquat mihi quod qui videt deum videt me: et qui videt me, deitatem et humanitatem videre potest in me quasi in speculo et me in deo. Quicumque enim videt deum videt in eo tres personas: et quicumque videt me videt quasi tres personas. Nam deitas conclusit me in se cum anima et corpore: et implevit me omni virtute ut non sit virtus in deo que non splendeat in me: quamvis ipse deus sit pater et dator omnium virtutum. Sicut enim duo corpora insimul coniuncta quicquid unum recepit hoc recipit aliud: sic fecit deus mihi. Nam non est dulcedo que non est in me: quemadmodum aliquis habens nucleum et parte alteri communicat. Anima et corpus meum puriora fuerunt sole: et mundiora speculo. Unde sicut in speculo viderentur tres persone si astarent: sic in puritate mea videri potest pater et filius et spiritus sanctus. Ego enim habui filium in utero meo cum deitate. Nunc ipse videtur in me cum deitate et humanitate quasi in speculo: quia glorificata sum. Ergo sponsa filii mei stude sequi humilitatem meam: et nichil diligas nisi filium meum.

Verba filii ad sponsam qualiter ex modico bono homo ascendit ad perfectum bonum. et ex modico malo homo descendit ad summum supplicium. Capitulum xliij.

Filius loquebatur. Ex modico bono oritur quandoque magna merces. Dactulus minimi odoris est. et in fructu eius lapis est: si ponitur in pinguem terram pinguescit et fructificat. et crescit in magnam arborem: si autem ponitur in aridam terram arescit. Arida nimis est terra illa a bono que delectatur in peccato: in qua si semen virtutum seritur non pinguescit. Pinguis autem est terra mentis illius que cognoscit peccatum: et gemit se peccasse. In qua si ponitur lapis dactuli id est seritur severitas districti iudicii mei et potencie mee: radicatur tunc in mente radicibus. Primo cogitat se nichil posse facere sine auxilio meo: ideo aperit os

ad rogandū me. Scd̃o etiā īcipit
modicū dare eleosinā p noīe
meo. Tercio exoccupat se a ne
gocijs suis ad seruiēdū michi.
Deīn īcipit abstinē ī ieiunijs
et ī abdicacōe volūtatis ppe:
et hoc ē corpꝰ arboris. Post
ea crescūt caritatis rami: qn̄
oēs q̊s pt̄ trahit ad bonū. De
inde crescit fructꝰ. qn̄ etiā ali
os docet inquātū scit: et tota
deuocōe intēdit quo hōiem
meū possit ampliare. Tal' fruc
tus michi sūme placet. Sic
igit' ex modico bono ascēdit
ad pfectū'. qn̄ p̄mo radicat'
p modicā deuocionē. crescit cor
pus p abstinēciā. mltiplicat'
rami p caritatē: pinguescit fru
tus p p̄dicacionē. Sic modo
p modicū malū descēdit ad
sūmā maledictionē. ⁊ ad sū
mū suppliciū. Nunqd scis qd
ē grauissim̄ de hijs q̄ crescūt.
Certe hoc ē infans q̄ venit ad
partū et nō pt̄ nasci s; int' vis
cera mr̄is morit': et ex hoc ⁊
mr̄ rūpit' ⁊ morit'. quā pr̄ cū
filio defert ad sepulchrū ⁊ cū
putredīe sepelit. Sic dyabolꝰ
facit aīe. Aīa q̄ppe viciosa ē
q̄̄si uxor dyaboli cuiꝰ ī oībus
sequit' volūtatē: q̄ tūc ∂cipit
ex dyabolo qn̄ pc̄tm̄ placet
ei ⁊ gaudet ī eo. Sicut eī mr̄
ex modico semie qd' nō ē nisi
putredo ∂cipit ⁊ fructificat: sic
⁊ aīa cū delectat' in pc̄to mg̃
nū fructū facit dyabolo. In

format' mēbra et robur cor
pis: qn̄ pc̄tm̄ sup pc̄tm̄ addit'
et cotidie augmētat'. Augmē
tatis at' pc̄tis mater intumescit
volēs pare s; nō valet: q2 ∂sup
ta natura ī pc̄to tedio habet'
vita: et libent' vellet plꝰ per
care sed nō pt̄ nec pmittit' a
deo. Tūc adest tiōr q̄ nō pt̄
pficē volūtatē suā. Tūc abē
fortitudo ⁊ leticia: vndiq̧ est
dolor ⁊ sollicitudo. Tūc rūpit'
vent': qn̄ desperat se posse fa
cē bona. Tūc q̊ morit': qn̄ ı
blasphemat iudiciū dei ⁊ re
p̄hendit. Et sic ducit' a dya
bolo prē ad sepulchrū īferni:
ubi cū putredīe pc̄ti et filio
delectacōis praue sepelit' sine
fine. Ecce quo ex modico au
get' pc̄tm̄: et crescit ad dāpna
cione. Verba creatoris ad
sponsam. q̄lr' nūc despicit' et
vitupat' ab hoībz nō attedē
do qd fecit ex caritate monē
do ī pp̄hīs et etiā ip̄e paciēdo
p ipīs. nec cuīātes de eiꝰ ira
quā ∂t obstinato' exciūt cru
delit' corrigēdo. Caplm̄. xliiij.

Ego sū creator oīm
et dn̄s. Ego feci mū
dū: et mūdꝰ spnit
me. Ego audio de mūdo vocē
q̄̄i apis maioris: q̄ in t'ra ∂gre
gat mel. Nā sicut apis maior
cū volat stati ad t'rā se iterū de
pmit. et nimis rauca vocē e
mittit: sic ī mūdo nūc audio
vocē illā raucā dicēte. No cio.

Qd sequit post hec? Des qppe
ia clamat. no curo. Ve ho non
attedit nec curat. qd feci ex ca
ritate monedo i pphis. pdica
do p memetipsu: paciedo p
ipis. No curat qd feci i via
mea: corrigedo malos et io
bedietes. Videt se mortales
et icertos de morte: et no cu
rat. Audiut et videt iusticia
mea qua exercui ppt pcta in
pharaone et zodomitis: qua
feci i regibz et alijs pncipibz:
qua pmitto cotidie fieri i gla
dijs et alijs tribulacoibz: et hec
sut eis qi ceca oia. Ideo sicut
apes maiores volat ad qdcuz
volut. Volat qppe qnqz qi sal
ado qr supbia sua se eleuat:
s deprimut se citius qn ad lux
uria et gula sua veneriut.
Congregat et dulcedine: s si
bi ipis in tra. Ita ho laborat
et ogregat ad utilitate corpis
no aie: ad honore terenu no
etnu. Vertit sibi tpale i pe
na: illud qd ad nichil e utile
i suppliciu sempitnu. Ideo p
ter pces mris mee mittā a
pibz istis. a quibz exepti st a
mici mei q no st in mudo i
corpe voce mea clara q pre
dicabit miscdia: qua si audi
erit saluabut. Responsio
mris et agelor pphar aplor
et demonior ad deu pnte spo
sa testificado eius magnificencia
i creacoe et i incarnacoe et re
dempcoe. et qlr nuc hoies istis

oibz contradicut. et de seuero
eoru iudicio. Caplm. xlv.

Mater loqbat. Vesti te
sposa filij mei et sta
stabilis: qr appropi
quat tibi filius meus. Caro eius
fuit pressa qi i torculari. Sicut
i oibz mebris ho deliquit: sic
ipe filius meus i oibz satisfe
cit. Crines filij mei erat ex
tenti. nerui distenti. iucture ex
tracte de opaginibz. ossa lani
ata: manus et pedes ofixi: mes
turbabat. Cor dolore affice
bat. intestina ad dorsu otra
hebat: qr i oibz mebris pecca
uit ho. Dein loqbat filius as
tate celesti excercitu ait. Licet
oia sciatis i me: tn ppt ista
astate sposa mea loqr. Ero
a vob angeli dicite m. Qd e
hoc qd fuit sine pncipio et erit
sine fine? et qd e hoc qd oia
creauit et a nullo creatu e?
Dicite et phibete testimoniu.
Rnderut angeli qi una vo
ce dicetes. Dne tu es ille. Ph
bemus ei tibi testimoniu de trbz.
Pmo ei. qr tu es creator nr:
et oim q sut i celo et i terra.
Scdo. qr tu es sine pncipio et eris
sine fine: dnacio tua et ptas
tua etna. Sine te ei nichil
factu e: et sine te nichil fi pt.
Tercio testificam. qr oem ius
ticia et oia q facta st et futura
sut videmus i te: et oia sut i
pncia tua sine pncipio et sine
fine. Deinde dixit ad pphas

et ꝑ(ri)archas. Quero a vobis
q(ui)s deduxit vos de ſeruitute
i(n) lib(er)tate? Quis duxit cora(m) vo
bis aquas? Quis dedit vobis
lege(m)? Quis dedit vob(is) ꝓph(et)is sp(iritu)m
loque(n)di? Responderu(n)t ei. Tu d(omi)ne.
Tu dedisti lege(m): tu eduxisti
nos de ſeruitute: tu ſuſcitaſ
ti sp(iritu)m n(ost)r(u)m ad loque(n)du(m). Dein
ait ad m(at)rem. Dic teſtioniu(m)
veritatis q(uo)d ſcis de me. Resp(ondit)
illa. Anteq(uam) angel(us) miſſ(us) a te
veniret ad me: fui ſola cum
corp(or)e (et) a(n)i(m)a. Dicto a(utem) verbo
angeli corp(us) tuu(m) fuit i(n) me cu(m)
deitate (et) h(um)anitate: et ſe(n)ſi i(n)
meo corp(or)e corp(us) tuu(m). Ergo por
taui te ſine dolore: pepe(r)i
ſine a(n)guſtia. Ergo i(n)uolui te
pa(n)nis: paui te lacte meo: e
go fui tecu(m) a natiuitate uſq(ue)
ad morte(m). Dein ad ap(osto)los a
it dice(n)s. Dicite. q(ui)s e(st) ille que(m)
vidiſtis: audiſtis (et) ſe(n)ſiſtis?
Responder(un)t illi. Nos audiuim(us)
v(er)ba tua: (et) ſcripſim(us) ea. Nos
audiui(mus) magnalia tua cu(m)
dediſti noua(m) lege(m): cu(m) verbo
p(re)cepiſti demo(n)ib(us) (et) exieru(n)t:
cu(m) v(er)bo reſuſcitaſti mortuos
(et) ſanaſti infirmos. Nos vi
dim(us) te i(n) h(um)ano corp(or)e: nos
vidim(us) magnalia tua i(n) diui
na gl(or)ia cu(m) h(um)anitate. Nos
vidim(us) te tradi cu(m) [imicis] et pe(n)dere
i(n) ligno: nos vidim(us) in te
paſſione(m) amariſſima(m) et in
ſepulchro poſitu(m). Nos ſen
ſim(us) cu(m) reſurrexiſti: attrac

tauim(us) crines tuos et facie(m) tua(m).
Attractauim(us) loca vulneru(m) tu
oru(m) et me(m)bra tua. Tu come
diſti nobiſcu(m): et dabas collo
quia tua. Tu v(er)e es fili(us) dei (et)
fili(us) v(ir)gi(ni)s. Senſim(us) etia(m) cum
aſce(n)diſti ad dextera(m) p(at)ris cu(m)
h(um)anitate: ubi es ſine fine.
Deinde dixit d(eu)s ad ſp(irit)us i(n)
mu(n)dos. Licet in (con)ſcia(ntia) v(est)ra ce
latis v(er)itate(m): p(re)cipio t(ame)n vob(is)
dic(er)e. q(ui)s minuit p(otes)tate(m) v(est)ram.
Responderu(n)t ei. Sicut fures n(on)
ligno duro (con)fuent(ur) pedes eo(rum)
no(n) dicu(n)t v(er)itate(m): ſic nec nos
niſi coacti di(vi)na (et) t(er)ribili po
te(n)tia tua no(n) dicem(us) v(er)itate(m).
Tu es qui ad infernu(m) cu(m) for
titudi(n)e tua deſce(n)diſti: tu minu
iſti p(otes)tate(m) n(ost)ram in mu(n)do: tu
iu(s) n(ost)r(u)m de i(n)ferno ſuſcepiſti.
Cui ait d(omi)n(u)s. Ecce o(mn)es q(ui) habe(n)t
sp(iritu)m (et) no(n) veſtiu(n)t(ur) corp(or)e p(ro)hi
be(n)t m(ihi) teſtioniu(m) v(er)itatis: qui
a(utem) habe(n)t sp(iritu)m (et) corp(us) ſc(ilicet) ho(m)i
nes (con)tradicu(n)t m(ihi). Quida(m) a(utem) ſci
u(n)t (sed) no(n) cura(n)t: q(ui)da(m) a(utem) neſci
u(n)t ideo no(n) cura(n)t: (sed) dicu(n)t o(mn)ia
e(ss)e falſa. Iteru(m) ait ad a(n)gelos.
Iſti dicu(n)t teſtioniu(m) v(est)r(u)m eſſe
falſu(m). q(uia) no(n) ſu(m) creator nec o(mn)ia
ſciu(n)t(ur) in me: ideo diligu(n)t crea
tura(m) plus q(uam) me. Ad ꝓph(et)as a(utem)
ait. Vobis (con)tradicu(n)t. dice(n)tes lege(m)
e(ss)e vanitate(m): fortitudi(n)e v(est)ra
vos e(ss)e liberatos (et) ſollercia:
sp(iritu)m fuiſſe falſu(m) (et) vos (pro)pria
volu(n)tate locutos e(ss)e. Ad ma
tre(m) a(utem) ait. Aliq(ui) dicu(n)t te non

fuisse v'gine: alij me no supsis
se corp9 de te: alij sciut. s3 no cu
rat. Ad aplos at ait. Vobis x'
dicut. q2 dicut vos ee medaces.
lege noua ad nichil utile et
sine racione. Alij sut qui credut
ee veru: s3 no curat. Nuc igit
quero a vobis. Qs erit iudex
istoz? Rnderut ei oes. Tu ds
qui es sine pncipio & sine fie.
Tu ihesu xpe qui es cu pre.
tibi datu e oe iudiciu a pre:
tu es iudex istoz. Rndit dns.
Ego qppe sqrebar sup eos: ne
su iudex eoru. S3 licz oia pos
sim et noueri: tn vos dicite
iudiciu sup eos. Rnderut ei
Sicut totus mud9 in pncipio
mudi aquis diluuij perijt:
sic nuc e dign9 mudus iste
perire: q2 habudat nuc ma
gis iniusticia q iust. Rnd. dns.
Quia su iust9 & misericors
nec iudiciu facio sine misedia.
nec miam sine iusticia: ideo
adhuc semel ppt pces mris
mee & scoz meoz mitta mu
do misericordia mea. Si at
noluerit audie: tato seuerior
sequet' iusticia. ¶ Verba lau
dis mris & filij ad inuice pnte
sposa. et qlit' nuc xps ab hoi
bus inhonestis tpissim9 & vilis
sim9 reputat'. et dicit'. et de
etna taliu dapnacoe. Cam. xlvj.

MAria loqbat' ad fili
u dices. Benedict9
sis tu: q es sine pnci
pio & sine fine. Tu habuisti
corp9 decentissimu & honestissi
mu. Tu fuisti vir strenuissi9
et v'tuosissi9: tu fuisti dignis
sima creatura. Rndit filius.
Verba tua q pcedut de ore tu
o sut m suauissia: et delectat
intima cordis tanq potu sua
uissi9. Tu es m p oi creatura
suauissia. Sicut eni in speculo
diuse facies ssiderat': s3 nulla
magis placet q ppria: sic ego
licz scos meos diliga. te tn p
cipua dilcione diligo: q2 de car
ne tua genat9 su. Tu es quasi
mirra cui9 odor ascedit ad de
itate: et deduxit ea i corpus tu
u. Hic ide odor traxit corpus
tuu et aiam i deitate: ubi nuc
es cu corpe & aia. Benedicta
sis tu: q2 ex pulchitu'ne tua gaudet
et ex v'tute tua oes. qui inuo
cat te sincero corde liberant'.
In luce tua oes demones stre
miscut. nec audet ad tuu ful
gore subsiste: q2 semp volut
ee in tenebris. Tu dedisti michi
tplice laude: q2 dixisti me hre
honestissim corp9: scdo viru
strenuissim: tcio dixisti me
dignissim creaturaz. S3 hijs
tbz stradicut illi solumodo q
habet corp9 & aiam. Dicit ei
me habe corp9 ihonestu: viru
ee abiectissim: et creatura vi
lissima. Quid e ihonestas a
liud q alios pvocare ad pcc?
Sic dicit corp9 meu trahe ad
pcm. Dicit qppe pcm no ee
sic deforme ut dicit: nec tm

displicē deo. Nō enī inquit eet
aliqd n̄ deus vellet. nec aliq̄
ē sine ipo creatū. Quare ergo
nō debem̄ uti hijs q̄ facta sūt:
Fragilitas natē sic exigit: et
sic oēs ante nos vixerūt et
viuūt. Sic loquūt nūc mi
chi hoīes. Humanitate āt me
ā in q̄ verus deus int hoīes
apparui, qꝛ dissuasi pcām et o
tēdi q̄ ꝯfue ē dicūt ihonesta
tē: qi suasēi iutilitatē ꝛ iho
nestatē. Nichil qppe dicūt ho
nestū n̄ pcām: et qd placꝫ vo
lūtati eoꝝ. Dicūt etiā me vi
rū ee ꝑpissimū. Quid ē ei illo
ꝑpius qui cū loquēt vitate os
eius ꝯtundit lapidibꝫ: et ī faci
e cedit? Insup et audit obpro
briū dicēciū. Si eet virilis vi
dicarꝫ se. Sic faciūt m̄. Ergo lo
quor eis ꝑ doctores ꝛ scām scrip
turā: s; dicūt q̄ loq̄r mēdaciū.
Cōtūdūt os meū lapidibꝫ et
pugno: qn faciūt adulteriū.
homicidiū ꝛ mēdaciū. Et dicūt.
Si eet virilis si eet deus potē
tissim̄: vindicarꝫ trāsgressionē ta
lē. Ego āt suffero ꝑ paciēciā
meā: et audio cotidie eos di
cētes q̄ pena nō est etna nec
amara sicut dicit: ꝛ iudicāt
vba mea mēdaciū ee. Tercio
iudicāt me vilissimā creatūm
Qd ei abiectius ē in domo q̄
canis ꝛ muriulegus: ꝑ quibꝫ
q̄ ꝯmutare vellet libēter re
cipet equū. Sꝫ homo habꝫ me
deteriorē cane. Ad hoc ei ut ca

rēt cane nollet me recipe: et añ
q̄ carēt pelle pocius me abicēt
et abiurarꝫ. Que āt res tam
modica meū alludes cogitat ꝛ
ꝯcupiscat? Si ei me plus q̄ ali
ā creaturā estimaret: pl̄s me
diligent q̄ alia. Ipi nichil ha
bēt tā modicū qd nō diligūt
ꝑt me: de oībꝫ dolēt ꝑter de me.
Dolēt dāpna ꝓpia ꝛ amicoꝝ.
dolēt lesionē vnius vbi: dolēt
q̄ offendūt alios hoīes se ex
cellēciores: s; nō dolēt q̄ offen
dūt oīm creatorē. Quis est
hō tā abiectus q̄ si peterēt non
audiret: si darꝫ nō retribueret
aliqd ei: Ego āt sū abiectissim̄
et vilissim̄ ī ꝯspcū eoꝝ: qꝛ me
nullius boni reputāt dignū q̄
oīa bona dedi eis. Ergo mat
mea qꝛ tu plus de sapiā mea
ꝯgustasti. et nuq̄ de ore tuo n̄
vitas ꝑcessit: sic de ore meo nū
q̄ n̄ vitas ꝑcedit. Ergo excusa
bo me ī ꝯspcū oīm scōꝝ. Corā
ꝑmo qui dixit me corp̄s habē
indecētissim. ꝓbabo me vēaci
ter habē corp̄s honestissim sine
deformitate ꝛ pcō: et veniet
in obpbriū sempitnū qd oēs
videbūt. Illi āt qui dicebat
mea vba mendaciū et nes
cire utrū deus sim a nō, ꝓba
bo me vācit ee deū: et ipse
qi lutū defluet in ifernum.
Tercius āt qui iudicauit me
vilissimū ego iudicabo eū ad
etnā dāpnacionē: ut nuq̄ vi
deat gaudiū meū ꝛ glaz meā.

Deinde ait ad sponsã. Ista fir
mit in seruicio meo. Tu vest
ti qñ in quendã murũ: in quo
clausa nõ potis fugẽ nec fodẽ
fundamẽtũ. Suffer ergo mo
dicã tribulacionẽ voluntarie:
et senties et'nã requiẽ in bra
chio meo. Tu nosti voluntatem
patris: tu audis vba filij: et se
tis spm meũ. Tu habes ↄsola
cionẽ et delectacionẽ ĩ allocu
ciõe meis mee et scõꝝ meoꝝ:
ergo sta firmit'. Alioquĩ sen
ties iusticiã meã: ꝑ quã coge
ris facẽ q̃ nũc moneo beniuole.

Verba dñi ad sposã. de legis noue adiectiõe. et qualiter nũc ipa lex reprobat' et ↄtempnit' a mũdo. et quod mali sacerdotes nõ sũt dei sacerdotes s; dei ꝓditores. et de malediccione taliũ et dãpnaciõe. Caplm. xlvij.

Ego sũ deus ille qui
olim dicebat' deus
abrahã deus ysaac. et deus
iacob. Ego sũ deus q̃ dedi le
gẽ moisi. Hec erat qñ vestis.
Sic eñ mater q̃ habet infantẽ
ĩ ventre ꝑpat vestes puero:
sic deus ꝑparauit legẽ: q̃ non
erat ñ vestis et ũbra et figura
futuroꝝ faciẽdoꝝ. Ego aũt ves
tiui me et inuolui me ĩ istis ves
tibꝫ legis. Deinde sicut crescẽte
puero mutat' habitꝰ antiquꝰ
et assumit' nouꝰ: sic ego ↄple
ta et deposita veste antique
legis assũpsi nouã vestẽ id
ẽ nouã legẽ: et dedi oĩbꝫ qui
voluerint habẽ vestes meã.
Vestis aũt ista nõ est stricta
vl' difficil': s; vnicuiq; mode
rata. Nõ eñ ꝑcipit nimis ieiu
nare vl' laborare vl' se occidẽ.
vl' aliq̃d ult' possibilitatẽ facẽ:
s; ꝓficua ẽ ad aiãm et ad cor
pus moderãdũ et castigãdũ
apta. Corpꝰ eñ cũ nimiũ pec
catũ adheret: ipsũ pctm corpꝰ
ↄsumit. In lege ergo noua du
o inueniũt'. Primo districta te
pancia. et rectꝰ usꝰ oĩm rerũ
aĩe et corporis. Scdo facilitas ser
uãdi legẽ: qz qui nõ pt stare
in vno pt in alio. Ibi inueit'
q̃ q̃ nõ pt ẽẽ virgo: licite pt ẽẽ
in ↄiugio. Qui cadit: potest
resurgẽ. S; lex ista nũc rep
bat' et ↄtẽpnit' a mũdo. Di
cũt eñ legẽ ipsã strictã ẽẽ. g
uẽ et deformẽ. Strictã dicũt
eã: qz lex ꝑcipit ↄtentari ne
cessarijs ~~et necessarijs~~ et fugẽ
supflua: ipi aũt volũt habẽ
oĩa ext' racionẽ q̃i iumẽta
sup vires corporis. ideo strcta
ẽ eis. Dicũt eã scdo ẽẽ g'uẽ:
qz lex dicit voluptatẽ cũ ra
ciõe habẽ et tpibꝫ ↄstitutis:
s; ipi volũt ꝑficẽ suã volup
tatẽ plus q̃ꝑ expedit et plus
q̃ꝑ ↄstitutũ ẽ. Tercio dicũt e
am ẽẽ deformẽ: qz lex iubꝫ
diligẽ humilitatẽ et deo omẽ
bonũ ascribẽ: ipi aũt volũt
de donis a deo datis supbie
et se extollẽ. ideo ẽ eis defor
mis. Ecce sic ↄtẽpta ẽ vestis

mea. Ego oīa p̄ora ꝯpleui
⁊ icepi noua: qꝛ antiq̄ nimis
erāt difficilia ut durarent
usq̄ quo venire ad iudiciū:
ſꝫ vilit' p̄ciceruīt veſte q̄ tegit
t' aīa · id ē fide recta. Insup
et p̄am p̄ctō addūt: qꝛ me
voluīt etiā p̄dē. Aliqd da
uid dicit ī pſalmo: Qui e
debat panē meum: cogi
tauit adu'ſū me p̄dicionē
In ill' v̄bis volo te duo no
tare. Primo qꝛ nō dicit co
gitat ſꝫ cogitauit. Scd'o qꝛ
nō notat ibi n̄ vnū hoīem
q̄ p̄didit. Ego at̄ dico qꝛ ipi
ſūt p̄ditores mei q̄ ſūt ī p̄
ſentī: nō qui fuerāt vl' qui
futuri ſūt. ſꝫ qui iā viuūt
Ego etiā dico qꝛ nō ſolū v
nus hō: ſꝫ qꝛ multi ſūt. Sed
tu forte potes q̄re a me.
None duo ſūt panes. vn'
inuiſibilis ⁊ ſpūal' q° viuūt
angeli ſcī: ſcd's de t̄ra quo
veſcūt' hoīes: Sꝫ angeli et
ſcī nichil aliud volūt · n̄ iuxta
tuā volūtate: et hoīes nichil
aliud p̄nt · n̄ ſicut tibi placu
erit. Quo ergo p̄nt te p̄dē:
Rndeo tibi audiēte celeſti exītu
meo: qui oīa ſciūt ⁊ videt ī
me. ſꝫ p̄p̄t' te ut ſcias. Vē du
plex ē panis. vn' āgelorū
qui comedūt ī regno meo
ut ſacient' ineffabili gl'ia
mea: Ipi eni me nō p̄dūt. qꝛ
nichil aliud volūt n̄ ſicut ego.
Sꝫ illi me p̄dūt q̄ comedunt

panē meū in altari. Ego vē
ſū ille panis. In pane illo vi
det' t̄ra. figura ſapor ⁊ ro
tūditas. Ego vē ſum panis.
Ego naq̄ ſicut panis habeo
ī me t̄ra: ſaporē. figura ⁊
rotūditatē. Saporē: qꝛ ſicut
ſine pane oīs cibus ē q̄ī in
ſipid' et q̄ī nulli' ꝯfortacōis:
ſic ſine me oē q̄d'cūq̄ ē. ē iſi
pidū et oē īfirmū et iane.
Ego ·habeo· etiā figurā panis: qꝛ de
t̄ra ſū. Ego eī ſū de m̄re v̄gīe: ·i· de t̄ra.
m̄r de adam: adā' t̄. Habeo etiā
rotūditatē ubi nec inenit'
finis nec p̄ncipiū: qꝛ ego ſū
ſine p̄ncipio ⁊ ſine fine. Nul
lus p̄t ꝯſiderare vl' inuenire
finē vl' p̄ncipiū in ſapiēcia
mea potēcia vl' caritate. Ego
ſū int' oīa et ſup̄ oīa ⁊ extra
oīa: etiā ſi aliq̄s volaret q̄ſi
ſagitta ſine ceſſacōe ī p̄petuū:
nūq̄ inueniꝫ finē vel p̄fūdū
ī potēcia ⁊ v̄tute mea. Pt'
iſta ergo tr̄a ſcꝫ ſaporē ⁊ figu
rā ⁊ rotūditatē ego ſū panis
ille q̄ in altari panis videtur
⁊ ſentit': ſꝫ ī corp' meū q̄d cru
cifixū ē ꝯūtat'. Sicut eī aliqd'
aridū cito aſſūptū ſi igni ad
mouet': cito ꝯſumit' ⁊ nichil
remanet de figura lignoꝝ.
ſꝫ totū ē ignis: ſic dictis v̄bis
illis ſcꝫ hoc ē eni corp' meū.
q̄d p̄us fuit panis fit ſtatim
corp' meū: nec icendit' ſicut
ligna igne. ſꝫ deitate mea. Iđo
q̄ comedūt panē meū p̄dūt

me. Que at̄ potit ee abhor
nabilior infectio? q̄ illa vbi
aliq̄s interficit seipm̄? Aut q̄
deterior ꝓdicio? q̄ ubi duo ī
dissolubili vinculo iuncti. aliq̄
aliu ꝓdit. ut puta coniuges? Q̄
at̄ facit consors? cū ꝓde volūt
consorte? Hec dicit ei sub simula
cōe. Eamꝰ ad locu illu: ut ī
pleā tecū volūtatē meā. Illa
at̄ in vera sīplicitate pata ad
oēm volūtatē consortis: vadit
cū eo. Sz cū oportunū tēpꝰ ⁊
locū īuenit: ꝓdit cōt eā tria
īstrumēta ꝓdicōis. Aut eni
habet aliq̄d ita ponderosū qd̄
vno ictu ītficit eā: aut ita acu
tū. qd̄ statī intrat ī viscera:
aū aliqd̄ quo suffocat et inclu
dit statī spūs vitalis. Cū at̄
mortua fuit cogitat ꝓditor
apud se. Huic male fecī: si a
ptū et publicū erit facinꝰ me
um: condēpnabor ad mortem.
Ideo vadit et ponit corpꝰ illꝰ
consortis sue mortue ī occulto
loco: ne detegat pctm̄ suū.
Sic faciūt nūc sacdotes m̄:
qui ꝓditores mei sūt. Ipi ei
et ego vno vinculo ligati. Cō
sumut pane ⁊ ꝓferendo v̄ba
faciūt inde corpꝰ meū verū:
qd̄ de v̄gīe sūpsi. Hoc nō pnt
oēs angeli facē: q̄ sacdotibz
solis illā dignitatē dedi. ⁊ ad
sūmos ordines ipos elegi. Sz
ipi faciūt m̄ sicut ꝓditores.
Nā ostēdut m̄ faciē letā ⁊
bladā: et ducūt me ī occultū

locū ut ꝓdat. Sacdotes ipi os
tendut tūc m̄ faciē letā: cū
vident esse boni ⁊ sīplices. Du
cūt me ī conclaui cū procedunt
ad altare: tūc ego patus sū
q̄i sposa facē oēm volūtatē
eoꝝ. Sz ipi ꝓdūt me. Pmo
adhibet michi ponderosū:
q̄n diuinū officiū qd̄ dicunt
m̄. ē eis onerosū ⁊ grue. Ma
gis eī loquūt centū v̄ba p
mūdo: q̄ p honore meo vnū.
Magis daret centū marcas
auri p mūdo: q̄ vnū dena
riū p me. Magis centies la
boraret p ꝓpria utilitate et
mūdi: q̄ semel p meo honōe.
Hoc one deprimūt me: quasi
mortuꝰ sim a cordibz eoꝝ.
Scdo pungūt me q̄i ferro acu
to qd̄ intrat ī viscera: q̄n sa
cerdos accedit ad altare et
cogitat se peccasse ⁊ penitet
habēs firmā volūtatē non
peccādi. Iterū pacto officio
cogitādo secū bene penitet de
pctō. Sz nō relīquā illā a me
cū q̄ peccaui: ita q̄ nō āplius
faciā. Isti q̄i ferro acutissimo
me pungūt. Tercio q̄i suffocāt
spūs: cū cogitat sic. Bonū ⁊ de
lectabile ē cū mūdo ee: bonū
ē luxuriari ⁊ nō possū cōtinē:
faciā volūtatē meā ī iuuen
tute: cū at̄ senuerī tūc absti
nē volo: et me emēdare. Et
ex ista pessima cogitacōe suf
focant spūs. Sz querit quo u
tiqꝫ cor eoꝝ sic frigidat et re

pescat aīa ab oī bono ut nūq̄
mlefieri possit? ā resurge ad
meā caritatē? Sicut eī ex gla
cie etiā si adhibeat ignis nō
surgit flama s̄ liquescit? sic
isti etiā si dedero eis grām ꝫ
meā et audierit v̄ba amoni
cōis nō tn̄ exurgūt ad viam
vite: s̄ carent ꝫ deficiet ab oī
bono. Sic ergo ꝑdut me ex
eo scꝫ ꝙ ostendūt se simplices
et nō sūt: et ꝙ grauāt vel
tbant ex honore meo quo de
bent delectari? et ex eo etiā
ꝙ habet volūtate peccandi:
et ꝙ ꝑmittūt se usqꝫ ī finem
peccaturos. Tuc etiā qī absco
dūt me. et ponūt me ī loco
occulto: qn̄ cogitāt apud se sic.
Scio me peccasse? si abstineo
a sacrificio: ꝯfundor ꝫ diiudicor
ab oībꝫ. Et accedūt ad altare ī
pudent. et ponūt me ante se
et tractāt me verū deū ꝫ hoī
nē? cū quibꝫ sū qī in occulto
loco: qꝛ nullꝰ scit nec ꝯsiderat
ꝙ̄ praui ꝫ deformes sūt āte
quos iaceo qī ī occulto deus.
Quia etiā si pessīꝰ hō fuerit
sacdos et dixit v̄ba illa. hoc
ē corpꝰ meū. ipē ꝯsecrat ve
rū corpꝰ meū: et iaceo ante
eū verus deus ꝫ homo. Sꝫ cū
ipē applicuerit me ad os suū
tūc ergo desū ꝑ grām cū dei
tate ꝫ huānitate mea ab ip
so: forma āt panis ꝫ sapor
remanet sibi? nō ꝙ nō veā
cit tm̄ ibi ita cū malis sicut

cū bonis ꝑpt sacmēti īstitui
onē: s̄ qꝛ silem effectū nō hn̄t
boni ꝫ mali. Ecce tales sacdo
tes nō sūt mei sacdotes: s̄ ve
ri ꝑditores. Ipī eī me vēdūt
sicut iudas et ꝑdut. Ego ꝯspicio
paganos et iudeos? s̄ nullos
video eis deteriores: qꝛ ipī sacer
dotes sūt ī pctō eodē quo ceci
dit lucifer. Nūc etiā dico tibi
iudiciū eoꝝ: ꝫ cui siles sūt. Ho
rū iudiciū ē maledictio sicut
maledixit dauid eos q̄ nō obe
diūt deo? qui cū eēt iustus ꝑpha
et rex nō maledixit ex ira vl'
mala volūtate vl' īpaciētia:
s̄ ex iusticia. Sic ego q̄ melī
or sū dauid. maledico eis q̄ sūt
sacerdotes nō ex ira vl' mala
volūtate: s̄ ex iusticia. Male
dictū sit ergo oē qd' de tr̄a ad
utilitatē suā receperit: qꝛ nō
laudat deū creatorē suū q̄ de
dit eis hec. Maledictꝰ sit cibꝫ
et potꝰ eoꝝ q̄ intrat ī os eoꝝ:
qui pauit corpꝰ ī cibū vermiū.
et aīam ad īfernū. Maledcm̄
sit corpꝰ eoꝝ qd' resurget ī inf
no sine fine arsurū. Maledcā
sint āni eoꝝ: quibꝫ vixerūt ī
utilit'. Maledicta sit hora que
īcipit eos ī inferno. ꝫ nūq̄ fini
et. Maledicti sūt oculi eoꝝ:
quibꝫ viderūt lumē celi. Male
dicte sūt aures eoꝝ: quibꝫ au
dierūt v̄ba mea ꝫ nō curabat.
Maledictꝰ sit gustꝰ eoꝝ: quo
gustauerūt dona mea. Male
dictꝰ sit tactꝰ eoꝝ: quo tractaue

rūt me. Maledictꝰ sit odoratꝰ
eoꝝ quo odorauerūt delectabi
lia: et me neglexerūt delecta
biliorē sup oīa. Sz querit: quo
maledicent? Utiqȝ maledictꝰ
erit visꝰ eoꝝ: qꝛ nō videbūt
visionē dei in se: sz tenebras
et penas inferni. Maledicte
sūt aures eoꝝ qꝛ nō audient
vba mea: sz clamorē ⁊ horro
rē in iferno. Maledcꝰ ē gustꝰ
eoꝝ. qꝛ nō gustabūt de bonis
meis etnis ⁊ gaudiū: sz ama
ritudinē etnā. Maledictꝰ ē
tactꝰ eoꝝ: qꝛ nō tractabūt me.
sz ignē ꝑpetuū. Maledictꝰ ē
odoratꝰ eoꝝ. qꝛ nō odorabūt
odorē suauissimū illū in regno
meo excedentē oīa aromata:
sz fetorē in iferno habebūt ama
riorē felle. et peiorē sulphure.
Maledicti sit a celo ⁊ tra ⁊ ab
oībus creaturis isensatis: qꝛ
ipi obediūt deo et laudant:
et isti spreuerūt me. Ppterea
iuro ī vitate mea q̄ sū vitas:
qꝛ si sic moriāt et ī tali dispo
sicōe q̄ nūc ↄstituti sūt: nūq̄
caritas mea nec vtꝰ ↄcludet
eos in se. sz sine fine dapna
bunt. ¶ Qualit celi exercitu
⁊ sposa pn̄tibz deitas loqt
huanitati cont xpianos sic
deus moysi ↄt ꝑplm. et q̄lit
maledicti sacdotes diligūt
mūdū ⁊ despiciūt xpm. et
de eoꝝ maledcōne
⁊ dapnacōe. C. xlviij.
Uidebat exercitus
magnꝰ ī celo: ad quē dixit ds.
Ecce audiētibz amicis meis q̄
oīa scitis et itelligitis ⁊ videtis
ī me. loquor ꝑpt ista sponsā
meā q̄ hic astat. Ecce quadmo
dū aliqs ad semetipsū: sic de
itas mea loqt ad huanitatē
meā. Moyses fuit cū dn̄o in
mōte q̄dragīta diebz ⁊ noctibz:
quē cū ꝑpls abeē tam diu vidis
sent receperūt aurū ⁊ piecerūt
ī ignē: et inde ↄflatꝰ ē vitulꝰ
quē vocauerūt deū suū. Tūc
dixit dn̄s ad moysen. Plus
peccauit: ego delebo eū sicut
aliqd abradit de libro. Rndt
moyses. Non dn̄e mi. Recor
dare qꝛ fecisti eis mirabilia:
et eduxisti eos de mari rubro.
Si deleueris eos: ubi ē tūc ꝓ
missio tua? Ne q̄so facias hec:
qꝛ tūc dicent inimici tui. Ma
lus ē ds isrl: q̄ eduxit ꝑplm de
mari. ⁊ interfecit eos in deserto.
Et placatꝰ ē de vbis istis. Ego
sū moyses ille ī figura. Deitas
mea loquit ad huanitatē: qi
ad moysen dicēs. Uide qd ꝑpls
tuus fecit: quō ↄtēpsit me.
Oēs xpiani iterficient: ⁊ de
lebit fides eoꝝ. Rndit huā
nitas mea. Nō dn̄e. Recorda
re qꝛ eduxi ꝑplm ꝑ mare ī sā
guie meo: qm̄ a plāta pedis
usqȝ ad vticē laceratꝰ sum.
Ego ꝓmisi eis vitā eternā.
Miserē eis ꝑpt passionē meā.
Hijs auditis placata ē deitas
et vbis istis: et ait. Fiat vo

lutas tua: qr tibi oe iudicium
datu e. Ecce amici mei: qlis
caritas. Sz nuc cora vob ami
cis meis spualibz scz angelis
et scis. et cora amicis meis cor
palibz qui sut i mudo q tn
no sut i mundo n corpe. dico
vor: qr pplus meus collegit lig
na et incedit igne et piecit i
eu auru. et inde surrexit eis
vitul9 que adorat ut deu. Ipe
stat qi vitul9 sup qtuor pe
des: habes caput cu gutture
et cauda. Moyse at tardate
in monte: dixit ppls. Nesci9
qd acciderit ei. Et displicuit
eis q eduxit eos de captiuita
te: dicetes. Queram aliu deu:
qui nos precedat. Sic nuc faciut
m isti malediti sacdotes. Dicut
ei Tu nos magis austiore vi
ta agim9 q alij: aut q mer
ces nra. Meli9 e nob ee in
pace nra et voluptate. Dili
gim9 ergo mudu: de q certi
sum9. De pmissioe ei ei9 icti
sum9. Dein colligut ligna:
id e oes sens9 suos applicat ad
amore mudi. Incedut ergo
igne: cu volutate pfecta ha
bet ad mudu. Ardet at cum
voluptas feruet i mete: et
pcedit i actu. Postea piciunt
auru id e oem caritate et hono
re que m deberet face faciut
p mudi honore. Tuc surgit
vitul9: id e cplet9 amor mudi.
Qui habet qtuor pedes: scz ac
cidia. ipaciecia. gaudiu sup

fluu. et auaricia. Ipi ei sacdo
tes qui debent ee mei. accidi
osi sut ad honore meu: ipaci
etes ad ferendu: nimij cu gau
dio: et nuq ctentat de obla
tis. Iste vitul9 habet eciā ca
put et gutture. id e volutate
ad oem gula: ut nuq saciari
possit eciā si ifluerz totu mare.
Cauda vo hui9 vituli e ma
licia eoz: qr nulli pmitteret
posside bona sua si posset. Vol
unt et subiciut oes q seruiut
m exeplo suo pprio et ctepti.
Talis amoris vitul9 e i cordi
bus eoz: ad tale gaudet et de
lectat. De me sicut illi de moy
se cogitat. Diu iquiut defuit:
vba sua videt vana et opa
onerosa: habeam voluptatem
nram. Potestas nra et volup
tas sit deus nr. Nec i hijs co
tetant nec ex toto me obli
uiscut: sz hnt me p ydolo.
Gentiles colebat ligna et la
pides: et hoies mortuos. Int
quos colebat vnu ydolu noie
beelzebub: cui9 sacdotes offe
bat ei thus et faciebat ei ge
nuflectioes et clamores lau
dis. Totu eciā qd de sacficio e
oz erat utile cecidit i terra:
et aues et musce comederut
illud. Oia at q utilia erat: sa
cerdotes reseruabat sibi. Ipi
aut clauserut porta sup ydolu
suu: et psonalit seruabat cla
ue. ne quis ali9 igredet. Sic sa
cerdotes faciut m isto tepore.

Ipi offerūt m̄i thus. id ē loquū
tur & p̄dicāt v̄ba pulchra ad lau
dē p̄p̄ria: et ad habēdū aliqd̄ tē
porale nō ex caritate mea. Ido
sicut odor thuris nō capit̄. s̄z sē
tit̄ & videt̄: sic v̄ba eoꝝ nō ve
niūt ad p̄fectū aīarū. ut radi
cari vel teneri p̄nt corde: sed
audiūt solū° v̄ba et ad tēpus
delectari videt̄. Offerūt p̄ces
s̄z nullomō m̄i placabiles: sicut
illi qui clamāt ore laudē et si
let corde. Stāt q̄i iuxta me ore
clamātes: s̄z corde cōtinua agūnt
m̄ūdū. Si ei deberet loq̄ hoī a
licui9 dignitatis: cor haberet
cū locucōe ne deuiaret in lo
quēdo. ne forte ī aliq̄bz nota
rent̄. Apud me āt orāt sacer
dotes q̄i hoīes qui sūt ī extasi
qui aliud loquūt̄ ore & aliud
habet in corde: de quoꝝ v̄bis
auditor nullā p̄t habē cōtinuē. Flectūt genua m̄i idē hu
militatē & obediēciā p̄mittūt m̄i:
s̄z vē humiles sūt q̄i lucifer: obe
diētes sūt desideriis suis. non
m̄i. Claudūt eciā sup me: et
p̄sonalit̄ habet clauem. Tūc
aperiūt sup me & laudāt: qn̄
dicūt. Fiat volūtas tua: sicut
ī celo & in t̄ra. S̄z claudūt sup
me qn̄ volūtas eoꝝ p̄ficitur:
mea āt q̄i clausi hoīs & nulli
potētis. q̄ nec audiri nec vi
deri p̄t. Seruāt p̄sonalit̄ cla
uē: tū eciā alios qui volūta
tē meā facē volūt retrahūt ex
emplo suo: et si posset. libet̄
eciā p̄hibent ne volūtas mea
egredet̄ & p̄ficet̄ n̄ iuxta vo
lūtatē eoꝝ. Deīn in sacificio
custodiūt oīa q̄ sūt eis neciā
et utilia: et oēm honorē & de
bitū suū exigūt. S̄z de corpe
hoīm qd̄ cadit in t̄rā p̄ mortē
p̄ quo potissim sacificiū offer
re tenent̄. q̄i inutile iudicāt
tradētes muscis id ē v̄mibz.
De debito āt ei9 id ē de salute
aīe mīnū curāt n̄ attendūt.
S̄z q̄d dictū ē moysi. Interfice
eos q̄ hoc ydolū fecerūt. Ubi
si aliqui sūt infecti: nō tn̄ oēs.
Sic nūc veniet v̄ba mea q̄
occidet eos: alios ad corpus
et aīam p̄ etnā dapnacionē:
alios ad vitā ut cōuitant̄ et
viuāt: alios ad celerē mortem
q̄ ipi sacdotes sūt m̄i oīno odi
osi. Et cui eos similabo: Ipi
vē sūt sīles fructui spine: q̄ ex
terius et rubicūd9: intus vō ple
n9 ē immūdicia et aculeis. Sic
ipi accedūt ad me q̄i hoīes cali
cidi caritate. et mūdi videt̄
hoībz: s̄z intus pleni sūt oī spur
cicia. Hic fructus si ponat̄ in
t̄ra: inutzalie spine succrescūt.
Sic ipi ī corde q̄i in t̄ra occul
tāt pctā sua & malicias: et sic
radicāt in malo q̄ eciā nō e
rubescūt foras p̄due & glori
ari de pctō suo: unde alij nō
solū sumūt occasionē peccādi.
s̄z eciā c̄fuūt vulnerāt ad aī
mā. cogitātes sic feci. Si sac
dotes hoc faciūt: mlt̄o magis

nobis ē licitu. Ipi qppe nō so
lu̅ fructu̅. ȝ eciā spine siles
sūt: q̄ dedignāt tangi correcti
oi̅bȝ et amonicoibȝ: et nullos
reputāt seipis sapiēciores: ȝ
oia posse fac̄e q̄ volūt. Ideo
uiuo ī deitate et hu̅anitate mea
angelis oi̅bȝ audiētibȝ. q̄ fra
ngam ostiu̅ qd clauserūt sup vo
lūtatē meā et ipa̅ ꝯplebit: et
volūtas eoꝝ ānichilabit. et clau
det' sine fine ī pena. ꝑtea
sicut āntiquitꝰ dictu̅ ē: incipiā
iudiciu̅ meu̅ in clero ꝛ ab al
tari meo. ¶ Verba xp̄i ad spō
sa. q̄lit' xp̄s assilat' moysi in
figūa educenti ꝑplm de egipto.
et q̄lit' maledicti sac̄dotes q̄s
loco ꝑphaꝝ in maiores ānicos
elegit nūc clamāt discede a
nob. Caplm xlix.

Filiꝰ loquebat'. Ego simi
lain me ꝑius moysi
in figura. q̄ cū educēt ꝑplm sta
bat aqua a dextris ꝛ a sinistrīs.
Ego āte sū ille moyses ī figū.
qui eduxi ꝑplm xp̄ianu̅ ꝛ a
perui eis celu̅. et ondi eis vi
a. Sȝ nūc elegi m̄ alios ānicos
ꝑphis speciaiores ꝛ secrecio
res videlicȝ sac̄dotes q̄ nō so
lu̅ v̄ba mea audiūt ꝛ videt
cū meipm videt: ymo eciā
tractāt me manibȝ suis. qd
nullꝰ āgeloꝝ vl' ꝑphaꝝ facere
poterat. Isti sac̄dotes q̄s loco
ꝑphaꝝ ī amicos elegi clamāt
ad me nō cū tali desiderio et
caritate q̄lu ꝑphē: ȝ clamant

duabȝ ꝯtrīis vocibȝ. Non ei cla
mat sicut ꝑphē veni dn̄e q̄ dul
cis es: ȝ clamāt recede a nobis
q̄ v̄ba tua sūt amara. ꝛ opera
tua ꝯtra ꝛ scādalu̅ nobis fac
ut. Ecce maledicti sac̄dotes q̄d di
cūt: Ego sto ante eos q̄i ouis mi
tissima. de q̄ sumūt lanā ad ves
tiendu̅ et lac ad reficiendu̅: ꝛ
adhuc ꝑ tanta dilcione abhor
nant' me. Ego sto ante eos
q̄i hospes qui dicit. Amice
da m̄ necessaria vite quibȝ
indigeo. et recipe m̄cedē op
timā a deo. Sȝ ipi ꝑ ouis sim
plicitate repellūt me q̄i lu
pū insidiātē ouibȝ pristami
lias: et ꝑ hospitalitate ꝯfun
dūt me q̄i ꝑditorē indignu̅
hospicio. et colligē me rennuūt.
Sȝ qd facturꝰ ē hospes repul
sus: Nunquid debet ꝑducere
arma cont' domesticu̅ repel
lētē se: Nequaq̄. Hoc non ē
iusticia. Quia possessor su̅
pt dare ꝛ negare sua cui vo
luit. Ad ergo hospes facturꝰ
ē: Utiq̄ tenet' dic̄e repellen
se. Amice q̄ tu nō vis colligē
me: vadā ad aliu̅ q̄ faciet mi
sedia̅ meā. Qui veniēs ad
aliū audit ab illo. Benene
nisti dn̄e mi. Oia mea tua sūt.
Tu sis nūc dn̄s: ego aūt volo
ēē seruꝰ tuus ꝛ hospes. In ta
li hospicio ubi ego tale vocē
audio placet m̄ habitare. Ego
qppe sū q̄i hospes repulsꝰ ab
hoibȝ. Sȝ licȝ ubiq̄ possu̅ m̄

gredi p potēciā. tū dictāte uis
ticia non ingredior n̄ ad eos
qui bona volūtate me tanq̄
veru deu nō q̄i hospite suscī
piut: et q̄ volūtate sua ī ma
nꝰ meas relinquūt. ¶ Verba
mris ⁊ filij bndictionis ⁊ laudꝭ
ad inuicē. et de gr̄a a filio mri
ꝯcessa ī purgatorio existētibꝫ.
et ī isto mūdo manētibꝫ. Caᵐ.

Mater loqbat̄ ad .1.
filiu dicēs. Bene
dictu sit nomē tu
ū fili mi sine fine: cu deita
te tua q̄ ē sine pncipio ⁊ sn̄
fine. In deitate tua st̄ tria
mirabilia: scꝫ potēcia. sapia
⁊ v̄tus. Potēcia tua ē q̄i ignis
ardētissiꝰ: ante cuiꝰ faciē oē
qd̄ ē firmū ⁊ forte tanq̄ stra
mē desiccatū ī igne reputa
tur. Sapia tua ē q̄i mare qd̄
p magnitudīe exhauriri non
pt̄: qd̄ etiā cū excrescat ⁊ ef
fluit. valles ⁊ mōtes operit.
Sic sapia tua ꝯphendi et in
uestigari nō pt̄: q̄ sapiēter
creasti hoīem ⁊ ꝯstituisti eū
sup oēm creaturā tuā: qua
sapiēter disposuisti aues in
aere. bestias in t̄ra. pisces ī
mari: et vnicuiq̄ꝫ dedisti tē
pus suū ⁊ ordinē: qua mira
bilit̄ das oībꝫ vitā ⁊ aufers:
qua sapiēt̄ nō supbientibus
das sapiam ⁊ aufers a su
pbis. Virtꝰ tua ē q̄i lumen
solis qd̄ lucꝫ in celis: ⁊ terrā
sua luce replet. Sic v̄tꝰ tua

supera ⁊ infera saciat: et
oīa replet. Ideo sis tu bn̄
dictꝰ fili mi: q̄ es deus meꝰ
⁊ dn̄s meus. Rn̄dit filius.
Rima mr̄ mea v̄ba tua
dulcia sūt m̄i: q2 de aīa tua
pcedūt. Tu es q̄i aurora
pcedēs cū serenitate: tu tra
diasti sup oēs celos. Lux tu
a ⁊ sēnitas tua excessit ō
nes angelos. Tu attraxisti
ad te sēnitate tua solē ve
rū ī ē deitatē meā. in tm̄ q̄p
sol deitatis mee veniēs ī te.
fixit se ī te: ex cuiꝰ calore
es calefacta sup oēs creatu
ras caritate mea. Ex cuiꝰ splē
dore illūinata es plus oībus.
sapiā mea tenebre t̄re fugate
sūt. et oēs celi illustrati sūt p
te. In v̄itate mea dico q̄ puri
tas tua q̄ m̄ sup oēs āgelos pla
cuit traxit deitatē meā in te:
ut ex calore sp̄s īflāmareris.
quo deū verū ⁊ hoīem ī utō
tuo ꝯclusisti. quo illūinatꝰ ē
hō ⁊ angeli letificati sūt. Ido
bndicta sis tu a bndc̄o filio tu
o. Ppt̄ea ⁊ nulla erit peticꝰ
tua ad me. q̄ nō exaudiat. Et
p te oēs qui petūt misc̄diā cū
volūtate emēdādi. gratia ha
bebūt. Quia sicut pcedit calor
a sole: ita p te oīs mīa dabit̄.
Tu eni es quasi fons largiflu
us: de quo mīa miseris fluit.
Rn̄dit mr̄ iterū filio. Oīs
v̄tus ⁊ gloria sit tibi fili mi.
Tu eni es deus meus ⁊ mīa:

a te ē oē bonū qđ habeo. Tu
es q̄i seme qđ non ē semiatū:
et tn̄ creuit et dedit ex se fruc
tū cētesimū ^et^ millesim. De te
pcedit oīs mīa. q̄ qz inuiabil
et icōmbil ē bn̄ signari pt ī
cētenario nūo in quo notat
pfcīo: qz a te ē oīs pfcīs ⁊ p
fectio. Rndit mīr filiꝰ. Be
nr̄ bene similasti me semi
qđ nō seminabat et tn̄ creuit.
qz cū deitate veni ī te et hu
manitasmea nō ex ɔmixtiōe
seīnabat: et tn̄ creuit in te.
ex q̄ oībz pfluxit mīa. Sđo bn̄
dixisti. Nūc ergo qz p dulcissīa
v̄ba oris tui t̄his mīam a me:
pete qđcūqz vis ⁊ dabit tibi.
Rndit mater. Fili mi. qz mi
scdia a te ɔsecuta sū: ideo mi
scdiā ⁊ auxiliū peto miseris
Quatuor q̄ppe sūt loca. Pmꝰ
ē celūc: in quo āgeli ⁊ scōꝝ aīe
nullo idiget: quē habet. In ñ te
te eī habet oē bonū. Scđus
locus ē infernꝰ: et habitātes
in eo ipleti sūt malicia. ⁊ ex
clusi sūt ab oī mīa: ideo nichil
ad eos pt āplius intrare de
bono. Terciꝰ locꝰ ē pgandoꝝ.
Ipi eī indiget tplici mīa: qz
tplicit affligūt. Turbātur
q̄ppe auditu: qz nichil aliud
audiūt n̄ dolores pene ⁊ mi
serie. Affligūt visu: qz nichil
videt n̄ miseriā suā. Affli
gūt tactu: qz sentiūt dolorē
ignis itolerabilis ⁊ grauis pe
ne. Da eis dn̄e mi ⁊ fili mi

miam ppt pces meas. Rndit
filiꝰ. Libent ppter te dabo eis
tplicē mīam. Primo auditꝰ
eoꝝ alleuiabit ⁊ visꝰ mitiga
bit: pena remissioꝝ ⁊ minoꝝ
erit. Insup quicūqz ab ista
hora sūt in sūma pena pur
gatorij. veniet ad mediā: et
qui sūt ī media veniet ad le
uissima penā: qui at sūt ī le
uissima pena trāsiet in regē.
Rndit mr. Laus ⁊ honor tibi
sit dn̄e mi. Et stati mr subiūx
ad filiū. Qrtus locꝰ ē mūdꝰ
et habitatores eiꝰ: q̄ indiget
tribz. Pmo ɔtriciōe p pctīs:
scđo satisffactione: tercio forti
tudīe ad faciedū bona. Rndt
filiꝰ. Oīs qui īuocauerit no
men tuū ⁊ spem habet ī te
cū pposito emendādi ɔmissa.
ista tria dabit ei: insup ⁊ reg
nū celeste. Tanta eī ē mī dul
cedo ī verbis tuis. ut nō possi
negare qđ petis: qz nō aliud
vis n̄ qđ ego. Tu deniqz es q̄
flāma lucēs ⁊ ardēs: q̄ lumi
na extīcta accēdūt: ⁊ acce
sa ɔualescūt. Sz ex caritate
tua q̄ ascēdit ī coꝝ meū ⁊ at
traxit me ad te reuiuiscūt q̄
ī pctīs sūt mortui: et tepidi
q̄ fumꝰ nigri ī caritate mea
ɔualescēt. Verba bndcōnis
mris ad filiū audiēte sposa.
et qualit filiꝰ glioss figurat
plchritu̅ suā dulcissimā ma
trem per florē natū in val
le. Capitulū. lj.

Mater loquebat ad fi
liu dicēs. Benedcm
sit nomē tuū fili mi
ihu xpē. Honor sit hūanitati
tue sup oīa q creata sut. Glo
ria sit deitati tue sup oīa bōa.
q ē cū hūanitate tua vnˀdᵉs
Rndit filiˀ. Mat mea tu es
silis flori qui creuit ī valle vna:
cīa quā valle erāt qnqꝫ alta
mōtes. Et flos ipe creuit de
tībz radicibz recto hastili: qd
nullos habebat nodos. Hic
habebat qnqꝫ folia plena oī
suauitate. Vallis at excreuit
cū flore suo sup istos qnqꝫ mō
tes: et folia flori dilatauert
se sup oem altitudinē ꝛ sup
oēs choros angeloꝝ. Tu dulcis
mat mea. tu es vallis illa ꝓp
ter hūilitate tuā. quā p alijs
habuisti. Hec excessit qnqꝫ
montes. Primꝰ mons erat
moyses ꝓpt ꝑtate. Ille eni
in lege habuit ꝑtate sup po
pulū meū: ac si fuissꝫ ɔclusꝰ
in pugno suo. Tu at ɔclusisti
ti oīm legū dnm in utero
tuo: ideo tu altior es illo.
Scds mōs erat helyas: q sic
scs fuit qȝ cū aīa ꝛ corpe fu
it assūptꝰ in scm locū. Tu
at kma mr mea. aīa tua
assūpta fuit sup oēs choros
angeloꝝ ad thronū dei. et
cū ea mūdissimū corpꝰ tuū:
ideo tu altior helia. Terciꝰ
mōs erat fortitudo sapsonis.
quā habuit sup oēs hōies:
tn vicit cū dyabolꝰ fallacia
sua. Tu at vicisti dyabolū
fortitudie tua: ideo tu forti
or sapsone. Qrtus mōs fu
it dauid. q fuit vir scdm vo
lūtatē meā ꝛ cor meū: tn ꝛ
cecidit ī pccm. Tu at mat
mea segbaris oem volūta
tē meā: ꝛ nūqꝫ peccasti. Qn
tus mons ē salomon q fuit
plenꝰ sapiā: tn fuit īfatuatꝰ.
Tu vō mr mea plena fuisti
oī sapiā ꝛ nūqꝫ fuisti īspiēs
nec decepta: ideo altior salo
mone. Flos at ꝓdijt de tībz
radicibz: qꝛ tu a iuuētute tu
a habuisti tria: scꝫ obedienciam.
caritatē. et dīnā intelligēciā.
De hijs ēi tribz radicibz creuit
hastile rectissimū sine oī no
do: id ē volūtas tua q nūqꝫ
flectebat nī ad velle meū.
Flos etiā iste habuit qnqꝫ
folia: q extreuerūt sup oēs
choros āgeloꝝ. Vē tu mat
mea flos istoꝝ qnqꝫ folioꝝ
tu es. Primū foliū ē hones
tas tua. in tm qȝ angeli mei
q sūt honesti ante me ɔside
rātes honestate tuā viderūt
eā sup se eē: et eminēciorē
illoꝝ scītate ꝛ honestate. Ideo
tu altior es angelis. Scdm fo
liū ē misericordia tua q tāta
fuit. qȝ cū videres oīm aīaꝝ
miseria ɔpaciebaris eis: et
passa es maximā penā in
morte mea. Angeli plenj sūt
mia: tn nūqꝫ paciūt dolorē.

Sz tu pyssia mater miserita es
miseris qn sentiebas oem do
lore de morte mea: et pter
misedia voluisti magis pati
dolore q exepta ee ab eo: i
deo mia tua excessit oim an
gelor misedia. Tercium foliu
e mititas tua. Angeli mites
sut et cupiut oibz bonu. Sz tu
mr mea kima an morte tu
a habuisti in aia tua et corpe.
volutate qi angeli et fecisti
oibz bonu: et nulli adhuc
negas q racio bilit petit sua
utilitate. Ideo mititas tua ex
cellentior est agelis. Quartum
foliu e pulchitudo tua. Angeli
ei ssiderant alter altius pulch
tudine: et pulchitudine oim
aiaru amirat. Sz aie tue
pulchitudine videt ee sup o
nia q creata sut. et corporis
tui honestate excelle oes ho
mies q creati sut: sic oes a
gelos et oia q creata sut ex
cellit pulchitudo tua. Quintu
foliu erat diuina delectacio
tua: q nichil delectabat te
nisi deus. Sic nec delectat
angelos aliud n deus: et qui
libet eor sentit et sentiebat
delectacione sua in se. Cum
at viderut delectacione tua
i te ad deu: videbat eis i con
sciencia q delcacio eor ardet
in eis qi lume in dina carita
te. Videres at tua delcacione
ee tanq ardentissim rogum
ardere feruentissio igne et sic
alto. q flama eius appropiqua
bat deitati mee. Et ideo mr
dulcissia bn ardebat delcacio
tua diuina sup omes choros a
gelorum. Hic flos q hec qnqz fo
lia habuit. scz honestate. mi
sedia. mititate. pulchitudine et
suma delcacione: erat plenus
oi dulcedie. Quicuqz voluerit
gustare suauitate: debet app
piquare suauitati et recipe ea
i se. Sic et tu fecisti bona mat.
Tu ei fuisti sic dulcis patri meo
q ipe recepit te tota i spm su
um: et dulcedo tua sup oes i
placuit ei. Flos eciam portat se
men: ex calore et ex vtute so
lis ex quo crescit fructus. Sz bn
dictus ille sol scz deitas mea q
suscepit huanitate ex vgine
is tuis visceribz. Na sicut se
me ubicuqz seminat: tales flo
res germinat qle seme fuit:
sic mebra mea sformia fuerit
mebris tuis i forma et facie:
tn ego fui vir et tu vgo fcima.
Hec vallis exaltata e sup oes
montes cu flore suo: qn corpus
tuu exaltatu e sup oes choros
agelor cu scissima aia tua.

**Verba mris bndcionis et ro
gacois ad filiu ut vba sua di
latet p mudu et radicet in
cordibz amicor suor. et qlit
ipa vgo p flore i orto nata
mirabilit designat. et de v
bis xpi p sposa tnsmussis ad
papa et alios prelatos ecle
sie. Capitulu. lij.**

Beata virgo loquebatur ad
filium dicens. Benedictus
sis tu fili mi et deus
meus: et dns angelorum et rex
glorie. Rogo te ut verba tua que
locutus es radicentur in cordibus ami
corum tuorum: et ita firmiter membris
inhereant sicut bitumen quo ar
cha noe linita est: quam nec pro
celle nec venti dissoluere potuerunt.
Dilatentur eciam per mundum sicut ra
mi et flores suavissimi: quorum
odor late spergitur. Fructificent
insuper et dulcescant sicut dattu
lus: cuius suavitas nimium de
lectat. Respondit filius. Benedicta
sis tu karissima mater mea. Gab
riel angelus meus dixit tibi. Be
nedicta sis inquit tu maria pre
mulieribus. Et ego perhibeo tibi
testimonium quod tu benedicta et sanctissi
ma es super omnes angelorum choros.
Tu es quasi flos in orto: quem licet
diversi odoriferi circumstent flores:
tamen ipse omnes excellit in odore in
pulchritudine et virtute. Flores is
ti sunt omnes electi ab adam usque ad
finem mundi: qui in orto mundi
plantati diversis virtutibus nituerunt
et floruerunt. Sed inter omnes qui fue
runt et qui post futuri sunt tu excel
lencior fuisti in odore bone vite
et humilitatis. in pulchritudine gra
tissime virginitatis. in virtute abstinen
cie. Testimonium enim perhibeo tibi
quod tu in passione mea plus fuis
ti quam martir: in abstinencia tua
plus quam aliquis confessor: in misericordia
et bona voluntate plus quam angelus.

Ideo propter te verba mea radica
bo quasi bitumen fortissimum in
cordibus amicorum meorum: dilata
buntur quasi flores odoriferi: et fruc
tificabunt quasi dattulus suavissi
mus et dulcissimus. Deinde loquebatur
dns ad sponsam. Dic amico tuo
ut patri suo cuius cor est secundum cor
meum. quod hec verba conscripta expo
nat diligenter archiepiscopo: et postea
alio episcopo assignabit. Quibus di
ligenter informatis. postea transmit
tat ad tercium episcopum. Dic ei eciam ex
parte mea. Ego sum creator tuus
et redemptor animarum. Ego sum deus.
quem pre ceteris diligis et amas. Con
sidera et vide quod anime quas redemi
sanguine meo sunt quasi anime illorum
qui ignorant deum: et sunt captive
a dyabolo tam horribiliter. quod in
omnibus membris punit eas quasi in
presepio arto. Propterea si vulnera mea
tibi sapiunt in animo. si flagellacionem
meam et dolorem aliquem reputaci
onis habes. ostende operibus tuis
quantum me diligis: et verba mea
que proprio ore locutus sum in publicum
venire facias: et ad caput ec
clesie personaliter deferas. Do enim ti
bi spiritum meum. ut ubicumque fuerit
duorum dissensio. in nomine meo ex
virtute data tibi considerare pos
sis si credidérit. Insuper ad ma
iorem evidenciam verborum meorum.
eorum testimonium tecum ad pontifi
cem deferes: cui verba mea sapi
unt et delectant. Verba enim mea
sunt quasi arvina. cui quanto maior
calor intus fuit tanto cicius li

quescit: ubi aut calor no fuerit.
recit' et no pvenit ad interiora.
Sic vba mea sunt: qr quanto plus
homo fervens caritate mea
mandit ea et terit: tanto plus i
pinguat' ex dulcedine celestis de
siderii et mentu amoris: et tanto
plus iardescat i amore meu.
Quibz aut no placet vba me
a qui arunna habet in ore: qua
degustata statim eiciunt ab ore et
conculcat. Sic vba mea ab aliquibz
despiciunt': qr dulcedo spualium no
sapit eis. Princeps aut tue que i
membru meu elegi et vere meu
feci. viriliter adiuuabit te: et ne
cessaria p uia de bonis bn acq
sitis ministrabit tibi. Verba
matris et filij bndictionis et lau
dis ad inuice. et qualiter virgo figu
rat' p archa. i qua erant virga.
mana et tabule legis. in qua
figura multa mirabilia conti
nent'. Capitulum. liij.

Maria loquebat' ad filiu.
Bndictus sis tu fili mi
deus meus et dns angelorum Tu
es ille cuius voce ppĥe audierunt:
cuius corpus apli viderunt: que in
dei et inimici tui senserunt. Tu
es cu deitate et humanitate et spu
sco vnus deus. Na spm audi
erunt pphe: deitate viderunt apli:
humanitate tua crucifixerunt in
dei. Ideo sis tu bndictus sine pri
cipio et sine fine. Rndit filius.
Bndicta sis tu qr virgo es et mr.
Tu es archa illa q erat i lege:
in q erant tria. scz virga mana et
tabule. Cu virga facta sunt tria.
Primo mutata e in serpente q
erat sine veneno: scdo p ea di
uisum e mare: tertio de petra educ
ta e aqua. Ego sum virga illa in
figura: qui i ventre tuo iacui.
et humanitate de te accepi. Ego
primo sicut serpens moysi. sic ter
ribil' sum inimicis meis. Ipi quippe
fugiunt a me: quasi a conspectu serpe
tis. Pauet a me et abhominat'
qsi serpente: cu tn ego sim sine
veneno malicie. plenus oi mia.
Ego pacior me teneri ab eis
si voluerint. Exeuntor ad eos
si me qsierint. curro ad eos qsi
mr ad filiu pditu et inuentu.
Si me inuocauerint exhibeo eis
miam mea: et dimitto pcta
eorum si clamauerint ad me. Hoc
facio eis. et adhuc abhominat' me
qsi serpente. Scdo p virga ista
diuisum e mare: qn via ad ce
lum q clausa erat p pctm: p sa
guine et dolore meu apiebat'.
Tunc cte rupebat mare et i
uium factu e via: qn dolor
oim membrorum meorum accessit
ad cor. et cor p violencia dolo
ris ruptu est. Postea i ducto
ppło p mare non duxit eos
moyses statim in tra pmissio
nis: sz in desertu ut ibi pbare
tur et instrueret'. Sic et nunc
accepta fide et mandato meo
no statim introducunt' ppłus in
celu: sz necce e ut i deserto id e
i mudo pbent' hoies quo dili
gunt deu. Sz p tria puocauit

pp'ls deū in desertū. Primo quia
fecerūt sibi ydolū & adorauerūt
ipm: scd'o q concupierūt carnes
q's habuerūt in egipto: t'cio p
supbia. qn sine volūtate dei
ascendē voluerūt et pugnare
c' īimicos. Sic nūc etiā peccat
hō c'tra me ī mūdo. Pmo colit
ydolū: q plus diligūt mūdū
et q in eo sūt: q me qui eorū
creator sū. Sz mūd' ē deus e
orū. nō ego. Ego ei dixi ī euā
gelio meo. Ubi ē thezaur' ho
mis: ibi ē cor ei'. Sic thezaur'
hoīs ē mūd'. q ad hūc habet
cor suū. nō ad me. Ideo sicut
illi in deserto corruerūt gladio
in corpe: sic isti cadēt gladio
etne dāpnacōis ad aīam. ī qua
sine fine viuet. Scd'o peccaue
rūt p concupiscēciā carniū. Ego
ei dedi hoī oīa necc'aria ad ho
nestatē & moderanciā: sz ipse
oīa vult habē īmoderatē & ī
discrete. Ipē ei. si sufficeret na
tura sine cessacōe vellet cōmis
ceri. sine refrenacōe bibē: sine
modo concupiscē. Et q̄m diu poss'
peccare. nūq̄ cessaret a pc̄ō.
Et ideo c'tinget eis sicut illis ī
deserto: q morietr̄ subitanea
morte. Qd ē enī vita isti' tē
pis: n̄ q̄si punctus ad etnitatē?
Ptea q̄ subitanea morte mo
rietr̄ in corpe ppt' breuitatē
hui' vite: & viuet ī pena ad
aīam sine fine. Tercio pecca
bat ī deserto p supbiā: q sine
volūtate dei voluerūt ascen

dē in pugna. Sic hoīes p su
pbiā suā volūt ascendē in celū
et nō c'fidūt in me sz in se: fa
cientes volūtatē suā & meā
relinq̄ntes. Ptea sicut illi ab
hostibz. sic isti intficietr̄ a deo
nibz et ī aīa: et cruciat' eorū
erit sempitn'. Sic ergo au
diūt me q̄ serpentē. colūt p
me ydolū. affectat p me cōcu
piscēciā suā plus q̄ me: diligit
supbiā suā p humilitatē meā.
Veruptn̄ ad huc sic misericors
sum q si c'uersi fuerit ad me
cū c'trito corde: ego c'uto me
ad eos sicut pr̄ pius & suscipi
o eos. Tercio p virgā istā per
dedit aquā. Petra h'et. ē cor
durū hoīs. Hoc ei si pcutit'
tiore & amore meo. statī ef
fluūt lacrime c'tricōis & pnīe.
Null' sic indign'. null' sic
malus si c'utat se ad me. si
passionē meā c'sidēt intime.
si potēciā meā attendit. si bo
nitatē meā qualr̄ t'ra fructi
ficat et arbores ppendit: q
nō fluūt ora ei' lacrimis & ō
nia mēbra ei' ad deuocionē
excitātr̄. Scd'o in archa iacu
it mana. Sic ī te mīt meā
& v'go iacuit panis āgelorū
& scōrū aīarū. et uisitorū ī ter
ra: quibz nil placz n̄ dulce
do meā: quibz mūdus oīs
mortuus ē: qui liber si eēt
volūtatis meē. eēnt sine cor
pali cibo. Tercio ī archa illa
erāt tabule legis. Sic ī te ia

tuit dn̄s oīm leg̅u. Ideo bn̄
dicta sis tu p̄ oībz q̄ sūt ī ce
lo et in t̄ra creata. Postea
loquebat᷑ ad sponsā dicens
Dic amicis meis t̄ca. Ego cū
corporalit᷑ ābulabar in mūdo
sic tēpaui v̄ba mea q̄ boni fiebāt
ex ipis feruētiores ⁊ fortiores.
mali fiebāt meliores ut pa
tuit ī magdalena. matheo. ⁊
aliis multis. Sic etiā tēpaui
v̄ba mea: q̄ inimici mei non
possēt infirmare ea. P̄tea
laborēt illi feruēt᷑ quibz v̄ba
mea mittūt᷑. ut boni ex v̄bis
meis fiāt ardētiores ī bono.
mali resipiscāt a malo: ⁊ ab
īimicis meis caueāt ne v̄
ba mea īpediāt᷑. Ego q̄ppe
nō maiorē īiuriā facio dya
bolo: q̄ angelo ī celo. Si enī
vellē possem loqui v̄ba mea.
ut tot⁹ mūdus audiret. Ego suf
ficerē apire īfernū ut oēs
vidēnt penas ei⁹: s̄z hoc nō
eēt iusticia. Q̄ia tūc homo
seruiret m̄ ex timore: s̄z ex cari
tate debēt m̄ hō seruire. Na
null⁹ n̄ qui caritatē habet ī
trabit ī regnū celoꝝ. Tūc de
niq̄z īiuriā facerē dyabolo: si
iuri ei⁹ mācipatū reciperē
ab eo sine bonis opibz. Ange
lo etiā in celo facerē īiuriam:
si ei q̄ mūdus ē et caritate fer
uētissim⁹. sp̄s hōis īmūdi
ī cederet᷑. Ideo null⁹ ītrabit ī
celū n̄ qui q̄i aurū ī igne
purgatorio p̄bat⁹ ē. ac hōis

opibz sic diutina p̄bacōe ī mū
do exercitat⁹ ē: q̄ nō sit ī eo
macula q̄ debeat purgari. Si
ignoras quibz mitti debeat v̄
ba mea: ego dicā tibi. Ille dig
nus ē habē v̄ba mea q̄ p̄meri
vult opibz ut veniat ad regnū
celoꝝ: vl̄ q̄ opibz bonis p̄cede
tibz p̄meruerat. Illis apiēt᷑
v̄ba mea: et ī illis igredict᷑. Na
illi q̄bz sapiūt v̄ba mea. et qui
nomē suū hūilit᷑ sperāt scp̄tū
ī libro vite: hij tenēt v̄ba me
a. Quibz at̄ nō sapiūt ↄside
rāt quidē v̄ba: s̄z statī p̄iciūt
et euomūt. ¶ Verba āgeli
ad sponsā de sp̄u cogitacionū
suarū ad bonū vl̄ malus sit.
et q̄lit᷑ duo sīt sp̄s. vn⁹ īcrea
tus ⁊ alius creat⁹. et de eoꝝ
q̄litatibz. Caplm̄. liiij.

Angelus loq̄bat᷑ ad
sponsā dicēs. Duo
sūt sp̄us. Vn⁹ īcre
atus. alter creat⁹. Increat⁹
habet t̄ca. P̄mo ē calid⁹: s̄c̄do
dulcis: t̄cio mūdus. Primo
calefacit nō de aliquibz rebz
creat⁹. s̄z a seipō: q̄z ipē cū p̄re
et filio ē oīm creator ⁊ oīa
potēs. Calefacit at̄: q̄n aīa to
ta ardet ad amorē dei. S̄c̄do
ē dulcis: q̄n aīe nichil pla
cet. nichil dulcescit n̄ deus:
et recordacio opm̄ ei⁹. T̄cio
ē mūdus: ut nullū p̄ccm̄ ī
eo īueniri possit. nichil de
forme nichil corruptibile. ni
chil mutabile. Calefacit at̄

nō sicut ignus materialis aut sicut
sol visibilis aliqd liquefaciens:
sz calor eius ē amor īternus et de
siderium reples et absorbes ai
mā in deū. Dulcescit etiā aīe
nō sicut vinū desiderabile aut
voluptas vl' aliqd aliud munda
nū: sz dulcedo illa sps ē īcōpabil'
oībz dulcioribz tēpalibz et īexco
gitabil' nō sapientibz eā. Tercio
ē sps ille sic mundus quēadmodū
radij solis. ī quibz nulla macu
la īueniri possit. Scds sps q ē
creatus. silr habet tria. Est ei ar
dēs: ē amarus: ē et īmūdus. Primo
ē ardēs et cōsumēs sicut ignus:
qz aīam quā possidet totā in
cendit igne luxurie et praue
cupiditatis: ut aīa pter eius ex
pletionē nichil aliud cogitare
nichil aliud desiderare possit:
in tantū qp quāquā p illā amittit
vita tēpalis et oīs honor et cōso
lacio. Scdo ē amarus sicut fel: qz
aīam sic sua delectacōe īflam
mat. qp gaudia futura videntur
ei eē nulla. et bona eterna fa
tuitas. Oīa ergo q de deo sūt et
q tenet facē amarescūt ei: et
abhoīnabilia sūt ei sicut vomitus
et sicut fel. Tercio ē īmūdus: qa
aīam sic vilē facit et pronā
ad ad pctm. ut de nullo pcco
erubescat: et de nullo pcco de
sistet si nō plus hoīm verecū
diā timeret qp dei. Et ideo ē
spūs ille ardēs: qz ipē ardet
ad īiquitatē et alios secū accē
dit. Ideo vō amarus: qz oē bonū

amarū est ei. et alios secū a
marescē vult. Ideo aūt ē īmū
dus: qz ipē delectat in īmun
dicia. et alios siles secū habē
cupit. Sz nūc querē potes et
dicē mi. Nūqd nō tu es etiā
spūs creatus sicut ille? quare ergo
tu nō es talis? Rndeo tibi.
Vē ego creatus sū ab eodē deo
quo et ipē: qz nō ē nisi vnus ds.
deus pr et filius et spūs scūs:
et hij tres nō dij. sz vnus ds.
Et ambo bn creati sumus et
ad bonū: qz deus nichil nisi bo
nū creauit. Sz ego sū sicut stella
qz ī bonitate et caritate dei q
creatus sū steti. Ipē aūt ē sicut car
bo. qz a caritate dei discessit.
Ergo sicut stella nō est sine
claritate et splēdore nec carbo
sine nigredie: sic angelus bonus
q est sicut stella nō ē sine splen
dore idē spū scō. Oē ei qd ha
bet. hoc habet a deo: prē scz et
filio et spū scō. Huius amore in
calescit. huius splēdore nitescit
et ei inhesit inherēz et ad volun
tatē eius se cōformat: nec ip
aliud vult nisi qd deus: ideo ardet ideo
et mūdus ē. Dyabolus aūt ē sicut
carbo deformis et oīm creatu
rarū deformior: qz sicut pul
chrior erat cetis. sic deformior
debet alijs fieri. qz creatori
suo se opposuit. Sicut angelus
dei splēdet et ardet caritate
eius icessant': sic demon mali
cia sua sp īardescit et adusti
tur: et eius malicia ē īsaciabil'.

sic et bonitas spus sci ꝛ gr̄a ei9 in
enarrabil'. Na nullus ē i mun
do sic radicatus cū dyabolo: cui9
cor nō cōmoueat et visitet spus quiꝫ
bonus. Sic eciā nullus ē sic bonus:
quē dyabolus nō apponit tangē
libent' temptacōe. Multi quippe
boni ꝛ iusti temptant' ex pmis
siōe dei a dyabolo: hoc nō ē
p malo eoꝝ. ſꝫ ad maiorē eoꝝ
gloriā. Dei quippe filius vnus in
deitate cū pre ꝛ spū sc̄o. i as
sumpta humanitate temptatus est.
qntomagis electi eius ad maio
rē eoꝝ remuneracionē. Mul
ti eciā boni quiꝫ in pccā cadūt.
et obnubilat' cōsciā eoꝝ fallacia
a dyaboli: ſꝫ v̓tute spus sci ro
bustius surgunt ꝛ forcius stat.
Perceptū nullus ē qui i cōsciā
sua nō intelligat utrū suggestio
dyaboli ducat ad deformi
tatē pcti an ad bonū: si dili
gent' cogitare ꝛ examinare
voluit. Ideo tu sposa dn̄i mei
nō habes dubitare de spū co
gitacionū tuaꝝ: utꝝ bonus
sit an malus. Cōsciā ei tua
dicit tibi. q̄ omittēda sūt et
q̄ eligenda. Quid aūt faciet ille:
cū quo plenus ē dyabolus. Nō
ēi in eo ingredi pt spus bonus:
qꝛ plenus ē malo. Tria ei sūt
faciēda ei: scꝫ qꝛ habeat pu
rā ꝛ integrā pccōꝝ cōfessionē:
q̄ licꝫ in icontrito corde non
stati potit ēē ppt' obduratū
cor. tn̄ pdest tm̄ qꝛ dyabolus
ppt' hāc dat ei quādā cessaci

onē et saltū spūi bono. Scd̄o
habeat humilitatē. scꝫ qꝛ pponat
emēdare pccā q̄ cōmisit et facē
bona q̄ pt: et tūc icipit egredi
dyabolus. Tercio ut obtineat ite
rū spm bonū humil' pre supplicare
debet deo et cōteri de pccīs forti'
cū caritate vera: qꝛ cicius ad
deū int'fiat dyabolū. Ipē deni
qꝫ mallet centies mori. qꝫ homo
minimū bonū caritatis exhibet
deo suo: sic inuidus ꝛ maliciosus
ē. Postea loq̄bat' bt̄a v̓go ad
sponsā dicēs. Sposa noua filij
mei idue te vestibꝫ tuis. Impo
ne tibi monile tuū: id ē passi
onē filij mei. Cui illa inquit.
Impone tu dn̄a mea. Et illa
Ego utiqꝫ faciā. Ego volo tibi
dicē quō filius meus dispositus
erat: et quare a pribꝫ sic fer
uēt' desiderabat. Ipē stabat
qsi hō in medio duaꝝ vrbiū
interstitiis: et vox de prima
urbe clamauit ad eū dicēs.
Tu hō qui stas i media via
int' urbes tu es hō sapiens:
sas ei cauē ab iminētibꝫ picu
lis. Tu qꝫ fortis, ad paciēdū ma
la iacibencia. Tu es eciā mag
nanimus. et nichil times. Nos
ei desiderauimus te et expectauimus
te. Aperi ergo portā nrām.
Inimici ei obsidēt eā ne ape
riat. Vox de scd̄a urbe audie
bat. Tu homo humanissīe ꝛ for
tissīe audi q̄rimoniā nrām
et gemitū. Nos sedemus i te
nebris ꝛ patim' sitim ꝛ famē

intolerabile. Cōsidera ergo mise
ria nr̄am. et penuria miserā
bile. Sum9 eī pcussi qī fenum
excisū falcastro. Arui m9 ab oī
bono: et defecit oē robur nr̄m.
Veni ad nos ₇ salua nos: qr
te solū expectauim9 te liberatorē
nr̄m sperauim9. Veni et dissol
ue penuriā nr̄am: cōuerte
plāctū nr̄m in gaudiū: tu es
to auxiliū nr̄m ₇ salus. Ve
ni o dignissim̄ et bn̄dictū cor
pus: qd̄ de v̄gine pura pcessit.
Has duas voces audiuit filī9
meus de duabz urbibz. celo scz
₇ inferno. Ideo misert9 ape
ruit p amarissimā passionē
suā et p effusionē saguinis
sui portā inferni: et eripuit
amicos suos. Aperuit ₇ celū:
et letificās angelos. itrodux̄.
in id ereptos de īferno. Hec
filia mea cogita. et habeto
semp p̄ oculis. ¶ Qualit̄ xp̄s
assilat̄ poteti dn̄o edificāti
magnā ciuitatē et optimū
palatiū p q mūd9 et ecīa de
signāt̄. et qualit̄ iudices ₇ de
fensores et laboratores ī ecīa
dei 9sistūt in arcū prauum.

Capl̄m. lv.

Go sū
filius poteti dn̄o: qui
edificās ciuitatē im
posuit ei nomē ex suo noīe.
Deinde 9struxit ī ciuitate pa
laciū: in quo māsiuncule diuise
p necessarijs capiendis erāt. Co
structo vō palacio et rebz su
is ordinatis: ppl̄m suū disposu
it in tres ptes dicēs. Hec mee
sūt ad remotas ptes: state ₇ la
borate virilit̄ p honore meo.
Cōstitui eī vobis necessaria
et vā victualia. Habetis et
iudices qui vos iudicēt: habe
tis et defensores q vos ab ī
micis defendat. Cōstitui ₇ la
boratores qui vos pascāt. et
de labore suo decimā ptē m̄
psoluāt. et utilitati mee et ho
nori reseruabūt. In ieicto aūt
tpe. nomē ciuitatis oblitū ē.
Tūc dixerūt iudices. Dn̄s nr̄
ad remotas ptes pfect9 est
Iudice9 rectū iudiciū et facia9
iustitiā: ut redeūte dn̄o nr̄o
nō arguam̄. ꝫ reportem9 ho
rem et bn̄dictionē. Tūc dixe
rūt defensores. Dn̄s nr̄ 9fidit
ī nobis: reliquit nob̄ custodi
ā dom9 sue. Abstinea9 a sup
fluitate sopni: ne iruat den
piam̄. Sim9 et bene armati ₇
9tinue vigilātes: ne venietibz
hostibz īparati īueniam̄. In
nobis eī honor dn̄i nr̄i maxie
pendet. et sal9 ppl̄i eius. Tūc
et laboratores dixerūt. Mag
na ē gloria dn̄i nr̄i: et remune
ratio ei9 gloriosa. Labore9 ergo nō sol
fortit̄ et dem9 eī decimā ptē
laboris nr̄i: ꝫ ₇ q̄cqd ult̄ victū
nr̄m supfuerit offeram9 ei. Tā
to ēī gloriosior erit merces nr̄a:
q̄nto maiorē caritatē nr̄am ti
derit. Post hec pcedēte itērū
aliq̄nto tpe: obliuioi dat9 ē dn̄s
ciuitatis ₇ palacij ē. Tūc dixe

Abstineam9 ergo a supfluitate
cibi ₇ pot9: ne ad pugnā īepti sim9.

rut iudices ad seipsos. Loga e
mora dni nri: et nescim9 utrum
reuitat an non. Iudicem9 ergo
scdm volutate nram: et qd
nobis placuerit facia9. Dem
de dixerut defensores. Facti
sum9 qr labora9: et nescim9
ppt qua mercede. Confedem9
nris nos potius iimicis: dormia9
et bibam9 cu eis. No eni e
cumdii nobis cui9 fuerit in
imici. Postea dixerut labora
tores. Quare seruam9 auru
nrm alii: et quis reportz illd
p nos ignora9: Melius e er
go ut utam eo nos ipi. dispo
nedo ad volutate nram. De
mus ei iudicibz decima pte:
et placatis eis possu9 face
qd volu9. Ego vo su similis
illi potenti dno: qui edificaui
in ciuitate id e mudi: in qo
ostitui palaciu id e ecclesia.
Nome mudi fuit dina sapi
encia. Hoc nome venerabat
ab oibz: et laudabat deus a
creatura sua i sapia sua et
mirabilit pdicabat. Nuc at
ihonoratu e nome ciuitatis
et mutatu: et accessit nome
nouu. id e huana sapia. Iu
dices ei qui pus iudicabat i
iusticia et tiore dni: nuc di
si sut ad supbia et hoies sim
plices supplatat. Appetut ee
eloquetes: ut habeat laudes
hoim. Loquut placentia: ut
obtineat fauores. Verba le
niter ferut: ut boni et mites

dicat. Recipiut munera. ut
puertat iudiciu. Sapietes sut
p tpali utilitate sua et volun
tate ppria: s; muti p laude me
a. Simplices oculcat sub pedibz:
et obmutesce faciut. Cupidita
te sua dilatat ad oes: et de rec
to faciut falsu. Nec sapia nc
diligit: mea at data e obli
uioni. Defensores vo ecctie q
curiales et milites sut. vident
iimicos meos et ipugnatores ec
clesie mee: et dissimulat. Audi
ut vba ipperii eorum et no curat.
Intelligut et sentiut opa ipug
natorum mandatorum meorum: et in
paciet ferut. Aspiciut eos con
dere licite ppetre oia pcca mor
talia. et non opugnant: s; dormi
ut et odisant cu eis et alligat
se iuramento ad societate eorum.
Laboratores vo qui sut comu
nitas tota. respuit madata me
a et retinet dona mea et deci
mas meas: offerut dona iudi
cibz suis et eis reuerencia exhi
bet: ut eos beniuolos et placa
biles inueniat. Vo audact di
ce possu: qr gladius tioris me
i et ecctie mee i mudo abiec
tus e: et p eo assupt9 e saccu
lus pecuie. ¶ Verba qualit
deus capitulu supius dictu i
mediate declarat. et de snia
contra tales illata. et qualr deus
ad temp9 ppt bonos sustinet

Dixi malos. Cam lvj.
tibi pus qr gladius
ecctie abiect9 e: et p

eo assūpto sacculus pecunie. Nā
ex una pte captꝰ ē et ex alia p
te sic pfundꝰ: qꝛ qcqͥd ingredit̄
nūqꝫ capit fundū. nec unqꝫ
īplet. Hic saccꝰ ē cupiditas.
q oēm modū ⁊ mēsurā excedit
et in tantū īualuit: qꝛ ꝯtēpto
dnō nichil desiderat̄ n̄ pecu
nia ⁊ ppria voluptas. Attamē
ego sū sicut dn̄s q et pr̄ ⁊ iu
dex ē: cui cūti ad iudiciū dicūt
cūstātes. Dn̄e prede cicius. et
fac iudiciū. Quibꝫ r̄ndit dn̄s.
Expectate modicū usqꝫ ad
cras: qꝛ forte filiꝰ meus adhuc
intēri emendabit se. Venientē
āt eo altera die. dicūt ei ppli.
Prede ⁊ fac iudiciū. Usqꝫ quo
ptͥhis iudiciū: et nō iudicas no
centes: Rn̄dit dn̄s. Adhuc mo
dicū expectate si filiꝰ meus e
medet se: et tūc si nō resipue
rit faciā qd̄ iustū est. Sic ego
paciēt̄ suffero hoīem usqꝫ ad
nouissim̄ punctū: qꝛ pr̄ ⁊ iudex
sū. Verūptn̄ qꝛ iusticia mea
īcōmutabil̄ ē. et qͦuis diu ptͥ
hit: tn̄ aut puniā si nō emen
dauerit se ptores. aͦ miām fa
ciā in ꝯuersos. Dixi eciā tibi
pͥus qꝛ pplm̄ diuisi in tres ptes:
sꝫ ī iudices. ī defensores ⁊ labo
ratores. Nos eni significat isti
iudices: qui diuinā sapiēciā
ꝯūterūt in pūā sapiāz ⁊ vanā:
Sicut illi clerici solēt facē qui
recipiūt vba ⁊ ꝯponūt ī pau
ca: et illa pauca vba sonāt
idē. qd̄ illa multa. Sic clerici

huiꝰ tpis receperūt decē ma
data mea: et ꝯposuert̄ ī v
nū vbū. Qd̄ ē hoc vnū ver
bū: Porrige manū: ⁊ da pe
cuniam. Hec ē sapiēcia eoꝝ. Loqͥ
pulchre: ⁊ agē male. Simula
re se meū eē: ⁊ agē nequiter
ꝯtra me. Ipsi deniqꝫ p mune
ribꝫ peccātes libent̄ paciūt̄
in pctīs: simplices exēplo
suo peruertūt: insup eūtes p
viā meā odiūt. Scd̄o defenso
res ecclie id ē curiales sūt in
fideles. q fregerūt pmissionē
suā ⁊ iuramētū: et peccātes
ꝯt fidē sc̄e ecclie mee ⁊ ꝯstitu
cione libent̄ tolerāt. Tercio
laboratores id ē cōitas. sūt si
cut tauri īdomiti: qꝛ habēt
tria. Effodiūt ei t̄rā pedibꝫ:
scd̄o īplet se ad sacietatē: t̄cio
ꝯplet voluptatē suā iuxta de
sideriū suū. Sic ꝯmunitas nc̄
totis affcōibꝫ īhyat tpalibꝫ:
īplet se īmoderatā gula: et
vanitate mūdi absqꝫ racōe
ꝯplet carnis sue delectacionē.
Sꝫ licꝫ multi sūt īimici mei
tn̄ int̄ eos habeo multos a
micos licꝫ occultos. Sic dice
bat ad helyam qui nullum
putabat supēē amicū meū
n̄ se solū. Habeo inqͥt septē
milia virorū: qui nō flecte
bat genua ante baal. Sic e
go. Licꝫ mlt̄i sīt īimici. habeo
tn̄ occultos amicos int̄ eos:
q cotidie plorat qꝛ īimici me
i pualuerūt ⁊ nomē meū

despicit. Preterea apostolus precepit eorum
sicut rex caritatius et bonus
faciens opera caritatis mala paci
enter tolerat habitantes et mit
tit litteras amicis suis faciens eos
cautos de periculo suo. Sic ego
verba mea mitto amicis meis:
que non sic obscura sunt sicut apo
calipsis quam ostendi iohanni sub
obscuritate. ut a spiritu meo in
suo tempore cum mihi placet explana
rentur. nec ita occulta sunt ut
non annuncient. sicut paulus vi
debat de misterijs meis que non
licebat loqui. Sed sic aperta sunt quod
omnes tam parvi quam magni intelli
gant. tam levia. ut omnes qui velint
possint capere. Ergo amici mei
verba mea venire faciant ad i
micos meos. si forte convertantur:
et innotescat eis periculum et iudi
cium eorum ut compungantur de factis
suis. Alioquin iudicium erit civi
tatis. et sicut interimpit murus
ubi non reliquit lapis super la
pidem nec in fundamento duo lapi
des mutuo sibi adhebunt: sic
civitati id est mundo fiet. Iudices
vero ardebunt igne ardentissimo.
Nullus autem ignis ardentior est: quam
qui aliqua nutritur pinguedine.
Isti iudices pingues fuerunt: quia
plus occasionem habuerunt comple
ndi voluntatem suam plus aliis exce
debant honore et habundantia tem
palium. plus aliis habundabat
malicia et iniquitate: ideo in sartagine
igne ardentissima ardebunt. Defen
sores vero suspendentur in altissimo

patibulo. Hoc patibulum cum duobus
lignis est pena eorum sevissima: quod constat
quasi ex duobus lignis. Primo quod non
sperabat premium meum eternum: nec
pro eo opibus laborabat. Secundum lig
num est. quod diffidebat de potencia
et bonitate mea: quod non omnia pos
se. nec velle dare eis ad suffici
enciam. Lignum autem ex transverso est
consciencia eorum perversa: ex eo videlicet
quod intelligebat bene et faciebat
male. nec verecundabatur facere
contra conscienciam suam. Funiculus autem
patibuli est ignis eternus: qui non exti
nguitur aqua. nec rescindit forpici
bus. nec finiet nec rumpetur vetus
tate. In hoc patibulo ubi est pe
na sevissima et ignis inextin
guibilis pendebunt: et habebunt con
fusionem sicut proditores. sentient
miserias quia fuerunt infideles:
audient obprobria quia displicuerunt
eis verba mea. Erit ve in ore eo
rum: quia laus et honor proprius dul
cis fuit eis. In hoc patibulo
lacerabunt eos corvi vivi id est
demones qui numquam sacientur: sed
nec lacerati consumentur. Sine fi
ne vivent cruciati: et sine fine
vivent cruciatores. Ibi erit ve
quod numquam finietur: miseria que num
quam mitigabitur. Ve eis quod umquam
nati fuerunt: ve eis quod vita e
orum prolongata fuit. Tercio iusti
cia laboratorum est qualis taurorum.
Tauri habent pellem et carnem
nimis duram: ideo iudicium eorum
est ferrum acutissimum. Hoc ferrum
acutissimum est mors inferni:

q cruciabit eos q me steperut:
et ppria volutate p madato me
o dilexerut. Ira igit id e vba
mea scptura e. Laboret ami
ci mei ut ad inimicos meos sa
piet et discrete veniat: si for
te audire velit et resipisce. Si
at aliq auditis vbis meis dix
erit expecte adhuc modicu
tep9. nodu venit. nodu est
tep9 eius: ego iuro i deitate
mea q ada expulit de padi
so. pharaoni dece plagas im
misit. q venio eis citius q cre
dut. Ego iuro i huanitate me
a qua de vgine assupsi sine pec
cato p salute hoim. in q tribula
cione habui i corde. pena su
passus i carne. morte p vita ho
minu in q resurrexi. ascedi.
et sedeo ad dextra pris verus
deus et verus homo in una p
sona: q xplebo vba mea. Ego
iuro i spu meo qui sup aplos
in die pethecostes e missus et in
flamauit eos ut oim gentium
linguis loqrent: q n cu eme
dacoe ad me redierit q serui
et fragiles: vindicabor i eos in
ira mea. Tuc ve erit eis in
corpe et i aia. Ve q vivi in
mudu venerut: et i mundo
vixerut. Ve q modica fuit
eor voluptas et adhuc illa
vana: et cruciatus eor erit
ppetuus. Tuc sentiet qd nuc
crede steprut: q vba mea fu
erut caritatis. Tuc intelliget
q sicut pr monui eos: et me

noluerut audire. Ergo si vbis
noluerit crede beniuolencie:
credet opibz cu venerint.

Verba dni ad sponsa. qlit
ipe sit i xpianor aiabz cibus
abhoiabilis et despectus. et per
strariu mudus i eis sit delectabil
et dilectus. et de iudicio terribili xt
tales illato. Caplm. lvij.

Filius loquebat ad
sponsa. Sic faciut
m xpiani nuc: sicut
iudei fecerut m. Ipi eiecerut
me de teplo: et habebat pfec
ta volutate interficiedi me. Sz
q nodu venerat hora mea:
exiui de manibz eor. Sic xpi
ani faciut m nuc. Ipi eiciut
me de teplo suo id e de aia e
or que teplu meu ee deberet:
et libet occident me si posset.
Ego su in ore eor q caro pu
trida et fetes: et videor eis
q ho loques medaciu. et ni
chil curat de me. Ipi vertut
ad me dorsu. et ego verta ad
eos occiput: q i ore eor ni
chil e n cupiditas. i carne lux
uria q iumeti: i auditu eor
placet sola supbia. i visu de
lectabilia mundi. Passio vo
mea et caritas mea e eis ab
hoiabil: et vita mea grauis.
Ptea ego faciā sicut facit aial
illud qd habet multa latibula:
qd cu venatores psecuti fuerit
de vno latibulo fugit i aliud.
Sic ego faciā: q xpiani psequu
t me malis opibz suis. et eiciut

me de latibulo cordis sui: ideo in
gredi volo ad paganos. i quorum
ore sum nunc amarus et insipidus. et
ero in ore eorum dulcis super mel.
Attamen ita sum misericors adhuc.
quod quicumque pecierit veniam et dix
erit. domine ego cognosco me contra te
peccasse. et libenter volo me e
mendare per graciam tuam: miserere
mei propter amaram passionem tuam:
ego gaudenter suscipio eum. Qui
autem perstiterit in malo suo. veni
am eis sicut gygas. qui habet tan
tam habilitatem. asperitatem et forti
tudinem. Sic ego veniam cristia
nis terribiliter: ut non audeant mi
nimum digitum movere contra me. Ve
niam et sic fortis: quod qui culex e
runt ante me. Tercio veniam
eis sic asper: quod ve sentient in
presenti et ve sine fine. ¶ Verba
matris ad sponsam et matris et fi
lij dulciter ad invicem. et qualiter ini
quis xpus est amarus. amarior.
et amarissimus. et bonis dulcis
dulcior et dulcissimus. Capitulum lxviij.

Mater loquebatur ad
sponsam. Considera
nova sponsa passi
onem filij mei: cuius passio. omnium
sanctorum passionem et amaritudinem
superavit. Sicut enim mater si filium suum
vivum incidi videret amarissime
conturbaretur: sic ego in passione filij
mei visa amaritudine eius contur
babar. Deinde loquebatur ad fili
um. Benedictus sis tu fili mi: quia
sanctus es sicut cantatur. Sanctus. sanctus.
sanctus. dominus deus sabaoth. Benedictus

sis tu: quia dulcis es dulcior et dul
cissimus. Tu sanctus eras ante incarna
cionem: sanctus in utero: sanctus post in
carnacionem. Tu eciam dulcis fu
isti ante mundi creacionem: dulci
or angelis: dulcissimus michi in incar
nacione. Respondit filius. Benedicta
sis tu mater pre omnibus angelis. Sicut
enim tu ut nunc dixisti fui dulcis
simus: sic malis sum amarus ama
rior amarissimus. Amarus sum
illis qui dicunt me multa creasse
sine causa: qui blasphemant me
creasse ad mortem et non ad vitam.
O misera et insensata cogitacio.
Nunquid ego iustissimus et virtuosis
simus angelos creavi sine raci
one? Nunquid ego tanta bonitate
ditasse hominem? si creasse eum ad
dampnacionem? Nequaquam. Ego
quippe omnia bene feci. et ex carita
te omne bonum dedi homini: ipse autem omne
bonum vertit sibi in malum: non quod
ego aliquod malum fecerim: sed ipse
homo aliter quam tenet secundum divinam
constitucionem movet voluntatem
suam. hoc est malum. Hijs autem sum
amarior qui dicunt me liberum
arbitrium dedisse ad peccandum et
non ad bonum: qui dicunt me in
iustum esse eo quod alios dampno ali
os iustifico: qui imputant michi quod
mali sunt quia subtraho eis graciam.
Hijs vero sum amarissimus. qui di
cunt legem et mandata mea diffi
cilima et neminem posse implere
ea: qui dicunt passionem meam ni
chil eis valere: ideo et nichilo re
putant eam. Propterea vivo in vita

mea sicut olim iurabam prophetis. Ideo excusabo me coram angelis et omnibus sanctis meis: et probabunt hii quibus amarus sum me omnia racionabiliter et bene creasse: et ad utilitatem et erudicionem hominis nec minimum vermem sine causa subsistere. Hii vero qui me amariorem habent probabunt me liberum arbitrium pro bono hominis sapienter dedisse: scient et me esse iustum quia bono homini do eternum regnum. malo vero supplicium. Non enim decet dyabolum qui a me bene factus est et ex malicia sua lapsus: ut cum bono societatem habeat. Probabunt eciam mali homines non esse ex mea culpa quod ipsi mali sunt: sed propter culpam suam propriam. Ego enim si possibile esset libenter pro unoquoque homine talem penam acciperem qualem semel in cruce pro omnibus recepi: ad hoc ut ad promissam hereditatem rediret. Sed homo voluntatem suam semper habet in contraria. Cui ideo dedi libertatem ut serviret mihi si vellet. et haberet eternum premium. Si autem nollet: habeat supplicium cum dyabolo: propter cuius maliciam et eius sequaces infernus iuste factus est. Ego enim quia caritativus sum volo ut homo serviat mihi non ex timore vel coactus quasi animal irracionale: sed ex divina caritate. Quia nullus potest videre faciem meam qui invitus servit mihi vel ex timore. Illi vero quibus amarissimus sum. intelliget in consciencia sua a lege mea fuisse lenissima et iugum meum suavissimum. et dolebunt inconsolabiliter quod spreverunt legem meam: et quod dilexerunt magis mundum cuius iugum est gravius et difficilius multo quam iugum meum. Tunc respondit mater. Benedictus sis tu fili mi: deus meus et dominus meus. Rogo te ut quia tu michi fuisti dulcissimus: alii participes fiant dulcedinis mee. Cui respondit filius. Benedicta sis tu karissima mater. Verba tua dulcia sunt et caritate plena. Ideo quicunque de dulcedine tua in os suum receperit et perfecte tenuerit: proficiet ei. Qui autem receperit et reiecerit: tanto amarius supplicium habebit. Tunc respondit ego. Benedictus sis tu fili mi: pro omni dilectione tua.

Verba christi predicte sponse. scilicet qualiter christus per rusticum. boni sacerdotes per bonum pastorem. mali sacerdotes per malum pastorem. et boni christiani per uxorem figurantur et designantur. in qua figura multa utilia continentur. Capitulum lx.

Ego sum qui nunquam dixi falsum. Ego reputor in mundo quasi rusticus: cuius nomen videtur contemptibile. Verba mea reputant fatua: et domus mea reputatur tugurium vile. Iste rusticus habebat uxorem que nichil voluit nisi iuxta voluntatem eius: que possidebat omnia cum viro et habuit eum pro domino suo. obediens ei in omnibus quasi domino suo. Iste rusticus habuit eciam multas oves: ad quarum custodiam conduxit sibi

pastore per quinque annis: et ut
ministrauit ei vite necessaria sue.
Iste pastor quia bonus erat auro
utebatur ad suam utilitatem: victu
alibus ad vite necessitatem. Post
istum pastorem in sequente aliquo tempore
venit alius deterior: qui cum
auro emit sibi uxorem. ad quam
et detulit cibaria sua continue
requiescens cum illa: non curans oues
que a miserabilibus bestijs crude
libus dispergebantur. Tunc rusticus
videns dispersionem omnium suarum cla
mabat dicens. Pastor meus
est mihi infidelis: oues mee disper
se sunt et a bestijs ferocissimis
alique devorate penitus cum corpore
et velle: alique mortue sunt sed cor
pora incomesta. Tunc dixit rus
tico viro suo uxor. Domine mi
corpora que devorata sunt certum
est quod non rehabebimus. Ergo cor
pora illa que remanent intacta
quamuis sine spiritu sint deferamus
domum et utamur eis. Si enim ex
toto caruerimus: intolerabile erit
nobis. Respondit ei maritus.
Quid ergo faciemus? Quia aia
lia venenata erant dentibus:
caro omnium similiter infecta vene
no mortifero: pellis corrup
ta est. lana defflobata in totum.
Respondit uxor. Si omnia macu
lata sunt et omnia auferuntur: vn
de viuemus? Respondit maritus.
Ergo video in tribus locis viuen
tes oues. Quedam sunt similes
mortuis omnibus: que pre timore
non audent respirare. Secunde

iacent in loco profundo: nec suf
ficiunt eleuare se. Tertie stant
in latebris: nec audent procedere.
Ergo uxor mea veni et cir
cuimus oues que conantur surgere et
absque auxilio non sufficiunt:
et utamur eis. Ecce ego dominus
sum ille rusticus: quia abhominabilis
reputor quasi asinus nutritus in
cubili suo iuxta modum et mo
res suos. Nomen meum est sancte
ecclesie dispositio. Hec reputa
tur contemptibilis: quia sacramenta
ecclesie scilicet baptismus. crisma.
unctio. penitencia. et coniugium.
recipiuntur quasi pro derisione: et da
tur alijs pro cupiditate. Verba
mea iudicantur fatua: quia verba
que proprio ore loquar cum similitu
dinibus continent de spirituali in
telligentia ad corporis alleui
atione. Domus mea videtur
contemptibilis: quia terrena diligun
tur pre celestibus. Per pastorem
istum primum quem habui intelligo
amicos meos. id est sacerdotes
quos olim in sancta ecclesia ha
bui: quia per unius vocabulum in
telligo plures. Hijs commisi
oues meas id est corpus meum
dignissimum sanctificandum: et animas
electorum meorum gubernandas
et defendendas. Quibus etiam
dedi quinque bona preciosiora omni
auro. Primo conscientiam intelli
gentem super omnia irracionabilia: ut
discernerent inter bonum et malum.
inter verum et falsum. Secundo dedi
eis spiritualium rerum intelligentiam

et sapiēcia: q nūc obliuioi data ē. et diligit' p ea huana
sapiēcia. Tercio dedi eis castitate. Qrto tēpancia oīm
rerū et abstinēcia. ad corpis moderacione. Qnto stabilitate in bonis moribz vbis et
opibz. Post istū pmū pastorem id ē cūctos amicos qui
antiqt⁹ erat in ecc̄ia mea sbītrauerit nūc alij pastores iīqui: qui p auro emerūt sibi
uxore: id ē p castitate & illis quiqz bonis assūpserūt sibi
femineū corp⁹ id ē icōtinēcia ppt' quā spūs meus discessit ab eis. Qm̄ ei volūtate
habēt xpletā peccandi & saciādi cupīscē sua id ē voluntate sua ad libitū suū: ic spūs
meus abest ab eis: qz nō curat de oium dapno si possit volūtate sua pficē. Oues atque ex toto sūt deuorate. illi
sūt quoz aīe ī inferno sūt: et corpa cōdita ī sepulchris.
expectācia resurrectionem dapnacōis etne. Oues vō quarū carnes remanēt et
sps ablat⁹ ē sūt illi. q nec diligūt me nec timēt: nec aliqua cum et deuocōe afficiūtur cīca me. Ab illis eī lōge
ē spūs meus: qz caro eoz ex venenatis bestiaz dētibz
venenata ē: id ē aīa eoz et cogitacōes q designāt ī carne oīum & itestinis sic amara sūt michi et abhoīnabilia.

ad delectandū in eis. quadmodū caro venenata. Pellis eorū id ē corp⁹ eoz aridū est
ab oī bono: & ab oī caritate & nulli usui aptū in regno meo:
sz tdet' ignu ppetuo ī inferno post iudiciū. Lana eoz id
est opa eoz sic ex toto inutilia sūt: ut nichil īueniat' ī eis
p quibz caritatē meā & gr̄az digni sint habē. Quid ergo
nūc o uxor mea. id ē boni xpiani quos ī uxore itelligo:
qd facie⁹: Ego video in tribus locis viuētes oues: queda sūt
siles mortuis ouibz: q p tiore nō audēt respirare. Hij
sūt gētiles qui libent' vellēt habē rectā fidē si scirēt quo.
Sz ipi nō audēt respirare. id ē nō audēt p timore fidē
dimittē quā habēt: nec audēt recipe rectā. Scde oues
sūt q stant ī latebris: nec audēt pcedē. Hee sūt iudei
qui stant sub velamie: qa libent' pcedent si scirēt me
me natū. Occultāt at se q sub velamēto: qz ī figuris &
in signis q me ī lege signisicabāt. et ī me verācit' xpleta sūt sperāt salutē: et ex illa vana spe timēt ad vitam
rectā pcedē. Tercie oues que ī lato stāt: sūt xpiani ī mortalibz pccīs cōstituti. Ipi eī
ppt' tiore supplicij libent' sur gerēt. sz nō possūt ppt' pccā sua: et qz nulla hnt caritate.

Ergo uxor mea id est boni
xpiani imitare me. Nam
sicut uxor et vir vna caro
et vnu mebru ee tenent:
sic xpianus mebru meu e et
ego sum: qr ego i eo et ipse
in me. Ideo o uxor id e boi
xpiani curre mecu ad oues q
adhuc habet spm: et erigas
eas et refoueamus. Copatimi
m qr multu care emi oues:
recipe meu et ego tecu. Tu
i dorso: et ego i caput grande
ter duco eas int manus meas
Ego portaui eas oes semel i
dorso meo: qn erat totu sau
ciatu et stipiti affixu. O ami
ci mei sic tenere diligo oues
istas: q si possibile eet adhuc
mori pp qualibet oue spe
ciali morte qle in cruce se
mel passus su: magis redime
re q eis carere. Ergo clamo
ad amicos meos toto corde:
no parcat labori p me no
bonis. Et si m de vobis impe
rij no parcebat du eram i mu
do: no pcat ipi vitare loqui
de me. Ego no erubui illa
ꝯtemptibile morte p eas: ego
sicut natus fui staba nudus
an oculos inimicoz meoru:
ego fui pcussus cu pugno in
dentes: ego tractus i crinibz
cu digitis eoz: ego flagella
tus flagellis eoz: ego affix
us ligno cu instrumetis eo
ru: et pendeba cu furibz et
latronibz i cruce. Ptea aut

mei no parcatis laborare pp ter
me: qui talia sustinui ex carita
te pp vos. Laborate viriliter:
et ferte ouibz idigentibz auxi
liu. Ego uiro i huanitate me
a q e in pre et pr in me. et
p deitate que e in spu meo et
sps in ea. et ide sps i me et
ego i eo. et hij tres vnus deus
in tribz psonis. q quicuq la
borauerit et portauerit o
ues meas: occurra eis i me
dia via ad succurrendu: et da
bo eis stipendiu pciosissimu.
id e meipsu i gaudiu sempi
ternu. ¶ Verba filij ad spo
sa de tribz gnibz xpianor figu
ratis p iudeos i egipto existe
tes. et qualit ista ad sponsa
reuelata sut transfereda testi
ficanda p dei amicos psonis
ignorantibz Caplm. lx.

Filius loquebat ad
sponsa dices. Ego
su deus israel: et il
le qui cu moyse loquebatur.
Moyses cu ad pplm meum
mitteret: pecijt signu dicens.
No credet m alit populus.
Si ergo erat pplus dni ad q
moyses mittebat: qre diffide
bat: Sz scire debes q in pplo
illo tria genera hoim erat. Q
da credebat deo et moysi: secdi
erat qui credebat deo et diffi
debat de moyse. reputantes ne
forte ex adinuencoe ppria et p
supcoe talia loqui psumeret
et face. Tercij erat. qui nec

deo nec moysi credebat. Sz nu
mera gña hoim sut int' xpia
nos: qui i hebreis sigͣnificat'.
Aliqui sut qui bene credt dõ
et vbis meis. Aliqui sut qui
bene credut deo sz diffidut
de vbis meis: qz nesciunt
discerne int' spm malu et
bonu. Tercij sut qui n' cre
dut m nec sibi: cu q̄ verba
mea locut9 su. Sz sicut dixi
licz hebreo𝔯 quida diffidebat
de moyse: tn oes cu eo mãe
rubru t̄nsierut in hemum.
Vbi qui diffidebat. colebat
colebant ydola. et puocaue
rut deu ad ira: ideo ɔsupti
sut misera morte. Sz hoc no
fecerut n̄ illi soli. qui fidem
no habuerut. Ptea qz hu
man9 aim9 tard9 e ad crede
du: ideo amic9 meus t̄nsfe
ret vba mea ad eos q̄ credt
ei. Ipi postmodu diffundet
ad alios: qui nesciut discne
int' bonu spm ⁊ malu. Si at
audietes pecierit signu:
ostendat eis vgͣa sicut moy
ses fecit: id e verba mea ex
planet eis. Sicut ei virga
moysi recta erat. et tirbilis
ppt' imutacione in serpete:
sic vba mea recta sut ut nl
la ineniat' in eis falsitas:
tirbilia sut: qz iudiciu rec
tu sonat. Ponat et testifi
cent: q ad sonu ⁊ vbu vni9
oris. cessit ⁊ recessit dyabo
lus a dei creatura. Qui n̄

potestate mea refrenaret':
eciã moue possz motes. Ta
lis tuc ei9 potecia cu pmissi
one dei': qui ad vni9 vocis
sonitu fugabat'. Ptea sicut
illi hebrei q̄ nec crediderut
deo nec moysi. pcesserut de
egipto in terra pmissiois q̄
certado se cu alijs: sic nuc
mlti xpiani q̄ inua pcedt
cu electis meis. qui no cofi
dut de potecia mea q saluã
re eos possu. nullaten9 credt
vbis meis: sz falsa spem ha
bet ad vtute mea. Attn vba
mea sine volutate eo𝔯 ɔple
but': et q̄ artabut se ad p
fectione: usqzquo veniat ad
locu qui m placuerit. ¶

Explicit liber pm9 celestis
reuelacionu dei bte Brigide
pncipisse nerrac de regno
Swecie diuinit9 reuelat9. deo grã.

¶ Incipiut capl'a libri scdi.

Informacio filij ad spo
sã ɔt' dyabolu. et rnsio
filij ad sponsã quare
no subtrahit malos
anq̄ veniat ad pcm. et q̄
lit' baptizatis morietibz ifin
ãnos discrecois dat' regnu ce
lorū. Ca^m p^m.

Filij qrio
nia de q̄da aia dapnãda p
sente sposa. et rnsio xpi ad
dyabolu cur pmisit ista ai
mã ⁊ pmittit malos suu ve
nire corp9 ɔtinge ⁊ sume vl re

Verba mris
dei admiracois ad sponsam xpe. C. ij.